

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT	
DATUM	Tisdagen den 11 januari 2022, klockan 08.30 – 16.00
PLATS	Kommunkontoret, sammanträdesrum Skållerud och via Microsoft Teams

Ledamöter

Morgan E Andersson (C)
Eva Pärsson (M)
Daniel Jensen (KD)
Michael Melby (S)
Ulf Rexefjord (SD)

Ersättare

Peter Ljungdahl (C)
Vakant (MP)
Jörgen Eriksson (KIM)
Thomas Hagman (S)
Liselott Hassel (SD)

Övriga

Karl-Olof Petersson kommunchef
Ingrid Engqvist chefssekreterare

- Sammanträdet öppnas
- Upprop samt anmälan om tjänstgörande ersättare
- Val av justerare – Eva Pärsson (M)
Val av ersättare för justerare – Daniel Jensen (KD)
- Tidpunkt för protokollets justering – 11 januari 2022, klockan 16.00

Ärenden

Nr	Rubrik	Kommentar	Sida
1	Medborgarförslag som eTjänst	Anna Granlund, kl. 08.35 Torbjörn Svedung	3
2	Ledamotsinitiativ om att möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort	Anna Granlund	20
3	Svar på motion om att motioner och medborgarförslag ska vara besvarade inom ett år	Anna Granlund	28
4	Svar på remiss - Promemorian Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk	Ulrika Granat, kl. 09.40 BILAGA	34
5	Tilläggsbudget för 2022	Elisabeth Carlstein, kl. 09.55 BILAGA	45
6	Start av investeringsprojekt inom kommunstyrelsens verksamhet 2022	Elisabeth Carlstein, kl. 10.20 Magnus Olsson Lena Francke Peter Mossberg Patrik Storm Martin Zetterström Suzanne Håkansson Anders Broberg ARBETSMATERIAL	52

7	Långsiktig lösning för förskoleverksamheten i Åsebro, delredovisning	Magnus Olsson, kl. 10.40 Peter Mossberg Anders Pettersson Lena Andersson	60
8	Samhällsbyggnadsfrågor	Magnus Olsson	64
9	Presentation av förstudie Upplevelsecenter Dalsland	Johan Trollnäs, kl. 13.00 Magnus Olsson Elisabeth Carlstein	65
10	Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022-2024	Tanja Mattsson, kl. 14.00	66
11	Projekt Platsvarumärke Mellerud	Jenni Hagman, kl. 14.20 Philippa Bellamy	81
12	Näringslivsfrågor	Jenni Hagman	82
13	Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026	Karl-Olof Petersson BILAGA	83
14	Dalslands miljö- och energinämnds taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2022	Karl-Olof Petersson BILAGA	97
15	Dalslands miljö- och energinämnds taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer 2022	Karl-Olof Petersson BILAGA	106
16	Dalslands miljö- och energinämnds taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område 2022	Karl-Olof Petersson BILAGA	115
17	Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2022	Karl-Olof Petersson BILAGA	124
18	Svar på remiss - Revidering av vattenvårdsplan för Väneren – mål och åtgärder	Karl-Olof Petersson	129
19	Aktuella frågor		139
20	Rapporter		140

Ordföranden

/

Chefssekreterare

ÄRENDE 1

Dnr KS 2020/537

Medborgarförslag som eTjänst**Förslag till beslut***Förvaltningen överlämnar till politiken att ta ställning i frågan.***Sammanfattning av ärendet**

Kommunstyrelsen beslutade ge enhetschefen för kommunikation och säkerhet i uppdrag att, tillsammans med chefen för enheten för digital service, ta fram riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen samt ta fram en plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergång från nuvarande system.

I föreliggande förslag (PM) presenteras fyra förslag till hantering av förslag från medborgare. Innebörd, fördelar, konsekvenser och handlingsplan presenteras för de olika förslagen. Ett femte alternativ har förkastats på grund av att det inte är förenligt med kommunallagens principer.

Beslutsunderlag

- PM Utredning med anledning av ärende om medborgarförslag som e-tjänst
- Kommunstyrelsens beslut 2020-12-02, § 275
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2020-11-17, § 372
- Tjänsteskrivelse från chef EDS 2020-11-05
- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146)
- Mailkorrespondens med Axel Danielsson
- Samtal med förbundsjurist på Sveriges Kommuner och Regioner
- Information om e-förslag, medborgarförslag och fullmäktiges arbetsordning från kommunerna: Karlstad, Vänersborg, Bengtsfors, Strängnäs, Kalmar, Växjö, Gnesta och Mjölby
- Projekt medborgardialog E-förslag steg för steg, SKR (dåvarande SKL) 2014
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag som e-tjänst

Förslag till beslut

Förvaltningen överlämnar till politiken att ta ställning i frågan.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade ge enhetschefen för kommunikation och säkerhet i uppdrag att, tillsammans med chefen för enheten för digital service, ta fram riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen samt ta fram en plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergång från nuvarande system.

I föreliggande förslag (PM) presenteras fyra förslag till hantering av förslag från medborgare. Innebörd, fördelar, konsekvenser och handlingsplan presenteras för de olika förslagen. Ett femte alternativ har förkastats på grund av att det inte är förenligt med kommunallagens principer.

Beslutsunderlag

- PM Utredning med anledning av ärende om medborgarförslag som e-tjänst
- Kommunstyrelsens beslut 2020-12-02, § 275
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2020-11-17, § 372
- Tjänsteskrivelse från chef EDS 2020-11-05
- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146)
- Mailkorrespondens med Axel Danielsson
- Samtal med förbundsjurist på Sveriges Kommuner och Regioner
- Information om e-förslag, medborgarförslag och fullmäktiges arbetsordning från kommunerna: Karlstad, Vänersborg, Bengtsfors, Strängnäs, Kalmar, Växjö, Gnesta och Mjölby
- Projekt medborgardialog E-förslag steg för steg, SKR (dåvarande SKL) 2014

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Torbjörn Svedung
Digitaliserings och informationssäkerhetschef

Anna Granlund
Chef kommunikation och säkerhet

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se⁴

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Anna Granlund
anna.granlund@mellerud.se
0530-181 18

Utredning med anledning av ärende om medborgarförslag som e-tjänst

Sakfrågans historia och nuläge i kommunen

Medborgarförslag enligt kommunallagen (2017:725)

Den som är folkbokförd i kommunen får, om fullmäktige har beslutat det, väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Detsamma gäller unionsmedborgare som avses i 1 kap. 5 § andra stycket (KL 5 kap. 1 §).

Ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga får i fullmäktige väckas av minst tio procent av de röstberättigade kommunmedlemmarna enligt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar (folkinitiativ) (KL 5 kap 2 §).

Om fullmäktige med stöd av 8 kap. 1 § KL har beslutat att medborgarförslag får väckas, ska arbetsordningen reglera hur sådana förslag ska handläggas (KL 5 kap. 72 §).

Ett medborgarförslag ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning (KL 5 kap. 35 §).

Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag (KL 5 kap. 23 §).

Möjligheten att väcka medborgarförslag i Melleruds kommun¹

Av kommunfullmäktiges arbetsordning anges att den som är folkbokförd i kommunen får väcka högst tre ärenden i Melleruds kommunfullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak om det ligger inom kommunens befogenhetsområde, får inte röra myndighetsutövning mot enskild eller vara rasistiskt, odemokratiskt eller strida mot lag eller annan författning.

Ett medborgarförslag väcks genom att det lämnas in skriftligt till antingen kommunkansliet eller till fullmäktiges presidium i samband med fullmäktiges sammanträde.

Fullmäktiges ordförande tillsammans med kommunchef kan, utan föregående beredning, överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. I de fall ärendet är principiellt eller av större vikt för kommunen får beslutanderätt inte överlåtas. Om

---

¹ 31 §, Arbetsordning för kommunfullmäktige i Melleruds kommun, fastställd 20 december 2017, § 146.

beslutanderätten överläts ska förslagsställaren underrättas om vilken nämnd som kommer att handlägga ärendet.

Medborgarförslag ska beredas så att kommunstyrelsen eller nämnden kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut fattats, ska förslagsställaren underrättas.

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska två gånger om året redovisa besvarade medborgarförslag. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Hantering av inkomna medborgarförslag i Melleruds kommun²

Från 2004 till och med den 13 december 2021 har 280 medborgarförslag kommit in till kommunen. Alla utom 17 är hittills avgjorda.

De senaste fyra åren har det per år i genomsnitt inkommit 20 förslag, där det varierat mellan 15 och 28 ärenden per år.

Det är svårt att göra en beräkning av vad handläggningen av medborgarförslag kostar idag. Om ett hypotetiskt antagande är att 60 procent av medborgarförslagen tar 2 arbetsdagar att handlägga, för utredaren och övriga tjänstepersoner som behöver ta fram underlag, och 40 procent av förslagen tar 10 arbetsdagar att bereda. Om det kommer in 20 medborgarförslag på ett år innebär antagande att det åtgår 104 arbetsdagar per år för handläggningen av dessa. En lön på 35 000 kronor per månad (med timlönen 212,12 kr) plus personalomkostnader i 2021 års nivå (40,15 procent) motsvaras i antagandet av cirka 250 000 kr per år i arbetstid.

Senaste tre åren tillämpas ett annat arbetssätt för utredning av medborgarförslag (och motioner). Tidigare fanns en utredarresurs inom kommunstyrelseförvaltningen som beredde ärendena i samverkan med förvaltningarna. Den dedikerade utredarresursen finns inte kvar utan istället utreds medborgarförslag i första hand inom respektive förvaltning där sakfrågan hör hemma.

Synpunkter och klagomålshantering på kommunens webbplats

På kommunens hemsida finns möjlighet att lämna synpunkter och klagomål i syfte att göra kommunens verksamheter bättre. Det finns olika vägar för att lämna klagomål, inte en väg in. Det finns en möjlighet att lämna klagomål via kommunens e-tjänst. Klagomål och synpunkter inom socialtjänstens verksamhet lämnas i ett webbformulär på sidorna om vård och omsorg. Synpunkter på skolskjuts kan lämnas på sidorna om barn och omsorg. Synpunkter på medborgarkontorets verksamhet kan lämnas på verksamhetens sida. Där finns även möjlighet att felanmäla exempelvis trasiga gatlampor, skadade och halkiga vägar, nedfallna träd.

Ärendets ursprung och innebörd

Den 2 december 2020 behandlade kommunstyrelsen ärendet "Medborgarförslag som eTjänst" (dnr KS 2020/537). Kommunstyrelsen beslutade (§ 275):

---

² Sammanställning över inkomna medborgarförslag till Melleruds kommun 2004 till och med 13 december 2021.

”Ge enhetschefen för kommunikation och säkerhet i uppdrag att, tillsammans med chefen för enheten för digital service, ta fram riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen samt ta fram en plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergång från nuvarande system.”

Det framgår vidare av sammanfattningen av beslutet:

”Enheten för Digital service (EDS) fick i uppdrag att titta på förutsättningarna att införa medborgarförslag som e-tjänst med röstningsfunktion. EDS rekommenderar att kommunen bygger på sin e-tjänsteplattform med en modul från leverantören som är framtagen för ändamålet. EDS bedömer att detta blir den mest effektiva lösningen både på kort och lång sikt.

Huvudtanken med införandet av e-tjänsten är att effektivisera handläggningen och lättare kunna prioritera bland de medborgarförslag som lämnas. För att nå en full effekt av detta och samtidigt förenkla för medborgarna rekommenderar också EDS att kommunen använder sig av e-legitimationskrav i tjänsten.”

Frågeställningar

Följande frågeställningar behöver belysas:

- Riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen?
- En plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergång från nuvarande system till handläggningen av digitala medborgarförslag?

Omvärlden – en kommunutblick

Nedan görs en utblick hos ett antal kommuner för att få inspel till hur medborgarförslag och förslag via e-tjänst kan hanteras. Urvalet har företagits genom en sökning på internet av ”e-förslag” och ”kommun”. Även de kommuner som förekom i ärendet ursprungliga tjänsteskrivelse har inkluderats i sammanställningen.

Karlstad

I Karlstads kommun infördes omkring 2015 en ny form av medborgardialog, e-förslag. Samtidigt avvecklades formen för medborgarförslag. E-förslag beskrivs av kommunen som en metod där medborgaren själv i större utsträckning argumenterar för sin sak. Införandet är den del av kommunens demokratiarbete där syftet är att förbättra för medborgarna, som enkelt kan lämna in sitt förslag samtidigt som det finns god insyn i de ärenden som lämnas.

I det tidigare systemet med medborgarförslag gick alla förslag som lämnades in gick direkt upp till kommunfullmäktige för beslut. Det finns idag en administration och rutiner som underlättar arbetet samtidigt som systemet avlastat politikerna som inte längre behöver besluta om alla förslag som kommer in.

I och med e-förslagen är Karlstadsborna mer delaktiga i de förslag som lämnas och de olika nämnderna och förvaltningarna får numera själva besluta om förslagen.

I kommunens hantering får alla som skickar in ett förslag ett svar oavsett antalet underskrifter. Kommunen har en gräns på 50 röster för att det ska tas ett politiskt beslut i den ansvariga nämnden, men förslag med färre än 50 underskrifter får istället svar från en tjänsteperson på förvaltningen.

Om någon inte vill eller kan lämna in eller rösta på ett förslag digitalt eller behöver hjälp med att skriva under ett förslag och så vidare, hjälper kommunen till att göra det. Om förslagsställaren vill ha svar via post går det också bra.

Läs mer om Karlstads e-förslag här: [Du kan lämna ett e-förslag \(karlstad.se\)](#)

Vänersborg

I Vänersborg finns möjligheten att väcka medborgarförslag i fullmäktige. Förslagen kan inte skickas med e-post utan endast lämnas in till kommunen rent fysiskt. På kommunens webbplats finns två sammanställningar över medborgarförslag. Det ena är en sida med äldre förslag som kommit in sedan 2013. Det andra är en sida över medborgarförslag som inkommit, aktuell status och vilket beslut som tagits av politiken.

Läs mer om Vänersborgs medborgarförslag här: [Lämna medborgarförslag - Vänersborgs kommun \(vanersborg.se\)](#)

Vänersborgs kommun inbjuder även till möjligheten att föra dialog och lämna synpunkter. Genom deras webbplats är det även möjligt att via ett webbformulär lämna synpunkter. Här finns även möjlighet att skicka förslag angående kommunens verksamheter i syfte att göra dessa ännu bättre.

Läs mer om Vänersborgs funktion skicka in förslag: [Skicka förslag - Vänersborgs kommun \(vanersborg.se\)](#)

Bengtsfors

Enligt fullmäktiges arbetsordning i Bengtsfors tillämpas inte ordningen för medborgarförslag i kommunen. År 2010 infördes e-förslag som en av tre olika delar för att utveckla kommunens demokratiarbete. Samtidigt deltog kommunen i Sveriges Kommuners och Regioners nätverk med intresserade kommuner och regioner för att pröva och utveckla former för e-förslag.

Vid införandet beskrevs syftet vara att skapa mer engagemang utan att politikerrollen ändras samtidigt som metoden ökar kunskapen om vad som engagerar allmänheten. Det fanns ingen åldersgräns utan även barn och unga kunde lämna förslag.

Möjligheten att lämna e-förslag togs bort efter 2019-12-31, vilket var en besparingsåtgärd inför budget 2020. För att lämna e-förslag eller skriva under ett e-förslag var man tvungen att registrera sig. Det fanns inget krav på att man skulle vara folkbokförd i Bengtsfors kommun för att få lämna förslag. E-förslagen låg ut under 90 dagar och under den tiden kunde man skriva under förslaget. Fick förslaget fler än 30 underskrifter togs det upp till politisk behandling gällande fortsatt hantering av ärendet.

Tjänsten upplevdes på det stora hela fungera bra. För att använda tjänsten behövde man registrera ett medborgarkonto. Den fråga som ibland uppkom var att användaren hade glömt sina inloggningsuppgifter.

Idag är det möjligt att lämna synpunkter och kommunicera via kommunen på andra sätt. Via ett formulär på hemsidan kan frågor skickas in till kommunens politiker och om frågeställaren önskar kan frågan och svaret publiceras på kommunens hemsida. Du kan också skicka in en synpunkt till kommunen. Även synpunkten och tjänstepersonens svar kan publiceras på kommunens webbsida om synpunktslämnaren önskar. Med synpunkt menas varje uppfattning eller förslag som kräver en respons. Det finns en policy som stöd för synpunktshandlingen.

Läs om hur man kan kommunicera med Bengtsfors kommun här: [Synpunkter och felanmälan - Bengtsfors kommun](#)

Strängnäs

I Strängnäs kommun finns möjlighet att lämna både medborgarförslag och e-förslag. Förutsättningarna för detta regleras i fullmäktiges arbetsordning. Härutöver finns även möjlighet att via kommunens webbplats lämna synpunkter och klagomål samt kontakta kommunens politiker.

I tjänsten e-förslag kan man lägga upp sitt förslag digitalt, sprida det till andra och samla röster. Om förslaget får minst 30 röster går det vidare till politisk behandling. De förtroendevalda kan välja att ta beslut om hela eller delar av ditt förslag. E-förslagen beskrivs som en interaktiv och mer flexibel process jämfört med de traditionella medborgarförslagen. Här är det också möjligt att läsa och skriva under andras e-förslag.

Medborgarförslag är en analog tjänst och det betyder att du måste skicka in ditt förslag på papper och underteckna ditt förslag. Förslaget blir ett ärende i kommunfullmäktige och där bestämmer de folkvalda om förslaget.

Synpunkter eller klagomål kan lämnas på kommunens verksamheter och tjänster. Syftet är att förbättra kvaliteten i kommunens verksamheter genom att lämna en synpunkt till kommunens tjänstepersoner via e-tjänst.

Vid frågor som handlar om vad kommunen gör snarare än hur det görs, eller om du har funderingar över vad kommunen prioriterar eller inte prioriterar enligt den enskildes uppfattning, är det en politisk fråga. Du kan då ta kontakt med de förtroendevalda politiker som jobbar i kommunfullmäktige via förteckningen över politiker på kommunens webbsida och där deras kontaktuppgifter finns publicerade.

Läs mer om Strängnäs olika sätt att lämna förslag och synpunkter här: [Förslag och synpunkter - Strängnäs kommun \(strangnas.se\)](https://www.strangnas.se)

Kalmar

I Kalmar är det möjligt att lämna medborgarförslag. Kalmar har också en webbsida som förklarar vad medborgarförslag, synpunkter och felanmälan är. Det finns både en film som visar skillnaderna och frågor och svar som beskriver de olika sätten att lämna synpunkter på till kommunen.

Medborgarförslagen lämnas vid en e-tjänst på kommunens webbsida. Frågan behandlas sedan av fullmäktige eller en nämnd. Inför det att frågan behandlas politiskt blir förslagsställaren kontaktad för att själv delta vid mötet för att föra fram sitt förslag alternativt får framföra en skriftlig synpunkt.

Läs mer om Kalmars olika sätt att lämna förslag på och titta på deras beskrivande film: [Medborgarförslag - Kalmar](https://www.kalmar.se)

Växjö

I Växjö finns möjlighet att lämna in medborgarförslag. Ett medborgarförslag avgörs av en nämnd vars verksamhet förslaget berör eller kommunfullmäktige.

Den som vill göra en felanmälan eller bara lämna en allmän synpunkt direkt till någon förvaltning, gör det lättast via kommunens e-tjänst för synpunkter.

Medborgarförslag kan lämnas in på två sätt, antingen via kommunens e-tjänst eller via vanligt brev. För att använda e-tjänsten krävs e-legitimation.

På kommunens webbplats finns dels möjlighet att ta del av exempel på medborgarförslag som kommit in till Växjö kommun, dels kan den enskilde kontrollera om någon annan redan skickat in ett liknande förslag genom att söka i webb-diariet.

Gnesta

I Gnesta är det inte möjligt att väcka medborgarförslag i kommunfullmäktige. Det är möjligt att lämna in e-förslag via kommunens e-tjänst eller till kommunens kansli mot uppvisande av legitimation. Det finns en policy som stöd för e-tjänsten.

Kommunen granskar varje nytt e-förslag innan det publiceras för att säkerställa att det berör kommunens verksamhet och att det inte bryter mot någon lag. Efter granskning publiceras godkända e-förslag på kommunens webbplats. E-förslaget ligger sedan tillgänglig för stöd eller kommentarer på hemsidan under 30 dagar.

Om förslaget får 50 underskrifter under publiceringstiden kommer ärendet lämnas över till den nämnd som ansvarar för frågan. Nämndens presidium avgör i ett första steg om ärendet ska utredas och tas upp till nämnd. Beslutar presidiet att ärendet ska utredas tilldelas det en handläggare och förslaget utreds. Ansvarig nämnd kommer sedan att ta ett beslut om förslaget ska genomföras eller inte. Beslutar presidiet att det inte ska utredas får e-förslagsställaren besked om detta.

Läs om Gnestas e-förslag här: [E-förslag - Gnesta kommun](#)

Mjölby

I Mjölby kommun används synpunkter och felanmälan, Mjölbyförslag, medborgardialog och kontakt med de politiska partiernas gruppleddare.

På sidan synpunkter och felanmälan kan synpunkter och fel anmälas, så väl som att lämna förbättringsförslag på befintlig kommunal verksamhet. Målet är att svar kan lämnas inom fem arbetsdagar med ett besked om kommunens planering.

Medborgardialog innebär att kommunen systematiskt lyssnar på medborgarna i en utvald fråga under en begränsad tid.

I oktober 2020 bytte medborgarförslag namn till Mjölbyförslag. Av fullmäktiges ordning framgår inget om Mjölbyförslag. Däremot anges att det är möjligt att väcka medborgarförslag i Mjölby i kommunallagens mening. Mjölbyförslagen ska lämnas in via kommunens e-tjänst. Av kommunens webbplats anges att syftet med Mjölbyförslag är att lämna förslag på hur Mjölby kommun kan bli bättre. Förslaget ska avse frågor som utvecklar kommunen och som tillför något som inte redan finns. För att genomföras ska förslaget också gynna fler än en liten grupp invånare, det vill säga, det ska komma en bred allmänhet tillgodo.

På kommunens webbplats finns en sammanställning över inkomna medborgarförslag sorterat per år med ärenderubrik och kommunens beslut.

Läs mer om Mjölbyförslag här: [Mjölbyförslag - Mjölby kommun \(mjolby.se\)](#)

Sammanfattning kommunutblick

- Karlstad avvecklade möjligheten att väcka medborgarförslag i fullmäktige. Istället har metoden e-förslag införts som en del av demokratiarbetet. Det finns rutiner som stöd samt avlastas politiken som inte längre behöver besluta om alla förslag som kommer in.
- Vänersborg medger medborgarförslag via papper, inte via e-tjänst. Inkomna medborgarförslag redovisas på kommunens webbplats. Kommunen inbjuder även till

möjlighet att lämna synpunkter för att göra kommunens verksamheter bättre på en webbsida.

- Bengtsfors införde först e-förslag med möjlighet att rösta på förslagen, vilken senare avskaffades. På kommunens webbplats är det möjligt att skicka frågor till politiker och synpunkter till förvaltningen och svaren kan publiceras på webbplatsen.
- Strängnäs har både möjligheten att lämna e-förslag på webben och väcka medborgarförslag analogt. Får e-förslaget ett visst antal röster tas det upp för politisk behandling. Möjlighet finns även att ta direktkontakt med förtroendevalda.
- Kalmar medger att medborgarförslag väcks i fullmäktige via e-tjänsten och avgörs av nämnd eller fullmäktige. På kommunens webbplats finns en pedagogisk beskrivning med film av vad som är en synpunkt, ett medborgarförslag och felanmälan. Förslagsställaren har möjlighet att presentera sitt förslag vid den politiska beredningen.
- Växjö medger att medborgarförslag väcks i fullmäktige och förslagen lämnas antingen på papper mot uppvisande av legitimation eller via e-tjänst. På kommunens webbplats kan man ta del av exempel på medborgarförslag som kommit in till Växjö kommun samt kan man kontrollera om någon annan redan skickat in ett liknande förslag genom att söka i webb-diariet.
- Gnesta medger inte att medborgarförslag väcks i kommunfullmäktige. Inkomna förslag värderas, publiceras och är möjligt att stödja på webbplatsen. Får förslaget ett visst antal röster lämnas över det till den nämnd som ansvarar för frågan. Nämndens presidium avgör om ärendet ska utredas och tas upp till nämnd.
- Mjölby medger medborgarförslag i kommunallagens bemärkelse och kallar detta för Mjölbyförslag. Kommunen arbetar även med medborgardialog där kommunen systematiskt lyssnar på medborgarna i en utvald fråga under en begränsad tid. En sammanställning över inkomna medborgarförslag sorterat per år med ärenderubrik och kommunens beslut finns på hemsidan.

E-petition

2006 startade Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) projekt "Medborgardialog" vilket bygger på ett beslut från kongressen som säger att organisationen ska stödja medlemmarna i arbete med att utveckla dialogen med medborgarna och att integrera resultat i styrprocesser och verksamhetsutveckling. Ett av verktygen som utvecklats inom arbetet kallas för e-petition.

En e-petition eller ett e-förslag är en kort fråga, önskan om åtgärd eller information från en medborgare till kommunen eller regionen. Förslaget läggs ut på hemsidan och andra medborgare kan stödja förslaget genom att signera förslaget.

Systemet beskrivs som ett sätt att ge alla medborgare möjligheten att också engagera sig mellan valen. E-petitioner ger medborgare en enkel och lättförståelig metod för att engagera sig i lokalsamhällets utveckling och på så sätt få förståelse för de demokratiska processerna. De förtroendevaldas roll förändras inte av ett system med e-petitioner, det ger dem däremot en ökad kunskap om vad som engagerar medborgarna. Petitioner kan hanteras genom brev och telefon men den enklaste och mest kostnadseffektiva metoden och som ger många möjlighet att följa petitionen är att använda ett on-line system.

Med ett politiskt åtagande kan man dessutom ge möjlighet till att e-petitioner som får stort stöd av medborgarna lyfts in i den politiska processen. Detta ger kommunen möjlighet att hantera

idéer och förslag inom den formella strukturen och synliggöra den demokratiska processen som också innefattar prioriteringar.

E-petitioner kommer från början från Storbritannien och länder anslutna till samväldet. I dessa länder har man haft en lång tradition av petitioner där medborgare samlar namnunderskrifter för ett förslag som sedan överlämnas till beslutfattare.

I en vägledning redovisas bland annat exempel från några kommuners arbete med e-förslag och tips på 13 frågor som kan vara bra att diskutera inom kommunen innan införande.

[E-förslag, steg för steg | SKR](#)

Lag- och regelprövning

Medborgarförslag och e-petitioner (e-förslag) är inte samma sak. Detta är två olika vägar in för kommunens medlemmar. Det finns inget hinder att ha båda. Samtidigt ska det vara lätt för medborgarna att förstå och komma i kontakt med kommunen. Det kan därför vara rimligt att överväga om endast ena eller andra möjligheten ska finnas.

En skillnad är att kommunallagen reglerar medborgarförslag (KL 8 kap. 1 §). Kommunallagen reglerar inte e-petitioner. E-petitioner ska därför inte förväxlas med möjligheten att lämna in ett medborgarförslag på elektronisk väg exempelvis via en e-tjänst.

En medborgare har möjlighet att skriva till kommunen på olika sätt. Det kan vara via mail, en synpunkt, via medborgarförslag med mera. En kommun kan inte "komma undan" att svara medborgaren genom att exempelvis ange att vi inte svarar på vissa frågor, utan vi måste hantera dessa. Kommunen ska svara oavsett hur frågan, ärendet eller synpunkten kommer in.

Medges möjligheten att väcka medborgarförslag i fullmäktige ska om möjligt frågan beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att medborgarförslaget väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag. Det är således inte möjligt att runda det kommunalrättsliga beredningstvånget, t.ex. genom att fullmäktige utan föregående beredning beslutar att avslå ett medborgarförslag med hänvisning till förslaget innehåll eller vägra medborgarförslag av ett eller annat skäl. Ett röstningsförfarande på webbplatsen om ett medborgarförslag ska tas upp för beredning eller inte kan därför inte anses möjligt. Finns möjligheten till medborgarförslag ska kommunen hantera, bereda och avgöra frågan politisk med hänvisning till kommunallagen.

Det är frivilligt för kommunen att tillämpa medborgarförslag. Om fullmäktige inte medger att medborgarna får väcka medborgarförslag i fullmäktige, annat än via folkinitiativ, är de hänvisade till ledamöterna i fullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

E-petitioner (e-förslag) är ett frivilligt demokraterverktyg. Tillämpas ett sådant system kan de politiska organen däremot "förbinda sig", genom sättet man utformar reglerna för kring e-petition, att lyfta frågor det blir starkt stöd för och lägga fram denna på nämndens eller till och med fullmäktiges bord.

Analys och förslag

Med utgångspunkt i kommunstyrelsens uppdrag³ (2020-12-02, § 275) lämnas följande förslag. Oavsett lösning är det viktigt att först besvara frågan: vad är syftet, vad är det vill vi åstadkomma?

1. Nuvarande system lämnas utan åtgärd.
2. Det blir möjligt att lämna medborgarförslag via kommunens befintliga e-tjänstplattform.
3. Kommunfullmäktige beslutar att det inte ska vara möjligt att väcka medborgarförslag i fullmäktige och att e-petition införs istället.
4. Kommunfullmäktige beslutar om ett system med e-petitioner. Det är fortsatt möjligt att väcka medborgarförslag i fullmäktige.

1. Nuvarande system lämnas utan åtgärd

Innebörd: Vi behåller nuvarande system. Möjligen kan ett tillägg göras i fullmäktiges arbetsordning om att unionsmedborgare har motsvarande rätt att lämna medborgarförslag.

Fördel: Medborgarna är bekanta med möjligheten att lämna medborgarförslag. Endast en mindre uppdatering av fullmäktiges arbetsordning bör genomföras.

Konsekvens: Nuvarande system med medborgarförslag används för frågor både inom och utom den kommunala kompetensen. Frågor av verkställighetskaraktär riskerar att dras i långbänk istället för att smidigare, direkt kunna hanteras inom förvaltningens befintliga mandat. Samtidigt hamnar frågor av varierande karaktär på politikernas bord. Vid frågor som egentligen kan hanteras inom förvaltningens ram behöver tjänstepersonerna även ägna betydande tid för beredningsprocessen istället för att rent praktiskt titta på hur frågan kan lösas. Detta system medför att förslagsställaren riskerar att få vänta längre på ett svar och eventuell åtgärd.

Den årliga arbetskostnaden för handläggning av medborgarförslag bedöms ligga på ca 250 tkr.

Handlingsplan:

- Synpunktshandlingen på kommunens webbplats bör samlokaliseras för att underlätta för medborgarna att använda denna tjänst för frågor som rör verkställighet.
- En kommunikationsinsats behövs för att informera medborgarna om på vilka sätt som finns för att kontakta kommunen och när de olika kanalerna är att föredra.
- Tillägg till fullmäktiges arbetsordning om unionsmedborgare kan göras.
- Redan inlämnade medborgarförslag bör tillhandahållas på kommunens webbplats.
- Uppskattad arbetstid⁴ och kostnad för förslaget exklusive handläggningen av medborgarförslag: 12 tkr (arbetstid). Finansiering sker inom befintliga lönekostnader med behov av nedprioritering av annat arbete.

2. Det blir möjligt att lämna medborgarförslag via kommunens befintliga e-tjänstplattform

Innebörd: Möjligheten att lämna medförslag via kommunens befintliga e-tjänst ersätter pappersblanketten som nu används för att lämna in medborgarförslag. För att förslaget ska

³ "...ta fram riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen samt ta fram en plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergång från nuvarande system."

⁴ Beräkning av arbetstid är gjord utifrån antagandet med en lön på 35 000 kronor per månad (med timlönen 212,12 kr) plus personalomkostnader i 2021 års nivå (40,15 procent).

anses vara tillgänglig för alla behöver fortsatt pappersblanketten vara möjlig att använda för att lämna in förslag.

Fördel: Vi har idag en e-tjänsteplattform där kommunens olika verksamheter kan tillhandahålla e-tjänster och blanketter i PDF-format. Det är möjligt att med relativt få åtgärder (cirka en arbetsdag) lägga in tjänsten att lämna medborgarförslag i befintlig e-tjänsteplattform utan ytterligare investering i system.

Konsekvens: Konsekvenserna från förslag 1 bedöms kvarstå i förslag 2 eftersom det här endast läggs till en digital kanal. Det vill säga att nuvarande system där medborgarförslag används för frågor både inom och utom den kommunala kompetensen samt att frågor av verkställighetskaraktär riskerar att dras i långbänk istället för att smidigare, direkt kunna hanteras inom förvaltningens befintliga mandat. Samtidigt hamnar frågor av varierande karaktär på politikernas bord. Vid frågor som egentligen kan hanteras inom förvaltningens ram behöver tjänstepersonerna även ägna betydande tid för beredningsprocessen istället för att rent praktiskt titta på hur frågan kan lösas. Detta system medför att förslagsställaren riskerar att få vänta längre på ett svar och eventuell åtgärd.

Den årliga arbetskostnaden för handläggning av medborgarförslag bedöms ligga på ca 250 tkr och kan öka något första året med hänvisning till nyhetens behag.

Handlingsplan:

- E-tjänsten medborgarförslag läggs upp i nuvarande e-tjänsteplattform.
- Riktlinjer för handläggning av medborgarförslag behöver ses över för att vara anpassade till e-tjänsten.
- Säkerställ att privatpersoners personuppgifter i samband med att de lämnar förslag, hanteras i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser.
- Synpunktshanteringen på kommunens webbplats bör samlokaliseras för att underlätta för medborgarna att använda denna tjänst för frågor som rör verkställighet.
- En kommunikationsinsats behövs för att informera medborgarna på vilka sätt som finns för att kontakta kommunen och när de olika kanalerna är att föredra.
- Tillägg till fullmäktiges arbetsordning kan göras om unionsmedborgare så väl som att medborgarförslag i första hand ska lämnas digitalt via kommunens e-tjänst.
- Redan inlämnade medborgarförslag bör tillhandahållas på kommunens webbplats.
- Uppskattad arbetstid⁵ och kostnad för förslaget exklusive handläggningen av medborgarförslag: 15 tkr. Finansiering sker inom befintliga lönekostnader.

Kommunfullmäktige beslutar att det inte ska vara möjligt att väcka medborgarförslag i fullmäktige och att e-petition införs istället

Innebörd: Möjligheten att lämna medförslag tas bort och ersätts av möjligheten att lämna e-petitioner. Detta innebär att medborgarna lägger in sina förslag på kommunens webbsida, förslaget granskas innan publicering, är tillgängligt för medborgare att rösta på under en angiven tid. Förslag som får ett visst antal röster lyfts till ansvarig nämnd som beslutar om den vidare hanteringen. De som inte kan eller inte vill kan komma med en blankett så lägger

⁵ Beräkning av arbetstid är gjord utifrån antagandet med en lön på 35 000 kronor per månad (med timlönen 212,12 kr) plus personalomkostnader i 2021 års nivå (40,15 procent).

förvaltningen in förslaget på webbsidan. Investering till befintlig e-tjänst genom en engångskostnad krävs för full funktionalitet.

Fördel: Vi har idag en e-tjänst där det är möjligt att genom en engångskostnad köpa in en e-petitionsmodul. Förslaget innebär att medborgaren själv bjuds in och påverka i större utsträckning än i nuvarande system. De förtroendevalda skulle ges en tydligare bild över vilka frågor som engagerar medborgarna genom antalet medborgare som ställer sig bakom en viss frågan. Genom att en fråga som får ett visst stöd lyfts till ansvarig nämnd blir det både en politisk hantering samtidigt som frågan direkt kan hanteras av ansvarig nämnd. Det skulle också kunna innebära att resurser läggs på att utreda de förslag det finns medborgerligt intresse för medan frågor av mer verkställande karaktär kan hanteras i befintliga system, t.ex. för synpunktshantering vilket också bedöms vara effektivare för medborgaren så väl som för förvaltningen.

Genom en e-petitionsmodul är det möjligt att publicera det senaste årets frågor för att undvika att samma fråga tas upp fler gånger.

Den årliga arbetstiden för utredningar av förslagen bedöms bli lägre än i förslag 1 och 2 samtidigt som resurser frigörs till annat arbete.

Konsekvens: Förslaget kräver en engångsinvestering i en e-petitionsmodul. Funktionen att rösta via vår nuvarande e-tjänst finns inte. Arbetsinsatsen att införa systemet är mer omfattande än i förslag 1 och 2.

Handlingsplan:

- Fullmäktiges arbetsordning behöver revideras eftersom möjligheten att väcka medborgarförslag i fullmäktige tas bort.
- Styrande dokument för e-petitioner behöver tas fram.
- Inköp av modul för e-petition samt implementering. Finansiering behöver säkras.
- Säkerställ att privatpersoners personuppgifter i samband med att de lämnar förslag, hanteras i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser.
- Kommunikationsinsats för att informera medborgarna om på vilka sätt som finns för att kontakta kommunen och när de olika kanalerna är att föredra samt om e-petition.
- Synpunktshandlingen på kommunens webbplats bör på sikt samlokaliseras.
- Medborgarförslag som inkommit till kommunen men som inte avgjorts vid införandet av e-petition behöver avgöras enligt nuvarande regler.
- Uppskattad arbetstid⁶ och kostnad för förslaget exklusive handläggningen av medborgarförslag: 85 tkr för e-petitionsmodul och implementering samt arbetstid 50 tkr. Finansiering sker inom befintliga lönekostnader samt behövs medel för investeringen.

Kommunfullmäktige beslutar om ett system med e-petitioner. Det är fortsatt möjligt att väcka medborgarförslag i fullmäktige

Innebörd: Möjligheten att väcka medförslag i fullmäktige kvarstår och kompletteras med möjligheten att lämna e-petitioner. Medborgarförslagen måste avgöras av fullmäktige eller en

⁶ Beräkning av arbetstid är gjord utifrån antagandet med en lön på 35 000 kronor per månad (med timlönen 212,12 kr) plus personalomkostnader i 2021 års nivå (40,15 procent).

nämnd. E-petitioner innebär att medborgarna lägger in sina förslag på kommunens webbsida, förslaget granskas innan publicering, är tillgängligt för medborgare att rösta på under en angiven tid. Förslag som får ett visst antal röster lyfts till ansvarig nämnd som beslutar om den vidare hanteringen. De som inte kan eller inte vill kan komma med en blankett lägger förvaltningen in förslaget på webbsidan. Investering till befintlig e-tjänst genom en engångskostnad krävs för full funktionalitet för e-petition. Förslaget innebär en kombination av förslag 1 och 3.

Fördel: Vi har idag en e-tjänst där det är möjligt att genom en engångskostnad köpa in en e-petitionsmodul. Förslaget innebär att medborgaren själv bjuds in och påverka i större utsträckning än i nuvarande system. De förtroendevalda skulle ges en tydligare bild över vilka frågor som engagerar medborgarna genom antalet medborgare som ställer sig bakom en viss frågan. Genom att en fråga som får ett visst stöd lyfts till ansvarig nämnd blir det både en politisk hantering samtidigt som frågan direkt kan hanteras av ansvarig nämnd. Det skulle också kunna innebära att resurser läggs på att utreda de förslag det finns medborgerligt intresse för medan frågor av mer verkställande karaktär kan hanteras i befintliga system, t.ex. för synpunktshantering vilket också bedöms vara effektivare för medborgaren så väl som för förvaltningen.

Genom e-petitionsmodul är det möjligt att publicera det senaste årets frågor för att undvika att samma fråga tas upp fler gånger.

Konsekvens: Förslaget kräver en engångsinvestering i en e-petitionsmodul. Funktionen att rösta via vår nuvarande e-tjänst finns inte. Genom att lägga till en kanal för kontakt med kommunen och inte ta bort en kanal riskerar kontakten med kommunen upplevas som svår och skapa osäkerhet kring vilket sätt som ska väljas när det ska vara lätt att komma i kontakt med kommunen. Detta innebär sannolikt dubbelarbete för förvaltningen och en ineffektiv hantering för medborgaren som riskerar få vänta längre på svar.

Behovet av att samordna synpunktshandlingen och genomföra kommunikationsinsatser kommer att öka betydligt, inte bara för att öka kunskaperna om på vilka sätt som kan användas för att kontakta kommunen utan också för att informera om ett nytt system.

Handlingsplan:

- Styrande dokument för e-petitioner behöver tas fram.
- Inköp av modul för e-petition samt implementering. Finansiering behöver säkras.
- Säkerställ att privatpersoners personuppgifter i samband med att de lämnar förslag hanteras i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser.
- Kommunikationsinsats för att informera medborgarna om på vilka sätt som finns för att kontakta kommunen och när de olika kanalerna är att föredra samt om e-petition.
- Synpunktshandlingen på kommunens webbplats behöver samlokaliseras.
- Uppskattad arbetstid⁷ och kostnad för förslaget exklusive handläggningen av medborgarförslag: 85 tkr för e-petitionsmodul och implementering samt arbetstid 65 tkr. Finansiering sker inom befintliga lönekostnader med behov av nedprioritering av annat arbete samt behövs medel för investeringen.

⁷ Beräkning av arbetstid är gjord utifrån antagandet med en lön på 35 000 kronor per månad (med timlönen 212,12 kr) plus personalomkostnader i 2021 års nivå (40,15 procent).

Överväganden

Vid utformningen förslag 2-4 behöver följande säkerställas, att:

- privatpersoners personuppgifter i samband med att de lämnar förslag, hanteras i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser.
- processen hanteras i enlighet med likställighetsprincipen i kommunallagen. Det vill säga, det bör vara möjligt att antingen få hjälp att lägga in ett e-förslag alternativt att lämna in det på papper och läggs sedan in i e-tjänsten av kommunens tjänstepersoner.

Sammanfattning och slutsatser

Medborgarförslag och e-petitioner är inte samma sak. Det första regleras av kommunallagen och det andra är ett frivilligt demokrativerktyg och är ofta ett bland flera demokrativerktyg.

Med dagens system läggs cirka 250 tkr inom förvaltningen på att bereda medborgarförslag. Den tidigare utredarresursen finns inte kvar varför respektive förvaltning utreder förslagen. En del av förslagen skulle egentligen kunna hanteras inom förvaltningens befintliga mandat, men riskerar istället att ta längre tid att få svar för medborgaren genom den beredning som krävs av medborgarförslag. Sakfrågan fordrar sedan ställningstagande av fullmäktige eller kommunstyrelsen oaktat frågans karaktär.

Sammanställningen från urvalet av kommuner visar att det finns olika sätt att jobba med medborgardialog. Några kommuner medger medborgarförslag i kommunallagens mening medan andra har avvecklat det till förmån för e-förslag (e-petitioner). Gemensamt är att kommunerna ofta tillhandahåller samlad information om hur man kan påverka och vara delaktig i sin kommuns utveckling.

Det går inte att tillämpa ett förfarande där de medborgarförslag som får ett visst antal röster tas upp för beredning. Det skulle strida mot kommunallagen. Det är däremot möjligt att både digitalisera inlämningen av medborgarförslag i befintlig e-tjänst och besluta om att införa e-förslag (e-petition) och köpa en modul för detta. En farhåga med att endast digitalisera medborgarförslagen är att de konsekvenser som finns med nuvarande system riskerar att bli kvar.

Förslaget (1) att behålla nuvarande lösning bör inte vara ett alternativ utan något bör göras. Att medge både nuvarande system och komplettera med e-petition (4) anses försvåra kontakten med kommunen och bör inte heller anses vara ett alternativ. Att införa e-petition kan vara ett alternativ för att vitalisera den demokratiska processen och skapa engagemang från kommunmedborgarna (3). Även det andra förslaget (2) kan var ett alternativ. En förutsättning för alla förslagen är därför att kommunens synpunktshantering ses över liksom att kommunikation ser över informationen om hur medborgare kan påverka. Det slutliga valet av förslag är egentligen helt beroende av syftet, syftet med vad vi vill åstadkomma? I denna dialog är det viktigt med politisk delaktighet. Förvaltningen överlämnar därför frågan till politiken.

§ 275

Dnr KS 2020/537

Medborgarförslag som eTjänst**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att

1. ge enhetschefen för Kommunikation och säkerhet i uppdrag att, tillsammans med enhetschefen för Digital service, tar fram riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen samt ta fram en plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergången från nuvarande system.
2. redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 23 februari 2020

Reservationer

Mchael Melby (S), Marianne Sand Wallin (S) och Thomas Hagman (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning av ärendet

Enheten för Digital service (EDS) fick i uppdrag att titta på förutsättningarna att införa medborgarförslag som e-tjänst med röstningsfunktion. EDS rekommenderar att kommunen bygger på sin e-tjänsteplattform med en modul från leverantören som är framtagen för ändamålet. EDS bedömer att detta blir den mest effektiva lösningen både på kort och lång sikt.

Huvudtanken med införandet av e-tjänsten är att effektivisera handläggningen och lättare kunna prioritera bland de medborgarförslag som lämnas. För att nå en full effekt av detta och samtidigt förenkla för medborgarna rekommenderar också EDS att kommunen använder sig av e-legitimationskrav i tjänsten.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.
- Arbetsutskottets beslut 2020-11-17, § 372.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Kommunstyrelsen beslutar att

1. ge enhetschefen för Kommunikation och säkerhet i uppdrag att, tillsammans med enhetschefen för Digital service, tar fram riktlinjer för handläggningen av digitala medborgarförslag utifrån laglighets- och demokratiaspekterna i kommunallagen samt ta fram en plan för hur en implementering ska kunna ske vid övergången från nuvarande system.
2. redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 23 februari 2020

Michael Melby (S) och Marianne Sand Wallin (S): Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet för utredning om en övergång till en e-tjänst för medborgarförslag stämmer överens med kommunallagen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på om ärendet ska avgöras vid dagen sammanträde eller om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att ärendet ska avgöras vid dagen sammanträde.

Beslutsgång

Ordförande frågar därefter på det egna förslaget och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Beslutet skickas till

Enhetschefen för Kommunikation och säkerhet
Enhetschefen för Digital service

ÄRENDE 2

Dnr KS 2021/559

Ledamotsinitiativ om att möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort**Förslag till beslut**

Förvaltningen överlämnar till politiken (kommunfullmäktige) att ta ställning till förslaget om att möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort.

Sammanfattning av ärendet

Eva Pärsson (M) har väckt ett initiativärende och föreslår att möjligheten för medborgare att väcka ärenden i Melleruds kommunfullmäktige genom medborgarförslag tas bort.

Kommunchefen har fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att utreda förslaget och redovisa detta vid utskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Kommunfullmäktige får bestämma om medborgarförslag får väckas i fullmäktige. Om fullmäktige beslutat att medborgarförslag får väckas, ska fullmäktiges arbetsordning reglera hur sådana förslag ska handläggas. I Melleruds kommun idag får den som är folkbokförd i kommunen väcka högst tre ärenden i fullmäktige per år.

Syftet med medborgarförslag är att öka medborgarnas politiska deltagande mellan valen samt att låta invånare utan rösträtt i dessa val vara med och påverka.

Förvaltningen överlämnar till politiken att ta ställning om möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort. Förvaltningen kommer samtidigt med förslag om att införa e-förslag i Melleruds kommun (se dnr KS 2020/537).

Beslutsunderlag

- Initiativärende
- Kommunallagen (2017:725)
- Fullmäktiges arbetsordning, kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146)
- Riktlinjer för handläggning av motioner, medborgarförslag och övriga politiska beslutsärenden (KS 2020-04-08, § 82)
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Kommunstyrelsen

Ledamotsinitiativ om att möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort

Förslag till beslut

Förvaltningen överlämnar till politiken (kommunfullmäktige) att ta ställning till förslaget om att möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort.

Sammanfattning av ärendet

Eva Pärsson (M) har väckt ett initiativärende och föreslår att möjligheten för medborgare att väcka ärenden i Melleruds kommunfullmäktige genom medborgarförslag tas bort.

Kommunchefen har fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att utreda förslaget och redovisa detta vid utskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Kommunfullmäktige får bestämma om medborgarförslag får väckas i fullmäktige. Om fullmäktige beslutat att medborgarförslag får väckas, ska fullmäktiges arbetsordning reglera hur sådana förslag ska handläggas. I Melleruds kommun idag får den som är folkbokförd i kommunen väcka högst tre ärenden i fullmäktige per år.

Syftet med medborgarförslag är att öka medborgarnas politiska deltagande mellan valen samt att låta invånare utan rösträtt i dessa val vara med och påverka.

Förvaltningen överlämnar till politiken att ta ställning om möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort. Förvaltningen kommer samtidigt med förslag om att införa e-förslag i Melleruds kommun (se dnr KS 2020/537).

Beslutsunderlag

- Initiativärende
- Tjänsteskrivelse
- Kommunallagen (2017:725)
- Fullmäktiges arbetsordning, kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146)
- Riktlinjer för handläggning av motioner, medborgarförslag och övriga politiska beslutsärenden (KS 2020-04-08, § 82)

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Eva Pärsson (M) har väckt ett initiativärende och anför följande.

Den svenska representativa demokratin bygger på att makten utgår från medborgarna. Med den makten beslutar de om vilka politiker som får förtroendet att representera dem i politiska församlingar. I nästa steg bygger den representativa demokratin på att de politikerna också ska föra medborgarnas talan, och göra deras röst hörd. I flera decennier har partipolitiken i Sverige försvagats i form av minskade medlemsantal och minskat medlemsengagemang. På sikt gör detta att allt färre medborgare kommer känna sig representerade där besluten fattas, vilket kommer leda till minskat förtroende för såväl politiker som myndighetsutövande över lag. Detta är ett stort demokratiproblem.

Grundbulten och den ursprungliga idén med den representativa demokratin utgår alltså ifrån att Melleruds kommunfullmäktigeledamöter ska representera medborgarnas röst, därför bör vi nu försöka stärka just detta i vår kommun. Möjligheten att väcka ärenden i kommunfullmäktige genom medborgarförslag är ett smidigt verktyg, vi i Moderaterna vill dock hävda att det bär med sig mer nackdelar än fördelar. Dels vill vi understryka vikten av att vi politiker på ett bättre sätt ska föra medborgarnas talan, genom att de i stället för att skriva medborgarförslag ska vända sig till sin representant i kommunfullmäktige med sina åsikter. Medborgaren kommer genom detta också få bättre möjligheter till ansvarsutkrävande, som är en oerhört viktig del av vår demokrati. Dels tror vi också att detta kan komma att aktualisera engagemanget i partipolitiken, som samtliga partier på landsbygden lider brist av.

*Ovan föranleder mig föreslå:
att möjligheten för medborgare att väcka ärenden i Melleruds kommunfullmäktige genom medborgarförslag tas bort.*

Kommunchefen har fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att utreda förslaget och redovisa detta vid utskottets sammanträden den 11 januari 2021.

Analys

Syftet med medborgarförslag kan sägas vara att öka medborgarnas politiska deltagande mellan valen samt att låta invånare utan rösträtt i dessa val vara med och påverka.

Kommunfullmäktige får bestämma om medborgarförslag får väckas i fullmäktige. Om fullmäktige beslutat att medborgarförslag får väckas, ska fullmäktiges arbetsordning reglera hur sådana förslag ska handläggas (KL 5:72). I Melleruds kommun idag får den som är folkbokförd i kommunen väcka högst tre ärenden i fullmäktige per år.

Från 2004 till och med den 13 december 2021 har 280 medborgarförslag kommit in till kommunen. Alla utom 17 är hittills avgjorda.

En utredning av ett medborgarförslag bör företas utifrån Riktlinjer för handläggning av motioner, medborgarförslag och övriga politiska beslutsärenden (KS 2020-04-08, § 82) och består av stegen:

1. Ärendefördelning

2. Undersökning av sakfrågans historia och nuläge i kommunen
3. Ärendets ursprung och innebörd
4. Precisera frågeställning och mål för handläggningen
5. Identifiera centrala perspektiv och intressenter som bör belysas i handläggningen
6. Omvärldsanalys
7. Lag- och regelprövning
8. Fördjupad analys
9. Konsekvensbedömning och slutsats
10. Färdigställande av beslutsförslag och tjänsteskrivelse
11. Ärendet lämnas till chef för godkännande och anmälan till politisk behandling.

Utredningens omfattning varierar beroende på förslaget och sakfrågans komplexitet, omfattning, behovet av samverkan och om möjligheten att få tillgång till relevant information. Ett enklare förslag, som kanske till och med utretts förr kan handläggas under en arbetsdag medan mer komplexa frågor kräver arbetsdagar, upp till veckor, för att färdigställa.

Med nuvarande system är det möjligt att lämna in liknande frågor för utredning och alla medborgarförslag behöver utredas. Det kan ta tid att få svar på sitt medborgarförslag, även om detta är något förvaltningen arbetar med. Samtidigt tenderar en del förslag anta en mer alldaglig karaktär som samtidigt kan hanteras som synpunkter vilket även skulle kunna innebära ett förenklat förfarande. Frågor inom verkställighetens område tenderar då att hamna på politikens bord.

Ett antal kommuner tar idag emot e-förslag. E-förslag innebär att individer kan lämna sina förslag via ett webbverktyg på kommunens webbsida, det finns ett regelverk för förslagen och dess hantering. Sedan publiceras medborgarens förslag på webbsidan där andra kan rösta på förslaget för att undersöka om det finns stöd för förslaget hos fler invånare. Förslag som får mer än x antal röster hanteras i de politiska processerna och bereds på sedvanligt sätt.

Om Melleruds kommun ska medge möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort överlämnar förvaltningen till politiken att ta ställning till. Förvaltningen kommer samtidigt (i ärendet om förslag via e-tjänst, dnr KS 2020/537) med förslag om att införa e-förslag i Melleruds kommun.

Överväganden

Ett annat sätt att utveckla dialogen med medborgarna är via så kallade medborgardialoger. Detta är ett koncept som användes när den första planen på att bygga om Köpmantorget togs fram, i arbetet med att ta fram platsvarumärket och ytterligare dialog finns på ritbordet. Sveriges Kommuner och Regioner verkar även för att medborgardialoger integreras i styrningen.

Om möjligheten inte finns att lämna medborgarförslag kan motsvarande förslag väntas inkomma till kommunen på alternativa sätt alternativt att de inte alls kommer kommunen till del.

Ekonomiska konsekvenser

Det är svårt att göra en exakt beräkning av de ekonomiska konsekvenserna beroende om möjligheten att lämna medborgarförslag finns eller inte.

Om ett hypotetiskt antagande är att 60 procent av medborgarförslagen tar 2 arbetsdagar att handlägga, för utredaren och övriga tjänstepersoner som behöver ta fram underlag, och 40 procent av förslagen tar 10 arbetsdagar att bereda. De senaste fyra åren har det inkommit 20 förslag per år i genomsnitt, där det varierat mellan 15 och 28 ärenden per år. Ett sådant antagande skulle innebära att det åtgår 104 arbetsdagar per år för handläggningen av 20 ärenden. En lön på 35 000 kronor per månad (med timlönen 212,12 kr) plus personalomkostnader i 2021 års nivå (40,15 procent) motsvaras i antagandet av cirka 250 000 kr per år i arbetstid.

Slutsatser

Förvaltningen överlämnar till politiken att ta ställning till initiativet. Förvaltningen för samtidigt fram ett förslag om e-förslag.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Anna Granlund
Enhetschef Kommunikation och säkerhet
0530-181 18
anna.granlund@mellerud.se

Beslutet skickas till

Eva Pärsson
Kommunchefen
Enhetschef Kommunikation och säkerhet

§ 341

Dnr KS 2021/559

Ledamotsinitiativ om att möjligheten att väcka medborgarförslag tas bort**Arbetsutskottets beslut**

Arbetsutskottet beslutar att

1. ge kommunchefen i uppdrag att utreda förslaget.
2. uppdraget ska redovisas vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Sammanfattning av ärendet

Eva Pärsson (M) väcker ett initiativärende och anför följande:

Den svenska representativa demokratin bygger på att makten utgår från medborgarna. Med den makten beslutar de om vilka politiker som får förtroendet att representera dem i politiska församlingar. I nästa steg bygger den representativa demokratin på att de politikerna också ska föra medborgarnas talan, och göra deras röst hörd. I flera decennier har partipolitiken i Sverige försvagats i form av minskade medlemsantal och minskat medlemsengagemang. På sikt gör detta att allt färre medborgare kommer känna sig representerade där besluten fattas, vilket kommer leda till minskat förtroende för såväl politiker som myndighetsutövande över lag. Detta är ett stort demokratiproblem.

Grundbulten och den ursprungliga idén med den representativa demokratin utgår alltså ifrån att Melleruds kommunfullmäktigeledamöter ska representera medborgarnas röst, därför bör vi nu försöka stärka just detta i vår kommun. Möjligheten att väcka ärenden i kommunfullmäktige genom medborgarförslag är ett smidigt verktyg, vi i Moderaterna vill dock hävda att det bär med sig mer nackdelar än fördelar. Dels vill vi understryka vikten av att vi politiker på ett bättre sätt ska föra medborgarnas talan, genom att de i stället för att skriva medborgarförslag ska vända sig till sin representant i kommunfullmäktige med sina åsikter. Medborgaren kommer genom detta också få bättre möjligheter till ansvarsutkrävande, som är en oerhört viktig del av vår demokrati. Dels tror vi också att detta kan komma att aktualisera engagemanget i partipolitiken, som samtliga partier på landsbygden lider brist av.

Ovan föranleder mig föreslå:

att möjligheten för medborgare att väcka ärenden i Melleruds kommunfullmäktige genom medborgarförslag tas bort

Beslutsunderlag

- Eva Pärssons (M) skrivelse.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Arbetsutskottet beslutar att

1. ge kommunchefen i uppdrag att utreda förslaget.
2. uppdraget ska redovisas vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

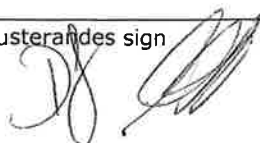

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Beslutet skickas till

Kommunchefen

Förslag om att stärka demokratin i Mellerud

Den svenska representativa demokratin bygger på att makten utgår från medborgarna. Med den makten beslutar de om vilka politiker som får förtroendet att representera dem i politiska församlingar. I nästa steg bygger den representativa demokratin på att de politikerna också ska föra medborgarnas talan, och göra deras röst hörd. I flera decennier har partipolitiken i Sverige försvagats i form av minskade medlemsantal och minskat medlemsengagemang. På sikt gör detta att allt färre medborgare kommer känna sig representerade där besluten fattas, vilket kommer leda till minskat förtroende för såväl politiker som myndighetsutövande över lag. Detta är ett stort demokratiproblem.

Grundbulten och den ursprungliga idén med den representativa demokratin utgår alltså ifrån att Melleruds kommunfullmäktigeledamöter ska representera medborgarnas röst, därför bör vi nu försöka stärka just detta i vår kommun. Möjligheten att väcka ärenden i kommunfullmäktige genom medborgarförslag är ett smidigt verktyg, vi i Moderaterna vill dock hävda att det bär med sig mer nackdelar än fördelar. Dels vill vi understryka vikten av att vi politiker på ett bättre sätt ska föra medborgarnas talan, genom att de i stället för att skriva medborgarförslag ska vända sig till sin representant i kommunfullmäktige med sina åsikter. Medborgaren kommer genom detta också få bättre möjligheter till ansvarsutkrävande, som är en oerhört viktig del av vår demokrati. Dels tror vi också att detta kan komma att aktualisera engagemanget i partipolitiken, som samtliga partier på landsbygden lider brist av.

Ovan föranleder mig föreslå:

att möjligheten för medborgare att väcka ärenden i Melleruds kommunfullmäktige genom medborgarförslag tas bort

Eva Pärsson (M), 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen

ÄRENDE 3

Dnr KS 2021/565

Svar på motion om att motioner och medborgarförslag ska vara besvarade inom ett år**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. anse frågan, om att medborgarförslag och motioner ska vara besvarade inom ett år, som besvarad med hänvisning till att det är vad kommunallagen och fullmäktiges arbetsordning idag anger.
2. avslå förslaget om att motioner som inlämnas synliggörs på exempelvis en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret.
3. anse att frågan om att medborgarförslag som inlämnas synliggörs på exempelvis en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret anses som besvarad med hänvisning till ärendet om förslag via e-tjänst (dnr KS 2020/537).
4. komplettera § 30 i kommunfullmäktiges arbetsordning med följande lydelse. Stycket läggs som näst sista stycke: *En motion ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.*

Sammanfattning av ärendet

Liselott Hassel (SD) föreslår i en motion inkommen den 11 oktober 2021 att medborgarförslag och motioner ska besvaras inom ett år för att leva upp till intentionerna i kommunallagen. Motionären föreslår också att motioner och medborgarförslag som är inlämnade synliggörs, exempelvis på en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret. Syftet skulle vara att öka transparensen och ge medborgarna större inblick i det politiska arbetet. Det föreslås även minska risken för att det kommer in fler medborgarförslag i samma fråga.

Kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning anger redan att medborgarförslag ska beredas så de kan besvaras inom ett år från det att frågan väcktes. I kommunallagen anges även att motioner ska beredas så att de kan besvaras inom ett år från det att frågan väcktes. Motsvarande formulering finns inte i fullmäktiges arbetsordning varför ett sådant stycke föreslås läggas in i arbetsordningen. I övrigt bör frågan om att medborgarförslag och motioner ska besvaras inom ett år anses som besvarad.

Förvaltningen har utrett och föreslår för kommunfullmäktige att förslag från medborgare ska kunna lämnas in elektroniskt. Genom en sådan lösning kan de senaste förslagen från medborgare visualiseras på kommunens hemsida för att undvika att samma frågor kommer in i närtid. Av det skälet kan denna fråga i motionen anses som besvarad med hänvisning till ärendet om förslag via e-tjänst (dnr KS 2020/537).

Beslutsunderlag

- Motion
- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146)
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Kommunstyrelsen

Motion om att motioner och medborgarförslag ska vara besvarade inom ett år

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige

1. anser frågan, om att medborgarförslag och motioner ska vara besvarade inom ett år, som besvarad med hänvisning till att det är vad kommunallagen och fullmäktiges arbetsordning idag anger.
2. avslår förslaget om att motioner som inlämnas synliggörs på exempelvis en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret.
3. anser att frågan om att medborgarförslag som inlämnas synliggörs på exempelvis en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret anses som besvarad med hänvisning till ärendet om förslag via e-tjänst (dnr KS 2020/537).
4. Beslutar att komplettera § 30 i kommunfullmäktiges arbetsordning med följande lydelse. Stycket läggs som näst sista stycke: *En motion ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.*

Sammanfattning av ärendet

Liselott Hassel (SD) föreslår i en motion inkommen den 11 oktober 2021 att medborgarförslag och motioner ska besvaras inom ett år för att leva upp till intentionerna i kommunallagen. Motionären föreslår också att motioner och medborgarförslag som är inlämnade synliggörs, exempelvis på en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret. Syftet skulle vara att öka transparensen och ge medborgarna större inblick i det politiska arbetet. Det föreslås även minska risken för att det kommer in fler medborgarförslag i samma fråga.

Kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning anger redan att medborgarförslag ska beredas så de kan besvaras inom ett år från det att frågan väcktes. I kommunallagen anges även att motioner ska beredas så att de kan besvaras inom ett år från det att frågan väcktes. Motsvarande formulering finns inte i fullmäktiges arbetsordning varför ett sådant stycke föreslås läggas in i arbetsordningen. I övrigt bör frågan om att medborgarförslag och motioner ska besvaras inom ett år anses som besvarad.

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Förvaltningen har utrett och föreslår för kommunfullmäktige att förslag från medborgare ska kunna lämnas in elektroniskt. Genom en sådan lösning kan de senaste förslagen från medborgare visualiseras på kommunens hemsida för att undvika att samma frågor kommer in i närtid. Av det skälet kan denna fråga i motionen anses som besvarad med hänvisning till ärendet om förslag via e-tjänst (dnr KS 2020/537).

Beslutsunderlag

- Motion
- Tjänsteskrivelse
- Kommunallagen (2017:725)
- Fullmäktiges arbetsordning, kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146)

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Liselott Hassel, Sverigedemokraterna, föreslår i en motion inkommen den 11 oktober 2021 att medborgarförslag och motioner ska besvaras inom ett år för att leva upp till intentionerna i kommunallagen. Motionären föreslår också att motioner och medborgarförslag som är inlämnade synliggörs, exempelvis på en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret. Syftet skulle vara att öka transparensen och ge medborgarna större inblick i det politiska arbetet. Det föreslås även minska risken för att det kommer in fler medborgarförslag i samma fråga.

Analys

Beredning med svar inom ett år

Enligt 5 kap 35 § kommunallagen (2017:725) ska en motion eller ett medborgarförslag om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning.

Av 30 § i kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146) framgår att kommunstyrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Av 31 § i kommunfullmäktiges arbetsordning i Mellerud (KF 2017-12-20, § 146) anges att medborgarförslag ska beredas så att kommunstyrelsen/nämnden kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes. Två gånger om året ska kommunstyrelsen och övriga nämnder till fullmäktige redovisa besvarade samt ej färdigberedda medborgarförslag.

Det finns idag ingen skrivning idag i fullmäktiges arbetsordning som anger att en motion ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. En sådan lydelse bör tillföras § 30 för tydlighetens skull.

Det finns idag medborgarförslag och motioner som inte besvarats ännu. På senare år tillämpas ett annat arbetssätt för dessa utredningar. Tidigare fanns en utredarresurs inom kommunstyrelseförvaltningen som beredde ärendena i

samverkan med förvaltningarna. Den dedikerade utredarresursen finns inte kvar utan istället utreds medborgarförslag och motioner inom respektive förvaltning där sakfrågan hör hemma.

Under hösten 2021 har alla medarbetare som tilldelats att utreda motioner och medborgarförslag samlats. Syftet var att utbilda, informera och stödja utredarna i sitt arbete och ge möjlighet att föra dialog kring utredningsmetodik. En av kommunens förvaltningar arbetar även aktivt med att följa upp statusen på utredningarna på deras ledningsgrupp i syfte att föra utredningarna framåt.

Synliggöra medborgarförslag och motioner

Den kommunala förvaltningens uppgift är att bereda ärenden till nämnder, styrelser och fullmäktige. Rent praktiskt är det förvaltningen som bereder och tar fram underlag så att de politiska organen kan besluta om frågan som väckts genom medborgarförslag och motion.

I samband med att en motion eller ett medborgarförslag ska behandlas politiskt presenteras både själva förslaget och tjänsteskrivelsen i kallelsen till organet. När organet avgjort ärendet framgår beslutet sedan av protokollet. Vilka förslag som besvarats och vilka medborgarförslag och motioner som inte beretts klart framgår av redovisningen som sker till kommunfullmäktige två gånger om året. Samtliga handlingar finns tillgängliga via kommunens hemsida och kan tillhandahållas via förvaltningen.

Ett av syftena, med de två redovisningarna till fullmäktige med besvarade och ej färdigberedda motioner och medborgarförslag, är att ge ledamöterna insyn i aktuella frågor. Risken att samma frågor kommer i fler motioner bör därför anses vara mindre jämfört med medborgarförslag.

På medborgarkontoret finns idag en tv-skärm som syns utåt Storgatan där förbipasserande kan ta del av informationen. Informationen består idag av aktuell information kopplat till covid-19, öppettider och turistinformation. Tillfälligtvis kan även aktuell information läggas upp så som uppmaning om att besvara undersökningen om platsvarumärket eller se över sin egen krisberedskap etcetera. Medborgarkontoret är idag Melleruds enda åretruntöppna turistinformation. Turisterna anses därför vara primära läsaren av informationen på skärmarna samt övriga besökare till medborgarkontoret. Det finns idag även möjlighet att använda en lånedator på medborgarkontoret för att surfa på internet och därigenom ta del av kallelser och protokoll för de politiska organen i Melleruds kommun. Genom möjligheten att ta del av förslagen och tjänsteskrivelserna på internet bedöms dels en bredare krets kunna nås, än endast de som fysiskt besöker medborgarkontoret, samtidigt som tillgängligheten är högre jämfört med en tv-skärm som saknar syntolkning.

När det gäller förslaget om att motioner som inlämnas synliggörs på exempelvis en tv-monitor i fönstret på medborgarkontoret bör det anses vara upp till de förtroendevalda och dess partier att synliggöra dessa.

Förvaltningen har utrett och föreslår för kommunfullmäktige att förslag från medborgare ska kunna lämnas in elektroniskt. Genom en sådan lösning kan de senaste förslagen visualiseras på kommunens hemsida för att undvika att samma frågor ställs igen i närtid. Av det skälet bör denna fråga i motionen anses som besvarad med hänvisning till ärendet om förslag via e-tjänst (dnr KS 2020/537).

Ekonomiska konsekvenser

Under förutsättning att förslaget hanteras så som utredningen föreslår bedöms inga ekonomiska konsekvenser uppstå kopplat till denna motion.

Slutsatser

Motionen pekar på det krav som redan finns, att motioner och medborgarförslag ska beredas så att de kan besvaras inom ett år från det att frågan väckts. Fullmäktiges arbetsordning bör kompletteras med en lydelse om detta avseende motioner.

Frågan om att medborgarförslag kan visas upp kan hanteras inom ramen för förvaltningens förslag om att möjliggöra e-förslag.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Anna Granlund
Enhetschef Kommunikation och säkerhet
0530-181 18
anna.granlund@mellerud.se

Beslutet skickas till

Liselott Hassel
Kommunchefen
Enhetschef Kommunikation och säkerhet

MELLERUDS KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2021-10-11	
Diagnos	Datagrupp
KS2021/565	

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Motion

Om att medborgarförslag samt motioner skall vara besvarade inom ett år och därmed svara upp till intentionerna i kommunallagen kap 5 § 35.

Vi anser vidare att de motioner och medborgarförslag som är inlämnade skall synliggöras. Detta för att öka transparensen och ge medborgarna en större inblick i politiska arbetet. Det minskar också risken för att det kommer in fler medborgarförslag på samma fråga.

Vi tror att det skulle öka det politiska intresset i kommunen, vilket i förlängningen kan bidra till ökat valdeltagande och annan politisk aktivitet som bara kan ses som positiva effekter i samhället.

Vi förslår därför att:

motioner och medborgarförslag skall vara besvarade inom ett år.

motioner och medborgarförslag som inlämnas synliggörs på exempelvis en tvmonitor i fönstret på medborgarkontoret.

För SD-Mellerud

Liselott Hassel

ÄRENDE 4

Dnr KS 2021/587

Svar på remiss - Promemorian Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att Melleruds kommun ställer sig bakom promemorian och har inget ytterligare att tillägga.

Sammanfattning av ärendet

I juni 2019 remitterade Finansdepartementet betänkandet Skattelättnad för arbetsresor – En avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor (SOU 2019:36).

Betänkandet innehöll förslag om att det nuvarande reseavdraget ska avskaffas och ersättas av en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för arbetsresor. I den promemoria som Finansdepartementet nu remitterar är några utgångspunkter desamma som i betänkandet. I andra delar har dock betänkandets förslag omarbetats. I promemorian föreslås, till skillnad från betänkandet, att skattereduktionen för arbetsresor ska vara regionalt differentierad, med innebörden att villkoren för att kunna få en skattelättnad för arbetsresor knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar.

Detta innebär att de kommuner som räknas som storstadskommuner enligt tillväxtanalys indelning ger skattereduktion för den delen som överstiger 30 km och upp till 80 km. För merparten av Sveriges kommuner inkl Mellerud har en nedre avståndsgräns på 15 km upp till 80 km. Den regionala differensen bygger på att de kommuner som räknas som storstadskommuner enligt tillväxtanalys indelning bedöms ha god kollektivtrafik.

Melleruds kommun har berett möjligheten att yttra sig över förslaget. HR-avdelningen har översiktligt gått igenom promemorian och ställer sig bakom dess förslag om en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion, då denna bedöms på sikt gynna nyttjandet av kollektivtrafik samt stimulera större arbetsmarknadsregioner och boende i hela landet. Kommunen ser positivt på den regionala differentieringen som har tillkommit sedan betänkandet då denna tar hänsyn till landsbygden i större utsträckning, vilket möjliggör stöd i viss omfattning till arbetsresor i områden utan alternativ till bilen. Det nu remitterade förslaget tas hänsyn även till mindre kommuner och dess tillgång till kollektivtrafik vilket kommunen ställer sig positiv till.

Beslutsunderlag

- Remiss - Promemorian Skattelättnad för arbetsresor - ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

BILAGA

Kommunstyrelsen

Svar på remiss - Promemorian Skattelättnad för arbetsresor - ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Melleruds kommun ställer sig bakom promemorian och har inget ytterligare att tillägga.

Sammanfattning av ärendet

I juni 2019 remitterade Finansdepartementet betänkandet Skattelättnad för arbetsresor – En avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor (SOU 2019:36).

Betänkandet innehöll förslag om att det nuvarande reseavdraget ska avskaffas och ersättas av en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för arbetsresor. I den promemoria som Finansdepartementet nu remitterar är några utgångspunkter desamma som i betänkandet. I andra delar har dock betänkandets förslag omarbetats. I promemorian föreslås, till skillnad från betänkandet, att skattereduktionen för arbetsresor ska vara regionalt differentierad, med innebörden att villkoren för att kunna få en skattelättnad för arbetsresor knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar.

Detta innebär att de kommuner som räknas som storstadskommuner enligt tillväxtanalys indelning ger skattereduktion för den delen som överstiger 30 km och upp till 80 km. För merparten av Sveriges kommuner inkl Mellerud har en nedre avståndsgrens på 15 km upp till 80 km. Den regionala differensen bygger på att de kommuner som räknas som storstadskommuner enligt tillväxtanalys indelning bedöms ha god kollektivtrafik.

Melleruds kommun har berett möjligheten att yttra sig över förslaget. HR-avdelningen har översiktligt gått igenom promemorian och ställer sig bakom dess förslag om en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion, då denna bedöms på sikt gynna nyttjandet av kollektivtrafik samt stimulera större arbetsmarknadsregioner och boende i hela landet. Kommunen ser positivt på den regionala differentieringen som har tillkommit sedan betänkandet då denna tar hänsyn till landsbygden i större utsträckning, vilket möjliggör stöd i viss omfattning till arbetsresor i områden utan alternativ till bilen. Det nu remitterade förslaget tas hänsyn även till mindre kommuner och dess tillgång till kollektivtrafik vilket kommunen ställer sig positiv till.

Beslutsunderlag

- Remiss - Promemorian Skattelättnad för arbetsresor - ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Beskrivning av ärendet

Melleruds kommun inkom med svar på remiss -Skattelättnader för arbetsresor (SOU:36) den 16 oktober 2019 där remissen avstyrker i huvudsak de förslag som fördes fram i betänkandet SOU (2019:36) med motiveringen att flera av förslagen skulle försvåra kommunens och hela näringslivets framtida kompetensförsörjning. Melleruds kommun menade också att förutsättningarna för dem som bor på landsbygd som är hänvisade till bilen som enda alternativ för sina pendlingsresor till och från arbetat skulle väsentligen försämrats.

Melleruds kommun, svarade också att kommitténs förslag väsentligt och påtagligt skulle försämrats kommunens (m fl) möjligheter till strategisk kompetensförsörjning. Melleruds kommun menade att den regionförstoring och de vidgade arbetsmarknader som utredningen har som målsättning förutsätter en fungerande kollektivtrafik. Med hänsyn till att kollektivtrafik saknas på många orter på landsbygden skulle utredningens förslag gynna storstadsregionerna. Den ökade reduktion som då föreslogs ansåg Melleruds kommun inte uppvägde kostnaderna för dem som är hänvisade till bilen som enda alternativa för arbetspendling i landsbygdsområden.

I den nu remitterade promemorian är förslaget i princip detsamma med mindre förändringar. I promemorian föreslås att skattereduktionen för arbetsresor ska vara regionalt differentierad, med innebörden att villkoren för att kunna få en skattelättnad för arbetsresor knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar. Detta innebär att de kommuner som räknas som storstadskommuner enligt tillväxtanalys indelning ger skattereduktion för den delen som överstiger 30 km och upp till 80 km. För merparten av Sveriges kommuner inkl Mellerud har en nedre avståndsgräns på 15 km upp till 80 km. Den regionala differensen bygger på att de kommuner som räknas som storstadskommuner enligt tillväxtanalys indelning bedöms ha god kollektivtrafik.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget påverkar inte kommunens ekonomi.

Slutsatser

Melleruds kommun har berett möjligheten att yttra sig över förslaget. HR-avdelningen har översiktligt gått igenom promemorian och ställer sig bakom dess förslag om en avstånds-baserad och färdmedelsneutral skattereduktion, då denna bedöms på sikt gynna nyttjandet av kollektivtrafik samt stimulera större arbetsmarknadsregioner och boende i hela landet. Kommunen ser positivt på den regionala differentieringen som har tillkommit sedan betänkandet då denna tar hänsyn till landsbygden i större utsträckning, vilket möjliggör stöd i viss omfattning till arbetsresor i områden utan alternativ till bilen. Det nu remitterade förslaget tas hänsyn även mindre kommuner och dess tillgång till kollektivtrafik vilket kommunen ställer sig positiv till.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Ulrika Granat
HR-chef
0530-181 20

Beslutet skickas till
Finansdepartementet

Finansdepartementet

Promemorian Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

Bakgrund

I juni 2019 remitterade Finansdepartementet betänkandet Skattelättnad för arbetsresor – En avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor (SOU 2019:36). Betänkandet innehöll förslag om att det nuvarande reseavdraget ska avskaffas och ersättas av en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för arbetsresor. I den promemoria som Finansdepartementet nu remitterar är några utgångspunkter desamma som i betänkandet. I andra delar har dock betänkandets förslag omarbetats. I promemorian föreslås, till skillnad från betänkandet, att skattereduktionen för arbetsresor ska vara regionalt differentierad, med innebörden att villkoren för att kunna få en skattelättnad för arbetsresor knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar.

Remissinstanser

- 1 Almega
- 2 Alvesta kommun
- 3 Arbetsförmedlingen
- 4 Arbetsgivarverket
- 5 BIL Sweden
- 6 Borås kommun
- 7 Bräcke kommun
- 8 De små kommunernas samverkan, SmåKom
- 9 DHR – Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet

- 10 Domstolsverket
- 11 Ekonomistyrningsverket
- 12 Eksjö kommun
- 13 Enköpings kommun
- 14 Falkenbergs kommun
- 15 FAR
- 16 Folkhälsomyndigheten
- 17 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
- 18 Funktionsrätt Sverige
- 19 Företagarförbundet
- 20 Företagarna
- 21 Försäkringskassan
- 22 Förvaltningsrätten i Umeå
- 23 Gislaveds kommun
- 24 Grums kommun
- 25 Gröna Bilister
- 26 Hallstahammars kommun
- 27 Hedemora kommun
- 28 Hela Sverige ska leva
- 29 Härjedalens kommun
- 30 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)
- 31 Integritetsskyddsmyndigheten
- 32 Kalmar kommun
- 33 Kammarrätten i Jönköping
- 34 Karlskrona kommun
- 35 Kiruna kommun
- 36 Klimatkommunerna
- 37 Konjunkturinstitutet

- 38 Konkurrensverket
- 39 Kramfors kommun
- 40 Kungliga Tekniska högskolan
- 41 Landsorganisationen i Sverige
- 42 Lantbrukarnas riksförbund
- 43 Leksands kommun
- 44 Lilla Edets kommun
- 45 Linköpings universitet
- 46 Länsstyrelsen i Dalarnas län
- 47 Länsstyrelsen i Jämtlands län
- 48 Länsstyrelsen i Kronobergs län
- 49 Länsstyrelsen i Värmlands län
- 50 Länsstyrelsen i Västernorrlands län
- 51 Länsstyrelsen i Uppsala län
- 52 Malmö kommun
- 53 Melleruds kommun
- 54 Motala kommun
- 55 Motorbranschens riksförbund
- 56 Myndigheten för delaktighet
- 57 Naturskyddsföreningen
- 58 Naturvårdsverket
- 59 Nordregio
- 60 Näringslivets skattedelegation
- 61 Oxelösunds kommun
- 62 Personskadeförbundet RTP
- 63 Pensionärernas riksorganisation
- 64 Regelrådet
- 65 Region Halland
- 66 Region Jämtland
- 67 Region Stockholm

- 68 Region Södermanland
- 69 Region Uppsala
- 70 Region Västerbotten
- 71 Region Västra Götaland
- 72 Region Östergötland
- 73 Riksförbundet M Sverige
- 74 Riksrevisionen
- 75 RPG Riksförbundet pensionärsgemenskap
- 76 Sala kommun
- 77 Samtrafiken i Sverige AB
- 78 Skatteverket
- 79 SKPF Pensionärerna
- 80 Skärgårdarnas riksförbund
- 81 SPF Seniorerna
- 82 Statens väg- och transportforskningsinstitut
- 83 Svensk Cykling
- 84 Svensk Kollektivtrafik
- 85 Svenskt Näringsliv
- 86 Sveriges Akademikers Centralorganisation
- 87 Sveriges Kommuner och Regioner
- 88 Sveriges kvinnolobby
- 89 Tillväxtanalys
- 90 Tillväxtverket
- 91 Tjänstemännens Centralorganisation
- 92 Torsby kommun
- 93 Trafikanalys
- 94 Trafikverket
- 95 Transportstyrelsen
- 96 Trosa kommun
- 97 Ulricehamns kommun

- 98 Vansbro kommun
- 99 Vaxholms kommun
- 100 Vilhelmina kommun
- 101 Världsnaturfonden WWF
- 102 Winnet Sverige
- 103 Örnsköldsviks kommun
- 104 Övertorneå kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 21 januari 2022**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2021/03460 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

I avsnitt 4 i promemorian redogörs för de förslag från betänkanDET där promemorian delar kommitténs förslag och bedömningar. Någon ändring av kommitténs förslag i de delarna föreslås inte i promemorian. De synpunkter som remissinstanserna tidigare har lämnat på de förslagen kommer att behandlas och bemötas i en kommande lagrådsremiss. De förslag där promemorian bedömningar eller förslag helt eller delvis skiljer sig från kommitténs behandlas i avsnitt 5.

Den nu aktuella remissen avser inhämtande av synpunkter på förslagen och bedömningarna i avsnitt 5. I övriga delar bereds remissinstanserna tillfälle att lämna synpunkter.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Ingrid Björnsson
Ämnesråd

Kopia till
Riksdagens skatteutskott

§ 194

Dnr KS 2019/382

Svar på remissen - Skattelättnader för arbetsresor (SOU 2019:36)**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att Melleruds kommun avstyrker i huvudsak de förslag som förs fram i betänkande SOU 2019:36 "Skattelättnad för arbetsresor" med motiveringen att flera av förslagen skulle försvåra kommunens och hela näringslivets framtida kompetensförsörjning. Därtill menar Melleruds kommun att förutsättningarna för dem på landsbygd som är hänvisade till bilen som enda alternativ för sina pendlingsresor skulle väsentligen försämrats.

Sammanfattning av ärendet

Finansdepartementet har översänt betänkandet *Skattelättnad för arbetsresor. En avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor, SOU 2019:36*. Melleruds kommun är en av remissinstanserna som blivit inbjuden att lämna synpunkter på betänkandet.

Kommittén har haft i uppdrag att undersöka hur systemet för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats bör omarbetas för att på ett bättre sätt gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar och samtidigt vara enklare än nuvarande system att tillämpa, administrera och kontrollera.

Kommittén föreslår att reseavdraget avskaffas i sin nuvarande form och ersätts av en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor.

Arbetsutskottet beslutade den 1 oktober 2019, § 281, att ge ordförande i uppdrag att, tillsammans med HR-chefen, utarbeta ett förslag till remissvar med avsikt att avstyrka förslaget. Redovisning ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 15 oktober 2019.

Synpunkter

Melleruds kommun anser att kommitténs förslag väsentligt och påtagligt skulle **försämr** **kommunens (m fl) möjligheter till strategisk kompetensförsörjning**.

Av utredningsunderlaget framgår att arbetspendlingens totala längd förutses minska, samtidigt som reslängden för pendling med kollektivtrafik förutses öka.

Melleruds kommun menar att den regionförstoring och de vidgade arbetsmarknader som utredningen har som målsättning **förutsätter en fungerande kollektivtrafik**. Med hänsyn till att kollektivtrafik saknas på många orter på landsbygden, kommer utredningens förslag, om det skulle realiserats, att primärt gynna medelstora och större stadsregioner med en (redan) väl utvecklad kollektivtrafik. Den ökade reduktion som föreslås för områden med bristfällig kollektivtrafik, anser Melleruds kommun inte uppväger kostnaderna för dem som är hänvisade till bilen som enda alternativ för arbetspendling i landsbygdsområden.

Beslutsunderlag

- <https://www.regeringen.se/remisser/2019/07/remiss-av-sou-201936-skattelattnad-for-arbetsresor/>
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.
- Arbetsutskottets beslut 2019-10-01, § 281.
- Förslag till remissvar.
- Arbetsutskottets beslut 2019-10-15, § 302.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Bifall till arbetsutskottets förslag enligt följande:

Kommunstyrelsen beslutar att Melleruds kommun avstyrker i huvudsak de förslag som förs fram i betänkande SOU 2019:36 "Skattelättnad för arbetsresor" med motiveringen att flera av förslagen skulle försvåra kommunens och hela näringslivets framtida kompetensförsörjning. Därtill menar Melleruds kommun att förutsättningarna för dem på landsbygd som är hänvisade till bilen som enda alternativ för sina pendlingsresor skulle väsentligen försämrats.

Beslutsgång

Ordförande frågar på förslaget och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Beslutet skickas till

Finansdepartementet

ÄRENDE 5

Dnr KS 2021/672

Tilläggsbudget för 2022**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. bevilja revisionen ett ökat anslag med 0,3 mkr från och med 2022.
2. bevilja kultur- och utbildningsnämnden ett ramhöjande anslag på 4 mkr till elever i behov av stöd, förskolelärare till familjecentral, kostnader för förskoleplatser Åsebro mm
3. bevilja kultur- och utbildningsnämnden ett tillfälligt anslag på 3 mkr för 2022 till sfi och grundvux mm
4. bevilja socialnämnden ett tillfälligt anslag på 0,8 mkr för 2022 avseende öppnande av familjecentral.
5. bevilja kultur- och utbildningsnämnden ett ramhöjande anslag på 0,1 mkr och socialnämnden ett ramhöjande anslag på 0,3 mkr för 2022 för ökade åtaganden från staten (finansieringsprincipen).
6. bevilja kommunstyrelsen ett anslag på 0,4 mkr till förfogandeanslaget.
7. anslagen finansieras genom att höja budgeten för statsbidrag och utjämning med 8,9 mkr för 2021.
8. öka investeringsplanen med 350 tkr för 2022 avseende utredning skållerudshemmet. anslaget finansieras med minskade likvida medel.
9. besluta om övriga justeringar i nämndernas ramar och finanserna (tekniska justeringar) enligt bifogad handling till följd av kompensation för lönerevision 2021, justering för ändrad organisation, internränta mm

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-06-23; § 87 om Budget 2022 och plan 2023–2024. För året 2022 är det budgeterade resultatet 17,2 mkr (2,5 %), vilket uppfyller kommunfullmäktiges finansiella mål. För 2023 är det budgeterade resultatet 13,8 mkr och för 2024 är det 7,5 mkr. Resultatnivåerna förutsätter att nämnderna har en budget i balans. I delårsbokslutet per augusti prognostiserade nämnderna sammantaget ett underskott med -0,5 mkr, varav kultur- och utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott med -4,5 mkr och kommunstyrelsen ett överskott på 3,8 mkr. Kommunstyrelsens överskott beror till stor del på lägre kostnader till följd av Covid-19 samt återhållsamhet för att balansera övriga nämnders underskott.

Statens budget, som beslutades 16 december, innehöll nya bidrag till kommunen. Både generella bidrag och bidrag som finansierar nya åtagande som staten ålagt kommunen, den s.k. finansieringsprincipen. Kommunen erhåller bidrag för kommun högt flyktingmottagande med 3,4 mkr per år för 2022–2024. Kommuner med utmaningar får även bidrag för åren 2022–2024. För Melleruds del innebär detta 3,4 mkr per år. Stödet förmedlas via Tillväxtverket och ska användas till det som kommunen anser bäst gynnar sina invånare. Det generella statsbidraget ökas även med 1,8 mkr per år. Kommunen har ålagts ett antal nya uppgifter från staten och kompenserats för detta genom höjning av det generella statsbidraget (finansieringsprincipen) med 0,4 mkr för 2022, 0,9 mkr för 2023 och 3,3 mkr för 2024.

Majoriteten har utifrån de nya förutsättningarna tagit fram ett förslag till revideringen av budget för 2022 utifrån de nya bidragen.

ÅR MKR	2021	2022	2023
Budgeterat resultat KF § 87	17,1	13,7	7,5
Höjda generella statsbidrag			
Bidrag högt flyktingmottagande	3,4	3,4	3,4
Bidrag kommun med utmaning	3,3	3,3	3,3
Höjt generellt statsbidrag	1,8	1,8	1,8
Bidrag enligt finansieringsprincipen	0,4	0,9	3,3
Summa höjda generella statsbidrag	8,9	9,4	11,8
Ökade anslag för nämnder			
Revision ökat anslag	0,3	0,3	0,3
KUN ramhöjande anslag till stöd för elever, förskolelärare familjecentral, förskolelokaler Åsebro mm	4,0	4,0	4,0
KUN tillfälligt anslag för SFI, GRUV-platser	3,0	0	0
KUN ökat åtagande enligt finansieringsprincipen	0,1	0,4	0,4
SN tillfälligt anslag inrättande av familjecentral	0,8		
SN ökade åtagande enligt finansieringsprincipen	0,3	0,4	2,7
KS förändring förfogandeanslaget	0,4	4,2	4,2
KS ökade åtagande enligt finansieringsprincipen		0,1	0,2
Summa ökade anslag för nämnder	8,9	9,4	11,8

Budgeterat resultat KF efter justeringar	17,1	13,7	7,2
Resultat relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag %	2,5	2,0	1,1

Förändringarna för 2023 och 2024 behandlas i kommunfullmäktiges budget 2023 plan 2024-2025.

Sveriges kommuner och regioner senaste skatteunderlagsprognos visar på ett bättre utfall än för den prognos som presenterades i april och som kommunfullmäktiges budget grundas på. Om SKR:s skatteunderlagsprognos, som presenteras i februari, uppvisar samma positiva prognos avser majoriteten att återkomma med en tilläggsbudget till kommunfullmäktige i mars för 2022. Tilläggsbudgeten kommer iså fall avse särskilda satsningar och inga nivåhöjande anslag till nämnderna. Åren 2023–2024 får beaktas i kommande budgetarbete. Kommunens budgeterade resultat för 2024 uppfyller inte kommunfullmäktiges målnivå.

Investeringsplanen har höjts med 350 tkr för 2022 avseende utredning Skållerudshemmet. Finansiering sker genom minskad likviditet.

Utbyggnad av Åsebro förskolan kan komma att påbörjas under 2022. Ärendet, med förslag till finansiering, kommer behandlas som separat ärende till kommunfullmäktige under 2022.

Förslaget påverkar inte de finansiella målen Alla tre finansiella mål nås för 2022 och 2023. För 2024 uppnås inte resultatmålet.

Justeringar har även gjorts för nämndernas ramar av teknisk karaktär som kompensation av lönerrevision för 2021, justeringar till följd av ändrad organisation, ändrad internränta mm. Ändringarna framgår i budgethandlingen. Alla ändringar som gjorts från Kommunfullmäktiges beslutade budget i juni är gulmarkerade i handlingen.

Beslutsunderlag

- Budget 2022 och plan 2023–2024 med tilläggsbudget
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

BILAGA

Kommunfullmäktige

Tilläggsbudget 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Bevilja revisionen ett ökat anslag med 0,3 mkr från och med 2022.
2. Bevilja kultur- och utbildningsnämnden ett ramhöjande anslag på 4 mkr till elever i behov av stöd, förskolelärare till familjecentral, kostnader för förskoleplatser Åsebro mm
3. Bevilja kultur- och utbildningsnämnden ett tillfälligt anslag på 3 mkr för 2022 till SFI och GRUNDVUX mm
4. Bevilja Socialnämnden ett tillfälligt anslag på 0,8 mkr för 2022 avseende öppnande av Familjecentral.
5. Bevilja kultur- och utbildningsnämnden ett ramhöjande anslag på 0,1 mkr och socialnämnden ett ramhöjande anslag på 0,3 mkr för 2022 för ökade åtaganden från staten (finansieringsprincipen).
6. Bevilja kommunstyrelsen ett anslag på 0,4 mkr till förfogandeanslaget.
7. Anslagen finansieras genom att höja budgeten för statsbidrag och utjämning med 8,9 mkr för 2021.
8. Öka investeringsplanen med 350 tkr för 2022 avseende utredning Skållerudshemmet. Anslaget finansieras med minskade likvida medel.
9. Besluta om övriga justeringar i nämndernas ramar och finansen (tekniska justeringar) enligt bifogad handling till följd av kompensation för lönerrevision 2021, justering för ändrad organisation, internränta mm

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-06-23; § 87 om Budget 20221 och plan 2023–2024. För året 2022 är det budgeterade resultatet 17,2 mkr (2,5 %), vilket uppfyller kommunfullmäktiges finansiella mål. För 2023 är det budgeterade resultatet 13,8 mkr och för 2024 är det 7,5 mkr. Resultatnivåerna förutsätter att nämnderna har en budget i balans. I delårsbokslutet per augusti prognostiserade nämnderna sammantaget ett underskott med -0,5 mkr, varav kultur- och utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott med -4,5 mkr och

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

kommunstyrelsen ett överskott på 3,8 mkr. Kommunstyrelsens överskott beror till stor del på lägre kostnader till följd av Covid-19 samt återhållsamhet för att balansera övriga nämnders underskott.

Statens budget, som beslutades 16 december, innehöll nya bidrag till kommunen. Både generella bidrag och bidrag som finansierar nya åtagande som staten ålagt kommunen, den s.k. finansieringsprincipen. Kommunen erhåller bidrag för kommun högt flyktingmottagande med 3,4 mkr per år för 2022–2024. Kommuner med utmaningar får även bidrag för åren 2022–2024. För Melleruds del innebär detta 3,4 mkr per år. Stödet förmedlas via Tillväxtverket och ska användas till det som kommunen anser bäst gynnar sina invånare. Det generella statsbidraget ökas även med 1,8 mkr per år. Kommunen har ålagts ett antal nya uppgifter från staten och kompenseras för detta genom höjning av det generella statsbidraget (finansieringsprincipen) med 0,4 mkr för 2022, 0,9 mkr för 2023 och 3,3 mkr för 2024.

Majoriteten har utifrån de nya förutsättningarna tagit fram ett förslag till revideringen av budget för 2022 utifrån de nya bidragen.

ÅR MKR	2021	2022	2023
Budgeterat resultat KF § 87	17,1	13,7	7,5
Höjda generella statsbidrag			
Bidrag högt flyktingmottagande	3,4	3,4	3,4
Bidrag kommun med utmaning	3,3	3,3	3,3
Höjt generellt statsbidrag	1,8	1,8	1,8
Bidrag enligt finansieringsprincipen	0,4	0,9	3,3
Summa höjda generella statsbidrag	8,9	9,4	11,8
Ökade anslag för nämnder			
Revision ökat anslag	0,3	0,3	0,3
KUN ramhöjande anslag till stöd för elever, förskolelärare familjecentral, förskolelokaler Åsebro mm	4,0	4,0	4,0
KUN tillfälligt anslag för SFI, GRUV-platser	3,0	0	0
KUN ökat åtagande enligt finansieringsprincipen	0,1	0,4	0,4
SN tillfälligt anslag inrättande av familjecentral	0,8		
SN ökade åtagande enligt finansieringsprincipen	0,3	0,4	2,7

KS förändring förfogandeanslaget	0,4	4,2	4,2
KS ökade åtagande enligt finansieringsprincipen		0,1	0,2
Summa ökade anslag för nämnder	8,9	9,4	11,8
Budgeterat resultat KF efter justeringar	17,1	13,7	7,2
Resultat relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag %	2,5	2,0	1,1

Förändringarna för 2023 och 2024 behandlas i kommunfullmäktiges budget 2023 plan 2024-2025.

Sveriges kommuner och regioner senaste skatteunderlagsprognos visar på ett bättre utfall än för den prognos som presenterades i april och som kommunfullmäktiges budget grundas på. Om SKR:s skatteunderlagsprognos, som presenteras i februari, uppvisar samma positiva prognos avser majoriteten att återkomma med en tilläggsbudget till kommunfullmäktige i mars för 2022. Tilläggsbudgeten kommer iså fall avse särskilda satsningar och inga nivåhöjande anslag till nämnderna. Åren 2023–2024 får beaktas i kommande budgetarbete. Kommunens budgeterade resultat för 2024 uppfyller inte kommunfullmäktiges målnivå.

Investeringsplanen har höjts med 350 tkr för 2022 avseende utredning Skållerudshemmet. Finansiering sker genom minskad likviditet.

Utbyggnad av Åsebro förskolan kan komma att påbörjas under 2022. Ärendet, med förslag till finansiering, kommer behandlas som separat ärende till kommunfullmäktige under 2022.

Förslaget påverkar inte de finansiella målen Alla tre finansiella mål nås för 2022 och 2023. För 2024 uppnås inte resultatmålet.

Justeringar har även gjorts för nämndernas ramar av teknisk karaktär som kompensation av lönerevision för 2021, justeringar till följd av ändrad organisation, ändrad internränta mm. Ändringarna framgår i budgethandlingen. Alla ändringar som gjorts från Kommunfullmäktiges beslutade budget i juni är gulmarkerade i handlingen.

Beslutsunderlag

- Budget 2022 och plan 2023–2024 med tilläggsbudget

Morgan E Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till

Nämnderna
Ekonomienheten

ÄRENDE 6

Dnr KS 2021/652

Start av investeringsprojekt inom kommunstyrelsens verksamhet 2022**Förslag till beslut**

Arbetsutskottet beslutar att ge samhällsbyggnadschefen i uppdrag att starta *Investeringsprojekt år 2022* och lämna slutredovisningar när projekten är slutförda.

Sammanfattning av ärendet

För att samhällsbyggnadsförvaltningen ska kunna upphandla och starta sina projekt tidigt år 2022 behöver följande investeringsprojekt startbesked:

Övergripande

- Centrumutveckling - torg/parker

Fastighetsenheten

- Anpassning av turistinformationen Dalslands center (inv Samhällsbyggnad)
- Kyl samt ombyggnad av cafeteria Rådahallen
- Styrsystem i källaren på Rådahallen (investering samhällsbyggnad)
- Brygga Gästhamnen Håverud
- Rådavallen, friidrott - allvädersbanor/MIF
- Tillgänglighetsanpassning kommunhus - utredning
- Bergs ombyggnad
- Bergs ombyggnad IT
- Om -Ny byggnad förråd
- Takbyte
- Fönsterbyte Georgsgatan
- Uppdatering av utemiljö på skolor (1 skola/år)
- Solceller
- Åsebro skola, fettavskiljare köket
- Återställa byggnad bak Röda stugan Sunnanå
- Elverk portabla

Gata-Parkenheten

- Uppdatering av lekplatser
- Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning
- Reinvestering asfalt
- Utbyggnad Sapphult
- Utbyte Gatubelysning
- Belysning Lilla spåret. Åsensbruk
- Trafikutredning tung trafik Ö Industri området
- Gator runt Ugglan
- Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.
- Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris
- Utbyte badbrygga Vita Sannar
- Ny traktor
- Sandlada

Offentlig renhållningsenheten

- Asfalt vid Hellbergs FTI-station

Serviceenheten

- Stekbord Åsebro
- Diskmaskin Fagerlid
- Ugn Karoliner skolan
- Avsvalningskyl Skållerudshemmet
- Köksblandare Råda köket
- Maskiner lokalvården

VA enheten

- Sanering ovidkommande vatten
- Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.
- Köpmannebro
- Anolfsbyn-Åsensbruk
- Solceller inkl. papptak
- Intagsledning Vita sannar fördyring
- Nya personalutrymmen VA
- Nytt kartsystem
- Utbyte PLC anläggningar

Fjärrvärmeenheten

- Panna Kroppefjäll
- PC Klippvägen brännare
- PC Södra Åsen brännare
- Anpassning pannor till nya miljökrav

Arbetsutskottet beslutade den 14 december 2021, § 421, att återremittera ärendet till samhällsbyggnadschefen för att klargöra listan med belopp och datum för slutredovisning. Redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut KS 2021/96 Budget 2022
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.
- Arbetsutskottets beslut 2021-12-14, § 421.
- Redovisning av belopp och datum för slutredovisning.

ARBETSMATERIAL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Startbesked investeringsprojekt år 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att ge samhällsbyggnadschefen i uppdrag att starta Investeringsprojekt år 2022 och lämna slutredovisningar när projekten är slutförda.

Sammanfattning av ärendet

För att samhällsbyggnadsförvaltningen ska kunna upphandla och starta sina projekt tidigt år 2022 behöver följande investeringsprojekt startbesked:

Övergripande

- Centrumutveckling - torg/parker

Fastighetsenheten

- Anpassning av turistinformationen Dalslands center (inv Samhällsbyggnad)
- Kyl samt ombyggnad av cafeteria Rådahallen
- Styrsystem i källaren på Rådahallen (investering samhällsbyggnad)
- Brygga Gästhamnen Håverud
- Rådavallen, friidrott - allvädarsbanor/MIF
- Tillgänglighetsanpassning kommunhus - utredning
- Bergs ombyggnad
- Bergs ombyggnad IT
- Om -Ny byggnad förråd
- Takbyte
- Fönsterbyte Georgsgatan
- Uppdatering av utemiljö på skolor (1 skola/år)
- Solceller
- Åsebro skola, fettavskiljare köket
- Återställa byggnad bak Röda stugan Sunnanå
- Elverk portabla

Gata-Parkenheten

- Uppdatering av lekplatser
- Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning
- Reinvestering asfalt
- Utbyggnad Sapphult
- Utbyte Gatubelysning
- Belysning Lilla spåret. Åsensbruk
- Trafikutredning tung trafik Ö Industri området
- Gator runt Ugglan
- Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

- Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris
- Utbyte badbrygga Vita Sannar
- Ny traktor
- Sandlada

Offentlig renhållningsenheten

- Asfalt vid Hellbergs FTI-station

Serviceenheten

- Stekbord Åsebro
- Diskmaskin Fagerlid
- Ugn Karolinerkolan
- Avsvalningskyl Skållerudshemmet
- Köksblandare Råda köket
- Maskiner lokalvården

VA enheten

- Sanering ovidkommande vatten
- Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.
- Köpmannebro
- Anolfsbyn-Åsensbruk
- Solceller inkl. papptak
- Intagsledning Vita sannar fördyring
- Nya personalutrymmen VA
- Nytt kartsystem
- Utbyte PLC anläggningar

Fjärrvärmeenheten

- Panna Kroppefjäll
- PC Klippvägen brännare
- PC Södra Åsen brännare
- Anpassning pannor till nya miljökrav

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut KS 2021/96 Budget 2022

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Morgan E Andersson (C): Arbetsutskottet beslutar att ge samhällsbyggnadschefen i uppdrag att starta Investeringsprojekt år 2022 och lämna slutredovisningar när projekten är slutförda.

Beslutsgång

Ordförande frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Magnus Olsson
Samhällsbyggnadschef

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadschefen
Enhetschefen VA
Ekonom samhällsbyggnadsförvaltningen

§ 421

Dnr KS 2021/652

Start av investeringsprojekt inom kommunstyrelsens verksamhet 2022**Arbetsutskottets beslut**

Arbetsutskottet beslutar att

1. återremittera ärendet till samhällsbyggnadschefen för att klargöra listan med belopp och datum för slutredovisning.
2. redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Sammanfattning av ärendet

För att samhällsbyggnadsförvaltningen ska kunna upphandla och starta sina projekt tidigt år 2022 behöver följande investeringsprojekt startbesked:

Övergripande

- Centrumutveckling - torg/parker

Fastighetsenheten

- Anpassning av turistinformationen Dalslands center (inv Samhällsbyggnad)
- Kyl samt ombyggnad av cafeteria Rådahallen
- Styrsystem i källaren på Rådahallen (investering samhällsbyggnad)
- Brygga Gästhamnen Håverud
- Rådavallen, friidrott - allvädersbanor/MIF
- Tillgänglighetsanpassning kommunhus - utredning
- Bergs ombyggnad
- Bergs ombyggnad IT
- Om -Ny byggnad förråd
- Takbyte
- Fönsterbyte Georgsgatan
- Uppdatering av utemiljö på skolor (1 skola/år)
- Solceller
- Åsebro skola, fettavskiljare köket
- Återställa byggnad bak Röda stugan Sunnanå
- Elverk portabla

Gata-Parkenheten

- Uppdatering av lekplatser
- Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning
- Reinvestering asfalt
- Utbyggnad Sapphult
- Utbyte Gatubelysning
- Belysning Lilla spåret. Åsensbruk
- Trafikutredning tung trafik Ö Industri området
- Gator runt Ugglan
- Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.
- Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris
- Utbyte badbrygga Vita Sannar
- Ny traktor
- Sandlada

Offentlig renhållningsenheten

- Asfalt vid Hellbergs FTI-station

Serviceenheten

- Stekbord Åsebro
- Diskmaskin Fagerlid
- Ugn Karolinerkolan
- Avsvalningskyl Skållerudshemmet
- Köksblandare Råda köket
- Maskiner lokalvården

VA enheten

- Sanering ovidkommande vatten
- Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.
- Köpmannebro
- Anolfsbyn-Åsensbruk
- Solceller inkl. papptak
- Intagsledning Vita sannar fördyring
- Nya personalutrymmen VA
- Nytt kartsystem
- Utbyte PLC anläggningar

Fjärrvärmeenheten

- Panna Kroppefjäll
- PC Klippvägen brännare
- PC Södra Åsen brännare
- Anpassning pannor till nya miljökrav

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut KS 2021/96 Budget 2022
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Arbetsutskottet beslutar att

1. återremittera ärendet till samhällsbyggnadschefen för att klargöra listan med belopp och datum för slutredovisning.
2. redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadschefen
Ekonomichefen
Enhetschef VA
Enhetschef Renhållning
Enhetschef Fjärrvärme/fastighet
Enhetschef Gata/park
Enhetschef Kost/service
Ekonom samhällsbyggnadsförvaltningen

§ 97

Dnr KS 2021/96

Budget 2022 för kommunstyrelsens verksamhet**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa budget för 2022 samt investeringsplan för 2022-2026 för kommunstyrelsens verksamhet enligt föreliggande förslag.

Reservationer

Ulf Rexefjord (SD) och Liselott Hassel (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsutskottet gav den 23 februari 2021, § 48, direktiv till kommunchefens ledningsgrupp för framtagande av budgetförslag för budget 2022 och plan 2023–2024. Direktiven baseras på kommunfullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning, dialog med partigrupper, aktuella finansieringsförutsättningar, förväntad kostnadsutveckling, skattesats och befolkningsutveckling.

Den 20 april 2021 redovisade och överlämnade kommunchefens ledningsgrupp ett tjänstemannaförslag till budget inom ramen för arbetsutskottets direktiv.

Kommunchefen och Samhällsbyggnadschefen redovisar förslag till budget för 2022 för kommunstyrelsens verksamhet med behov och åtgärder samt investeringsplan.

Beslutsunderlag

- Tjänstemannaförslag till budget 2022
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
- Arbetsutskottets beslut 2021-05-04, § 151

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Bifall till arbetsutskottets förslag enligt följande:

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa budget för 2022 samt investeringsplan för 2022-2026 för kommunstyrelsens verksamhet enligt föreliggande förslag

Ulf Rexefjord (SD): Kommunstyrelsen beslutar att

1. kommunstyrelseförvaltningens budget sätts till 59 725 000 kronor.
2. frigjorda medel skall tillföras kultur- och utbildningsnämndens rambudget.

Beslutsgång 1

Ordföranden frågar först på det egna förslaget och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Beslutsgång 2

Ordföranden frågar därefter på Ulf Rexefjords ändringsförslag och finner att kommunstyrelsen avslår detta.

Beslutet skickas till

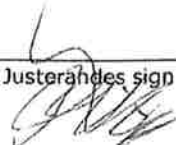
Kommunchefen

Samhällsbyggnadschefen

Ekonomichefen

Ekonom kommunstyrelseförvaltningen

Ekonom samhällsbyggnadsförvaltningen

ÄRENDE 7

Dnr KS 2021/588

Långsiktig lösning för förskoleverksamheten i Åsebro, delredovisning**Förslag till beslut**

Arbetsutskottet godkänner delredovisningen.

Sammanfattning

Efter en längre tid av befolkningsminskning i kommunen stängdes förskolan "Skogsbrynet" i Åsebro. Förskoleverksamheten flyttade in i Åsebro skolas lokaler. Under de senaste åren har en ökad efterfrågan av barnomsorg har skett i Åsebro på grund av en ökad inflyttning. Hittills har fler förskoleplatser möjliggjorts genom ombyggnationer i Åsebro skola med resultatet att två ytterligare småbarnsavdelningar har kunnat starta.

Från och med januari 2022 konstateras ett ökat barnomsorgsbehov motsvarande 13 platser. I januari 2022 är behovet 7 platser, under februari ytterligare två platser och under våren 4 platser.

Bedömningen är att det inte är möjligt att organisera mer förskoleverksamhet i nuvarande lokaler, varken i förskole- eller skoldelen. Prognosen från SCB visar att antalet skolelever kommer att vara konstant inom de närmaste åren samt nuvarande klasstorlekar tillåter ett ökat antal elever i befintliga klassrum.

SCB prognostiserar att antalet barn som föds i Åsebro skolas upptagningsområde kommer att ligga på cirka 11 barn per år. Vid en planering i linje med SCB:s prognos ryms behovet av förskoleplatser i nuvarande förskolelokaler. Det nu uppkomna behovet av fler förskoleplatser till följd av ökad inflyttning bedöms av förvaltningen utifrån SCB:s prognos som tillfällig.

Arbetsutskottet beslutade den 16 november 2021, § xxx, att ge kommunchefen i uppdrag att, tillsammans med kultur- och utbildningschefen och samhällsbyggnadschefen, ta fram ett förslag till en långsiktig lösning för förskoleverksamheten i Åsebro med hänsyn till situationen i kommunen i övrigt. En delredovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Delredovisningen kommer att lämnas vid sammanträdet.

§ 381

Dnr KS 2021/588

Förskoleplatser vid Åsebro skola, äskande om medel**Arbetsutskottets förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att bevilja ett tilläggsanslag till kultur- och utbildningsnämnden avseende alternativ 1 - *Hyra av externa lokaler av Svenska kyrkan vid Grinstad församlingshem* - med 120 tkr för hyra, 200 tkr för utrustning av utelekplats, 400 tkr för extra personal-kostnader och 120 tkr för mattransportkostnader för 2022.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet beslutar att

1. ge kommunchefen i uppdrag att, tillsammans med kultur- och utbildningschefen och samhällsbyggnadschefen, ta fram ett förslag till en långsiktig lösning för förskoleverksamheten i Åsebro med hänsyn till situationen i kommunen i övrigt.
2. en delredovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Sammanfattning

Efter en längre tid av befolkningsminskning i kommunen stängdes förskolan "Skogsbrynet" i Åsebro. Förskoleverksamheten flyttade in i Åsebro skolas lokaler. Under de senaste åren har en ökad efterfrågan av barnomsorg har skett i Åsebro på grund av en ökad inflyttning. Hittills har fler förskoleplatser möjliggjorts genom ombyggnationer i Åsebro skola med resultatet att två ytterligare småbarnsavdelningar har kunnat starta.

Från och med januari 2022 konstateras ett ökat barnomsorgsbehov motsvarande 13 platser. I januari 2022 är behovet 7 platser, under februari ytterligare två platser och under våren 4 platser.

Bedömningen är att det inte är möjligt att organisera mer förskoleverksamhet i nuvarande lokaler, varken i förskole- eller skoldelen. Prognosen från SCB visar att antalet skolelever kommer att vara konstant inom de närmaste åren samt nuvarande klasstorlekar tillåter ett ökat antal elever i befintliga klassrum.

SCB prognostiserar att antalet barn som föds i Åsebro skolas upptagningsområde kommer att ligga på cirka 11 barn per år. Vid en planering i linje med SCB:s prognos ryms behovet av förskoleplatser i nuvarande förskolelokaler. Det nu uppkomna behovet av fler förskoleplatser till följd av ökad inflyttning bedöms av förvaltningen utifrån SCB:s prognos som tillfällig.

Kultur- och utbildningschefen fick på kommunstyrelsens arbetsutskott den 2 november 2021 två uppdrag:

1. undersöka möjligheten till köp av barnomsorgsplatser i Frändefors, Brålanda och Skerruds skola. Efter dialog med skolförvaltningen i Vänersborg var detta ingen möjlig lösning.
2. undersöka möjligheten till kortare hyresperiod än tre år i Grinstads församlingshem. Det visade sig var fullt möjligt med en kortare hyresperiod än tre år.
3. Samhällsbyggnadsförvaltningen har efter kommunstyrelsen arbetsutskotts möte den 2 november 2021 tittat på ytterligare lösningar och kommit fram till följande alternativ:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Alt. 1 Hyra externa lokaler av Svenska kyrkan vid Grinstad församlingshem.

Hyreskostnad lokaler: 10 000 kronor/månad (inkl. värme/vatten/el/fastighetsskötsel)

Baserat på en hyrestid om: 12 månader med möjlighet till förlängning

Tillkommande engångskostnader

Staket: 50 000 kronor

Lekutrustning ca: 150 000 kronor

Totalt engångskostnader: 200 000 kronor

Inflyttning: Januari 2022

Ökad personalkostnad 0,75 tjänst då samordningseffekter kring öppning och stängning och sjukfrånvaro ej är möjligt. 400 000 kronor/år

Både staket och lekutrustning kan flyttas och återanvändas när verksamhet upphör.

Kostnad för transport av mat tillkommer. 120 000 konor/år

Alt. 2 Hyra modul av typ Indus M27 eller likvärdig, 125 m²

Hyreskostnad lokaler: 25 000 kronor/månad (exkl. värme/vatten/el/fastighetsskötsel)

Baserat på en hyrestid om: 12 månader med möjlighet till förlängning

Tillkommande engångskostnader

Etablering lokaler: 90 000 kronor

Demontering lokaler: 60 000 kronor

Mark & VA 200 000 kronor

Övrigt 100 000 kronor

Återställning mark 50 000 kronor

Totalt engångskostnader: 500 000 kronor

Inflyttning: Mars 2022

Denna typ får endast tillfälligt bygglov i två år på grund av att de inte uppfyller gällande energikrav enligt Boverket. Därför är det viktigt att det inte finns ett fortsatt behov av denna lokal efter detta gått ut.

Kultur- utbildningschefen förordar alternativ 2 eftersom detta är mest kostnadseffektivt och ge bäst förutsättningar för en god kvalitet.

Alt. 3 Hyra modul av typ Indus F27 eller likvärdig, 164 m².

Hyreskostnad lokaler: 20 000 kronor/månad (exkl. värme/vatten/el/fastighetsskötsel)

Baserat på en hyrestid om: 36-60 månader

Tillkommande engångskostnader

Etablering lokaler: 250 000 kronor

Demontering lokaler: 125 000 kronor

Mark & VA 350 000 kronor

Övrigt 100 000 kronor

Återställning mark 50 000 kronor

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Totalt engångskostnader: 875 000 kronor

Inflyttning: Mars 2022

Alt. 4 Permanent utbyggnad med en förskoleavdelning 200 m²

Hyreskostnad lokaler: ca. 17 000 kronor/månad (exkl. värme/vatten/el/fastighetsskötsel)

Investeringskostnad: 6000 tkr (200m² x 30 tkr/m²)

Projektering våren 2022

Byggnation hösten 2022-våren 2023

Inflyttning sommaren 2023

Beslutsunderlag

- SCB befolkningsprognos
- Förvaltningens uppföljning av nyttjandet av förskoleplatser 2019 och 2021.
- Kultur- och utbildningsnämndens beslut 2021-10-20, § 92.
- Arbetsutskottets beslut 2021-11-02, § 360.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse,

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Kommunstyrelsen beslutar att bevilja ett tilläggsanslag till kultur- och utbildningsnämnden avseende alternativ 1 - *Hyra av externa lokaler av Svenska kyrkan vid Grinstad församlingshem* - med 120 tkr för hyra, 200 tkr för utrustning av utelekplats, 400 tkr för extra personal-kostnader och 120 tkr för mattransportkostnader för 2022.

Arbetsutskottet beslutar att

1. ge kommunchefen i uppdrag att, tillsammans med kultur- och utbildningschefen och samhällsbyggnadschefen, ta fram ett förslag till en långsiktig lösning för förskoleverksamheten i Åsebro med hänsynt till situationen i kommunen i övrigt.
2. en delredovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Beslutet skickas till

Kommunchefen
Kultur- och utbildningschefen
Samhällsbyggnadschefen

ÄRENDE 8

Samhällsbyggnadsfrågor

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadschefen redogör för aktuella samhällsbyggnadsfrågor.

ÄRENDE 9

Presentation av förstudie Upplevelsecenter Dalsland

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

VD för Visit Dalsland presenterar förstudien Upplevelsecenter Dalsland.

ÄRENDE 10

Dnr KS 2021/686

Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022-2024**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024* enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 22 september 2021, § 94, att delvis anta en motion om att Melleruds kommun säkerställer resurser för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer motionen genom att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram som beskriver övergripande mål, strategi och inriktning för arbetet inom våld i nära relationer i Melleruds kommun.

Bengtsfors och Melleruds kommuner behöver en strategi för att tydliggöra kommunens ställning och syn på våld i nära relationer som en allvarlig och viktig samhällsfråga. Det är av vikt att samtliga förvaltningar driver ett aktivt utvecklingsarbete inom detta område.

Syftet med strategin är att inom Bengtsfors och Melleruds kommun synliggöra, motverka och förebygga våld i nära relationer. Men även uppmärksamma våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper.

Strategin beskriver hur Bengtsfors och Melleruds kommun definierar och förhåller sig till våld i nära relationer. Strategin ska bidra till att personal inom förvaltningarna och de kommunala bolagen har god kännedom och medvetenhet om våld i nära relation.

De åtgärder som lyfts fram i strategin har som mål att ge förutsättningar för att stärka arbetet mot våld i nära relationer under perioden 2022–2024.

Socialnämnden beslutade den 21 december 2021, § 190, att föreslå kommunfullmäktige att anta *Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024* enligt föreliggande förslag.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2021-09-22, § 94
- Förslag Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022-2024.
- Socialnämndens beslut 2021-12-21, § 190.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Kommunfullmäktige

Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022-2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024* enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 22 september 2021, § 94, att en motion om att Melleruds kommun säkerställer resurser för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer motionen delvis antogs genom att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram som beskriver övergripande mål, strategi och inriktning för arbetet inom våld i nära relationer i Melleruds kommun.

Bengtsfors och Melleruds kommuner behöver en strategi för att tydliggöra kommunens ställning och syn på våld i nära relationer som en allvarlig och viktig samhällsfråga. Det är av vikt att samtliga förvaltningar driver ett aktivt utvecklingsarbete inom detta område.

Syftet med strategin är att inom Bengtsfors och Melleruds kommun synliggöra, motverka och förebygga våld i nära relationer. Men även uppmärksamma våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper.

Strategin beskriver hur Bengtsfors och Melleruds kommun definierar och förhåller sig till våld i nära relationer. Strategin ska bidra till att personal inom förvaltningarna och de kommunala bolagen har god kännedom och medvetenhet om våld i nära relation.

De åtgärder som lyfts fram i strategin har som mål att ge förutsättningar för att stärka arbetet mot våld i nära relationer under perioden 2022–2024.

Socialnämnden beslutade den 21 december 2021, § 190, att föreslå kommunfullmäktige att anta *Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024* enligt föreliggande förslag.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2021-09-22, § 94
- Förslag Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022-2024.
- Socialnämndens beslut 2021-12-21, § 190.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Beslutet skickas till

Socialnämnden
KFS

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

§ 190

Dnr SN 2021/276

Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024**Beslut**

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024 enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Bengtsfors och Mellerud behöver en strategi för att tydliggöra kommunens ställning och syn på våld i nära relationer som en allvarlig och viktig samhällsfråga. Det är av vikt att samtliga förvaltningar driver ett aktivt utvecklingsarbete inom detta område. Syftet med strategin är att inom Bengtsfors och Melleruds kommun synliggöra, motverka och förebygga våld i nära relationer. Men även uppmärksamma våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper. Strategin beskriver hur Bengtsfors och Melleruds kommun definierar och förhåller sig till våld i nära relationer. Strategin ska bidra till att personal inom förvaltningarna och de kommunala bolagen har god kännedom och medvetenhet om våld i nära relation. De åtgärder som lyfts fram i strategin har som mål att ge förutsättningar för att stärka arbetet mot våld i nära relationer under perioden 2022–2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Bilaga 6 Arbete mot våld i nära relationer, Strategi 2022 – 2024
- Bilaga 7 Budgetproposition 2022 Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Förslag till beslut på sammanträdet

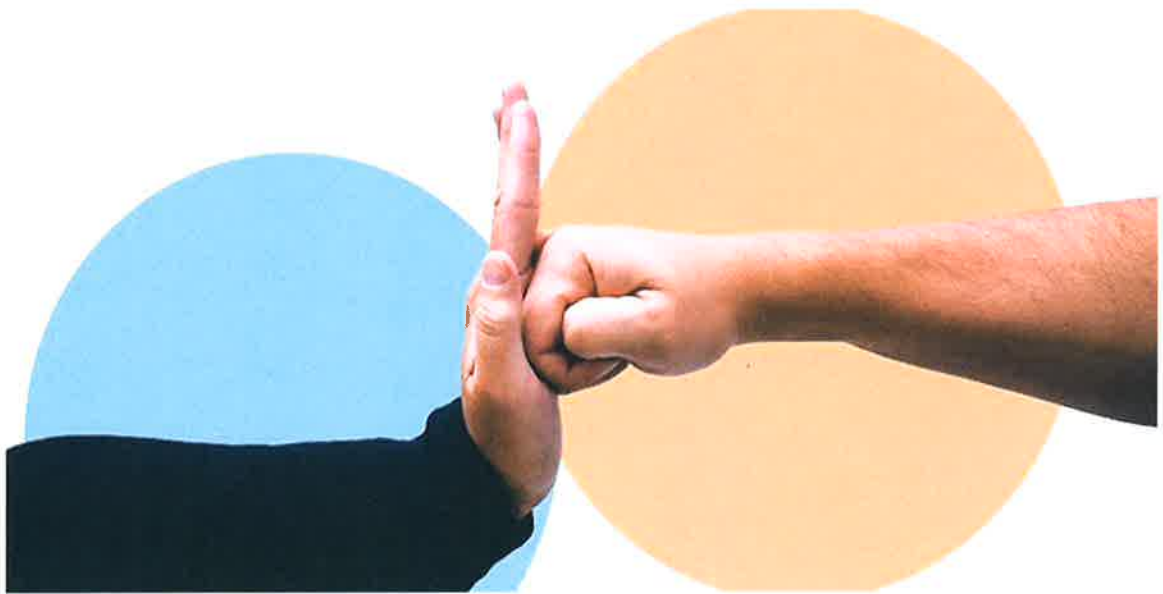
Ordföranden Daniel Jensen (KD): Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Strategi för arbete mot våld i nära relationer 2022 - 2024 enligt föreliggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att socialnämnden bifaller detta.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Socialchef

ARBETE MOT VÅLD I NÄRA RELATIONER

Strategi 2022 - 2024

**BENGTSFORS
KOMMUN**

**MELLERUDS
KOMMUN**

Innehåll

1. Inledning.....	2
2. Syfte och mål	2
2.1 Vision och målsättning.....	3
2.2 Uppföljning	3
3. Våld i nära relationer	4
3.1 Olika typer av våld	4
3.2 Särskilt utsatta grupper	5
4. Kommunens ansvar.....	6
4.1 Samverkan.....	6
4.2 Barn som upplever våld.....	7
4.3 Anmälningsskyldighet	7
5. Upptäckande och förebyggande arbete.....	8
5.1 Tecken på våld.....	8
5.2 Bemötande	8
5.3 Information att tillgå.....	9

1. Inledning

Det vanligaste är att kvinnor utsätts för våld i nära relationer och att våldet utövas av en manlig partner. Det är också vanligare att kvinnor utsätts för grovt och upprepat våld i en nära relation. Trots detta så är våld i nära relation ingen enskild kvinnofråga, utan en fråga om allas lika värde och mänskliga rättigheter. Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem, ett allvarligt brott och en viktig jämställdhets- och folkhälsofråga som medför både akuta och långsiktiga fysiska, psykiska, sociala, ekonomiska och materiella konsekvenser för individen samt höga kostnader för samhället. Våld i nära relation är ett hinder för både vuxna och barns säkerhet och rättstrygghet. Våld i nära relation är därmed ett område som berör alla människor oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet, religiös tillhörighet, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Alla som blir utsatta för våld i nära relationer, oavsett kön eller könsidentitet, har rätt till stöd och skydd.

Myndigheternas ansvar inom området har under de senaste tjugo åren förstärkts genom bland annat tydligare lagstiftning, exempelvis senast 1 augusti 2021, då en bestämmelse infördes i Socialtjänstlag (2001:453) som syftar till att ge Kommunernas socialtjänst i uppgift att verka för att personer som utövar våld eller andra övergrepp mot närstående ska upphöra med det. Lagen syftar till att förutsättningarna för behandling riktat till personer som utövar våld mot en närstående ska vara likvärdiga över landet. Samtidigt tillkom sekretessbrytande bestämmelsen i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Som innebär att socialtjänsten och hälso- och sjukvården under vissa förutsättningar ska kunna bryta sekretess för att lämna uppgifter som rör en enskild eller en närstående till den enskilde till Polismyndigheten. Syftet är att förhindra att en person begår ett allvarligare vålds-, frids- eller sexualbrott mot en närstående, då möjligheterna att förebygga allvarliga brott förbättras avsevärt om information kan lämnas i dessa fall.

För att effektiviteten, kvaliteten och långsiktigheten i arbetet lanserade regeringen 2016 en nationell strategi och ett riktat åtgärdsprogram. Strategin är tioårig och började gälla den 1 januari 2017. I strategin lyfts fyra målsättningar fram:

1. Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.
2. Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
3. Effektivare brottsbekämpning.
4. Förbättrad kunskap och metodutveckling.

Strategin understryker vikten av förebyggande insatser och mäns delaktighet samt ansvar i arbetet mot våld.

2. Syfte och mål

Syftet med denna strategi är att inom Bengtsfors och Melleruds kommun synliggöra, motverka och förebygga våld i nära relationer. Men även uppmärksamma våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper. Strategin beskriver hur Bengtsfors och Melleruds kommun definierar och förhåller sig till våld i nära relationer. Strategin ska bidra till att personal inom förvaltningarna och de kommunala bolagen har god kännedom och medvetenhet om våld i nära relation. De åtgärder som lyfts fram i strategin har som mål att ge förutsättningar för att stärka arbetet mot våld i nära relationer under perioden 2022–2024.

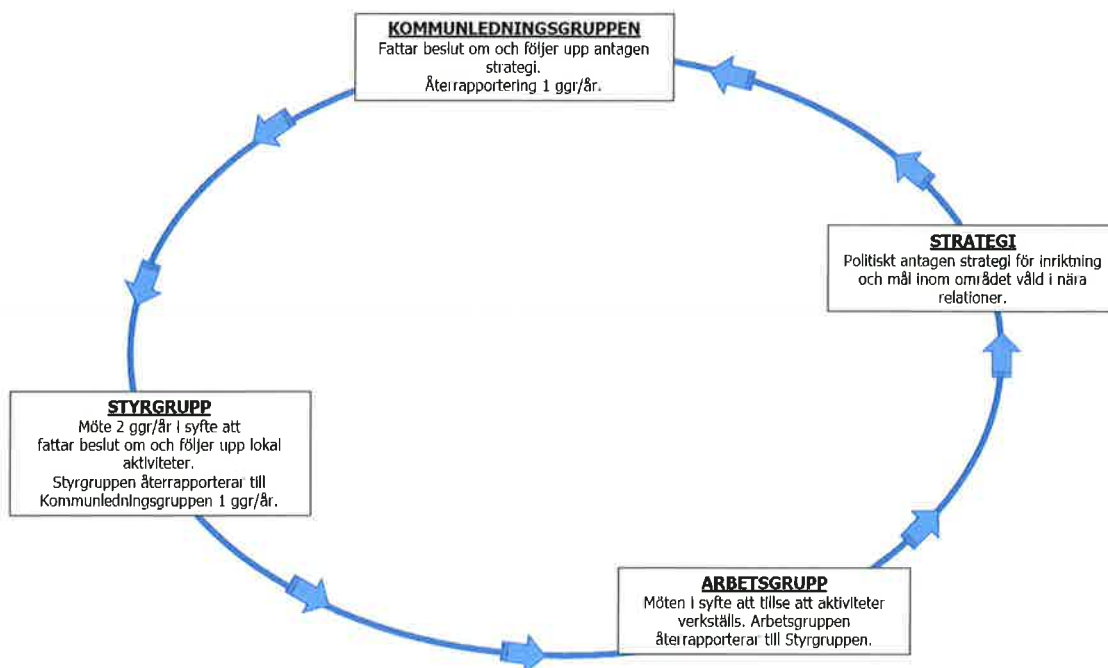
2.1 Vision och målsättning

Bengtsfors och Melleruds Kommun ser allvarligt på våld i nära relationer. Våldsutsatta och våldsutövare ska erbjudas råd, stöd och hjälp av god kvalitet enligt evidensbaserade metoder. De gemensamma målen för förvaltningar och de kommunala bolagen i Bengtsfors och Melleruds kommun är att:

- all personal ska ha kännedom om strategin gällande arbetet mot våld i nära relationer.
- all personal ska ha basal grundkunskap inom området våld i nära relationer.
- varje förvaltning/kommunalt bolag ska ha tydliga rutiner för tillvägagångsätt vid upptäckt eller misstanke om våld i nära relation.
- varje förvaltning/kommunalt bolag ska bedriva ett aktivt arbete mot våld i nära relationer genom för just den förvaltningen eller det bolaget lämpliga aktiviteter.
- varje förvaltning/kommunalt bolag ser årligen över och följer upp aktiviteterna. Arbetet redovisas till kommunledningsgruppen.
- varje förvaltning/kommunalt bolag uppmärksammar årligen den internationella dagen mot våld mot kvinnor (den 25 november).

2.2 Uppföljning

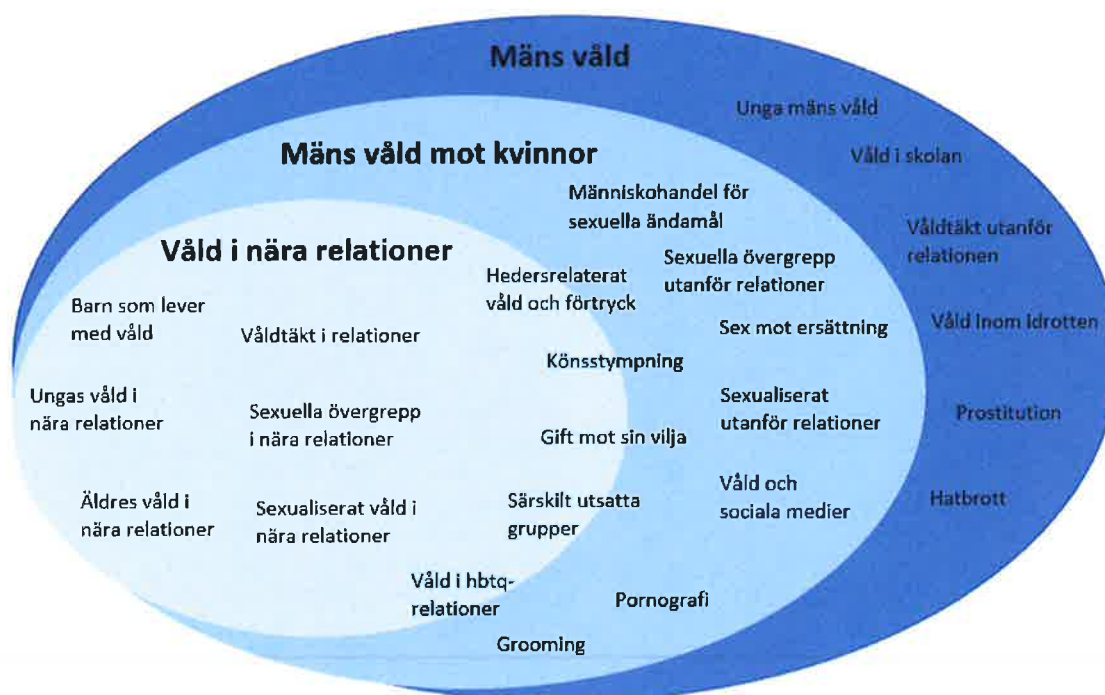
I processkarta nedan beskrivs Bengtsfors och Melleruds kommuns uppföljning av strategin. Syftet med strukturen är att säkerställa ett levande och aktivt arbete kring våld i nära relationer.

3. Våld i nära relationer

Enligt Brottsförebyggande rådets statistik anmäldes år 2019 i Sverige 28 400 fall av misshandelsbrott mot kvinnor över 18 år. En majoritet, 79%, begicks av närstående och andra kända gärningspersoner. 31% utgjordes av misshandelsbrott i en parrelation. Därutöver anmäldes 1720 fall av grov kvinnofridskränkning. Mörkertalet är stort eftersom en stor andel våldsutsatta aldrig anmäler våldet som de utsätts för i den nära relationen. Ungefär en fjärdedel av våldet i nära relationer polisanmäls. Ungefär var tionde barn i Sverige lever i familjer med våld. De kan själva vara utsatta för våld och övergrepp eller bevittna våldet. Barn som växer upp med våld riskerar att hamna i våldsutsatthet och våldsutövande. Undersökningar om våld i nära relationer visar att våldet, hoten och trakasserierna ofta inte är en engångsföreteelse. I synnerhet kvinnorna utsätts för återkommande hot och våld. Våldsutsatta kvinnor har också beskrivit att våldet trappats upp och blivit allt grövre. Därför är det viktigt att våldet upptäcks tidigt. Bilden visar sambandet mellan mäns våld, mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

3.1 Olika typer av våld

Begreppet våld och övergrepp mot närstående kan enligt Socialstyrelsen indelas i fyra huvudgrupper. I regel består våldet ofta av en kombination av dessa former av övergrepp. Utöver de våldstyper som nämns nedan kan förövaren utöva ekonomisk kontroll och materiellt våld. Exempel på ekonomisk kontroll är att vägra den utsatta att ha insyn i ekonomin, förskingring och att man felaktigt utger sig för att företräda den utsatta. Materiellt våld kan innebära förstörelse eller stöld av den utsattas personliga tillhörigheter, bohag och värdesaker etcetera.

Psykiskt våld - kan handla om hot, tvång, trakasserier, glåpord och förlöjliganden. Den våldsutsatta kan också utsättas för kontroll och social isolering. Även våld mot husdjur kan räknas till den psykiska utsattheten.

Fysiskt våld - kan innebära att förövaren biter, river, drar i håret, bränner, skakar eller knuffar. Det kan också bestå av örfilar, knytnävsslag, slag med tillhyggen, sparkar och stryptag.

Sexuellt våld - kan innebära olika former av sexuellt påtvingade handlingar som att tvinga den utsatta att se på pornografi, samlag utan samtycke, könsstympning, sexuella trakasserier samt att använda ett sexuellt kränkande språk.

Försummelse - kan exempelvis bestå i att den utsatta inte får behövlig hjälp med mat, medicin eller hygien. Den utsatta kan förvägras hjälp med att komma ur sängen eller få felaktig medicinering, att sakna tillgång till telefon och andra hjälpmedel med mera.

3.2 Särskilt utsatta grupper

När det gäller våld i nära relationer har vissa grupper av kvinnor lyfts fram i förarbetena, eftersom de riskerar en särskild utsatthet. Personal inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården behöver därför ökade kunskaper. Begreppet sårbar används även inom folkhälsovetenskapen för att förklara varför ohälsan är större i vissa grupper. Tanken är att vissa grupper utmärks av en ökad allmän sårbarhet som gör dem sämre ställda i en rad olika avseenden.

Exempel på olika sårbarhetsfaktorer är:

- okunnighet om de rättigheter man har.
- socialt och ekonomiskt beroende av närstående eller av samhället.
- konflikt mellan närståendes och andras förväntningar.
- isolering och ensamhet.
- beroende av andra för att klara vardagslivet.
- starkt beroende av våldsutövaren.

Äldre - med hög ålder följer ofta ett ökat beroende av omgivningen, såväl av närstående som av personal. Beroendet är en viktig riskfaktor när det handlar om att utsättas för våld. Det för också med sig en risk för upprepat våld, och möjligheten att ta sig ur en destruktiv relation minskar. Ansträngda vårdrelationer är en annan riskfaktor när det gäller våld och övergrepp.

Funktionsnedsatta - beroendet av andra har lyfts fram som en förklaring till en högre risk för kvinnor med funktionsnedsättning att utsättas för våld, jämfört med kvinnor i övrigt. Beroendet kan även medföra en risk för upprepat våld.

Utlandsfödda - kvinnor utsätts för våld i större omfattning än kvinnor som har minst en förälder som är född i Sverige. Det kan bero på att dessa kvinnor oftare har lägre utbildning, befinner sig i en utsatt ekonomisk situation och är isolerade, vilket är riskfaktorer för att utsättas för våld. Det finns även andra faktorer som gör att kvinnor med utländsk bakgrund kan vara särskilt utsatta och sårbara. Det kan handla om språksvårigheter, okunskap om de rättigheter de har på grund av dålig kännedom om det svenska samhället, starkt beroende av våldsutövaren och begränsat socialt nätverk.

HBTQ - våld i samkönade relationer följer i princip samma mönster som i heterosexuella relationer. Det handlar om begränsningar i den våldsutsattas liv, kontroll, hot om våld och utövande av våld. Men det finns också olikheter, vilket gör att särskild kunskap om våld i samkönade relationer behövs. Det omgivande samhällets heterosexuella normer innebär att våld i samkönade relationer ofta osynliggörs eller bagatelliseras. Konsekvenserna kan vara att omgivningen har svårare att se, förstå och hantera våldet och därmed kunna ge adekvat stöd och hjälp. Transpersoner är en speciellt utsatt grupp på grund av sitt normbrytande könsuttryck. De får utstå hatbrott och diskriminering och de normbrytande könsuttrycken kan även användas mot dem i nära relationer.

Missbruk- eller beroendeproblematik - kvinnor i missbruk eller beroende befinner sig många gånger i livssituationer som ökar risken för att utsättas för våld, samtidigt som de kan ha svårare än andra våldsutsatta att få stöd och hjälp. Kvinnorna beskriver hur de möts av omgivningens attityder att de "får skylla sig själva" för våldet, ett förhållningssätt som de dessutom själva ger uttryck för. Våldet ses som en konsekvens av missbruket, och därmed tenderar våldsutsattheten att negligeras och osynliggöras.

4. Kommunens ansvar

Varje kommun ansvarar för socialtjänsten inom sitt område. Kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Kommunens uppgifter inom socialtjänsten fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer. Enligt Socialtjänstlagens så kallade portalparagraf (1 kap. 1 § SoL) ska samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Vidare ska socialtjänsten med hänsyn till människans ansvar för sin och andras sociala situation, inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten ska bygga på respekt för människors rätt till självbestämmande och integritet. Socialnämnden har ett ansvar att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp (5 kap. 11 § första stycket SoL). Bestämmelsen omfattar alla brottsoffer, oavsett ålder och kön, och nämnden ska efter en individuell bedömning i varje enskilt fall enligt 4 kap. 1 § SoL bevilja behövligt bistånd till dem och deras närstående, om de själva inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Kommunen kan även erbjuda öppna insatser som service enligt 3 kap. 1 § SoL. Insatser som riktar sig till våldsutövare är en viktig del i arbetet för att bekämpa och förebygga våld. I detta sammanhang har socialtjänsten ett ansvar för att ta ett helhetsgrepp om frågan och se till att hela familjen får den hjälp och det stöd som respektive person behöver. Insatser till våldsutövaren är av avgörande betydelse för att förebygga att våldet upprepas.

4.1 Samverkan

Våld i nära relationer är ett mångsidigt problem som kräver samverkan både i enskilda ärenden och på övergripande nivå. Polis, rättsväsende, hälso- och sjukvård, socialtjänst och kvinnojourer är några av aktörerna runt en våldsutsatt. I författningen Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) finns krav på att vårdgivaren samverkar både internt och externt;

5 § Vårdgivaren ska samverka internt för att samordna hälso- och sjukvårdsåtgärderna så att de inte motverkar varandra. Om åtgärder riktas till flera i en familj, ska samtliga åtgärder samordnas. Detta ska göras med beaktande av behovet av trygghet och säkerhet hos våldsutsatta och barn som bevittnat våld.

6 § Vårdgivaren ska vidare samverka externt med andra verksamheter, myndigheter och organisationer som berörs för att skapa förutsättningar för att samordna insatserna från de olika aktörerna så att de inte motverkar varandra. Om insatser ges till flera i en familj, ska vårdgivaren även samverka för att skapa förutsättningar för att samordna samtliga insatser. Detta ska göras med beaktande av behovet av trygghet och säkerhet hos våldsutsatta och barn som bevittnat våld.

För att tidigt upptäcka och hjälpa barn som far illa eller riskerar att fara illa är det viktigt med en väl fungerande samverkan mellan skola och socialtjänst. Krav på denna samverkan framgår både i 29 kap. 13 § Skollag (2010:800) och 5 kap. 1 a § SoL.

Samverkan är även ofta nödvändig för att komma i kontakt med och kunna ge det stöd och den hjälp våldsutsatta och våldsutövare har rätt till. En del av Bengtsfors och Mellerud kommunens strategi i arbetet mot våld i nära relationer är att informera bostadsbolag och bostadsrättsföreningar om Huskurage. Huskurage är en ideell förening med mål att förebygga och förhindra våld i nära relation genom att ge grannar verktyg att agera.

Att införa Huskurage är enkelt och det kostar ingenting:

- Ta beslut att införa Huskurages policy på ett styrelsemöte.
- När beslutet är taget, hämta hem information om Huskurage. Skriv ut och sätt i trapphuset och informera alla boende.
- Informera om Huskurage i samband med exempelvis en årsstämma.

Huskurages policy - Vid oro för våld och av omtanke ber vi dig att:

1. Ring polisen, 112. Kontakta alltid polisen i första hand vid situationer som upplevs akuta eller hotfulla.
2. Knacka på hos grannen.
3. Vid behov – hämta hjälp av andra! Fler grannar kan bidra till att skapa mer trygghet.

4.2 Barn som upplever våld

Kommunens socialtjänstens ansvar för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och det stöd som de behöver tydliggörs i 5 kap. 1 § SoL. I bestämmelsen klargörs att socialtjänsten både har möjlighet och skyldighet att följa utvecklingen för barn som far illa eller riskerar att fara illa. Socialtjänsten ska verka för att barn växer upp under trygga och goda förhållanden. Det är således socialtjänsten som har det yttersta ansvaret för barns välfärd när vårdnadshavare av något skäl sviktar i sina uppgifter. Socialtjänstens ansvar för att särskilt beakta att barn som utsatts för brott eller som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående kan vara i behov av stöd och hjälp lyfts fram i 5 kap. 11 § tredje och fjärde stycket SoL.

Den 1 juli 2021 trädde ett nytt brott kallat barnfridsbrott i kraft. Brottet är placerat i 4 kap. 3 § brottsbalk (1962:700). Barnfridsbrottet gör det straffbart att låta ett barn bevittna vissa uppräknade brott samt straffbara försök till de angivna brotten. Syftet är att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar vissa brott mellan närstående eftersom dessa barn enligt forskning löper ökad risk att drabbas av både psykisk och fysisk ohälsa.

4.3 Anmälningsskyldighet

Samhället har ett långtgående ansvar för barn som far illa eller riskerar att fara illa. Myndigheter vars verksamheter berör barn och unga samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten, Kriminalvården, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har en lagstadgad skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Detsamma gäller även för dem som är anställda hos sådana myndigheter (14 kap. 1 § första stycket SoL). Samma skyldighet gäller enligt bestämmelsen även dem som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller annan sådan yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom hälso- och sjukvårdens eller socialtjänstens område. Exempel på sådana verksamheter kan vara hem för vård eller boende, HVB, eller friskolor. Ideella föreningar som genom avtal med kommunen utför insatser enligt SoL omfattas också av anmälningsskyldigheten. Detsamma gäller för frivilligorganisationer som bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt 7 kap. 1 § SoL. Ideella föreningar i övrigt omfattas inte av anmälningsskyldigheten. De omfattas i stället av den allmänna rekommendationen i 14 kap. 1 c § SoL att var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialtjänsten.

5. Upptäckande och förebyggande arbete

Att vara utsatt för våld av en närstående är en omständighet som många gånger gör att benägenheten att berätta om våldet – och att polisanmäla det – är mindre än om våldsutövaren är någon annan. Ofta har de också "normaliserat" sin situation i förhållande till den partner eller före detta partner som utövar våldet. Många drar sig för att berätta, våldsutsatta söker ofta hälso- och sjukvård för diffusa fysiska och psykiska symtom som kan ha orsakats av våldet. Men de berättar oftast inte om våldet, eftersom de inte alltid sätter sina besvär i samband med att de är eller har varit våldsutsatta. Symtomen förklaras i stället med att livet är stressigt och otillfredsställande. En förklaring till att den våldsutsatta inte berättar om sin situation kan vara känslor av skuld och skam och en rädsla för att inte bli trodd.

5.1 Tecken på våld

Ibland kan omgivningen lägga märke till tecken på att en individ har utsatts för våld. Nedanstående uppräknig visar vanliga fysiska och psykiska skador och besvär som kan vara tecken på våld:

- Blåmärken, rodnader, sår, klösmärken, brännskador, avslitet hår
- Värk och smärta
- Sönderrivna eller försvunna kläder
- Sömnstörningar
- Åtstörningar
- Kräkningsreflexer, svårigheter att svälja
- Yrsel, magont, oro och diverse andra psykosomatiska problem
- Gynekologiska besvär
- Skador vid graviditet samt missfall
- Depression
- Isolering
- Utåtagerande och självdestruktiv
- Missbruk alkohol och/eller droger

5.2 Bemötande

I "Våld - handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer", Socialstyrelsen, 2016 påpekas vikten av att vilja se, vilja veta och att våga fråga vid minsta misstanke om att någon är utsatt för våld i sin nära relation. Genom att framhålla att våld är ett vanligt problem kan frågan avdramatiseras. Genom att fråga signalerar verksamheten också att våld inte är acceptabelt. Respekt, lyhördhet och förståelse är nyckelord.

Exempel på inledande frågor:

"Jag ser att du har skador (blåmärken, rivsår, smärtor som gör att du har svårt att röra dig osv.). Vill du berätta vad som hänt? Är det någon som har gjort dig illa?"

"Det förekommer konflikter i alla relationer – vad händer när du och din man blir osams? Händer det att konflikterna slutar med våld?"

"Många av de kvinnor jag möter i mitt arbete har upplevt våld i sina relationer. Jag har därför börjat fråga alla jag träffar om detta. Har du blivit utsatt för våld av någon i din närhet?"

5.3 Information att tillgå

Informationen kring våld i nära relationer ska genom respektive kommuns hemsida vara tydlig och lättillgängligt för Bengtsfors och Melleruds kommuns invånare. All personal ska veta vart information finns at tillgå samt vart man ska hänvisa för att kunna erbjuda hjälp och stöd.

Kontaktuppgifter:

- Individ- och familjeomsorgen Bengtsfors
Telefonnummer: 0531-526 512
- Individ- och familjeomsorgen Mellerud
Telefonnummer: 0530-18150
- Socialjour (under kvällar och nätter)
Telefonnummer: 0522-697444
- Kvinnofridslinjen
Telefonnummer: 020-505050
- Terraferm
Telefonnummer: 020-521010
- Nationella Mansjouren
Telefonnummer: 08-303020
- BRIS
Telefonnummer: 116111
- Brottsofferjouren
Telefonnummer: 0200-212019
- Vårdcentralen Närhälsan Bengtsfors
Telefonnummer 010-4416310
- Vårdcentralen Närhälsan Mellerud
Telefonnummer 010-4416050

§ 94

Dnr KS 2021/276

Svar på motion om att Melleruds kommun säkerställer resurser för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer**Kommunfullmäktiges beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. motionen delvis antas genom att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram som beskriver övergripande mål, strategi och inriktning för arbetet inom våld i nära relationer i Melleruds kommun.
2. motionens förslag delvis anses vara tillgodosett med hänvisning till redan pågående arbete inom individ och familjeomsorg avseende stödinsatser till våldsutsatta och våldsutövare.

Sammanfattning av ärendet

Michael Melby (S) och Marianne Sand Wallin (S) föreslår i en motion som inkom den 10 maj 2021 att kommunfullmäktige beslutar att

- ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med Länsstyrelsen Västra Götaland och övriga myndigheter och verksamheter ta fram en ny strategi för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, med fokus på mäns våld mot kvinnor i Melleruds kommun.
- ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan och beskriva insatserna för att Melleruds kommun skall uppnå de nationella målsättningarna och hur dessa följs upp.
- uppdra till socialförvaltningen att ta fram en plan för hur man ska tillhandahålla stödinsatser för de utsatta kvinnorna och en plan med stödinsatser till våldsutövare i nära relationer med focus på beteendeförändringsinsatser.

Ett handlingsprogram behöver tas fram som antas på politisk nivå som beskriver mål, inriktning och strategi för Melleruds arbete med Våld i nära relationer. Handlingsprogrammet bör spänna över minst 3 kalenderår för att ge en långsiktighet i arbetet.

En struktur för uppföljning, utveckling och verkställande av handlingsplanen behöver tas fram och förankras inom kommunens förvaltningar i enlighet med skiss ovan. Styrgrupp bör ansvara för framtagande av aktivitetsplan för olika insatser som behövs inom området där säkerställande av att kunskap kring våld i nära relationer finns på bredden i kommunen.

Socialförvaltningen kan ansvara för framtagandet av både handlingsprogram och för att struktur för uppföljning/utveckling implementeras.

Arbetet med framtagande av handlingsprogram och struktur för uppföljning och utveckling förväntas kunna rymmas inom ordinarie arbetstid hos tjänstemän. Vidareutbildning av personal inom området bör till största del kunna genomföras inom ordinarie arbetstid genom webutbildning tex på APT och ledningsgrupp. Kostnaderna bör sammanfattningsvis vara ringa och rymmas inom ordinarie budget.

Beslutsunderlag

- Motion från Michael Melby (S) och Marianne Sand Wallin (S).
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.
- Arbetsutskottets beslut 2021-08-10, § 243.
- Kommunstyrelsens beslut 2021-09-08, § 201.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Roland Björndahl (M): Bifall till kommunstyrelsens förslag enligt följande:

Kommunfullmäktige beslutar att

1. motionen delvis antas genom att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram som beskriver övergripande mål, strategi och inriktning för arbetet inom våld i nära relationer i Melleruds kommun.
2. motionens förslag delvis anses vara tillgodosett med hänvisning till redan pågående arbete inom individ och familjeomsorg avseende stödinsatser till våldsutsatta och våldsutövare.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att kommunfullmäktige bifaller detta.

Beslutet skickas till

Michael Melby
Marianne Sand Wallin
Socialchefen
Kommunstyrelsen

ÄRENDE 11

Dnr KS 2021/602

Projekt Platsvarumärke Mellerud**Förslag till beslut**

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetet med att ta fram ett platsvarumärke för hela Melleruds kommun som geografisk plats är igång. Syftet med projektet är att tillsammans med alla som bor, verkar och besöker Mellerud, skapa en gemensam bild över vad vi förknippar vår plats med och som bidrar till att öka stoltheten och attraktionskraften för hela kommunen. Den bilden ska senare kunna användas för att marknadsföra Mellerud som plats på olika sätt.

Alla platser har ett varumärke, oavsett om man vill eller inte. Det består av den samlade bilden som alla som bor och verkar på platsen ger av sin plats. Idag konkurrerar alla platser med varandra om besökare, invånare, evenemang, investeringar och etableringar – något som ligger till grund för ett gott samhälle. Ett framgångsrikt platsvarumärke används av många företag och organisationer på platsen för att skapa en enhetlig bild av platsen. Det ägs av alla som vill berätta om sin plats.

Med platsvarumärket Mellerud menar vi alla platser i det geografiska området Melleruds kommun, från Håverud i norr till Bolstad i söder.

Näringslivsutvecklaren och kommunikatören informerar om det pågående arbete med att ta fram ett platsvarumärke för hela Mellerud.

ÄRENDE 12

Näringslivsfrågor

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Näringslivsutvecklaren redogör för aktuella näringslivsfrågor.

ÄRENDE 13

Dnr KS 2018/338

Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026* enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Ett bostadsförsörjningsprogram innehåller riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska beslutas varje mandatperiod. Melleruds nuvarande bostadsförsörjningsprogram löpte ut 2016.

Förslag till bostadsförsörjningsprogram har samrått och reviderats utefter inkomna synpunkter. Inga större revideringar jämfört med samrådshandlingarna har skett.

Tjänstemannaförslaget innebär att föreslå kommunfullmäktige att anta bostadsförsörjningsprogrammet enligt föreliggande förslag.

Arbetsutskottet beslutade den 14 december 2021, § 429, att återremittera ärendet till vidare handläggning för att inhämta ytterligare underlag från Socialförvaltningen. Redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026
- Samrådsredogörelse.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.
- Arbetsutskottets beslut 2021-12-14, § 429.

BILAGA

§ 429

Dnr KS 2018/338

Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026**Arbetsutskottets beslut**

Arbetsutskottet beslutar att

1. återremittera ärendet till vidare handläggning för att inhämta ytterligare underlag från Socialförvaltningen.
2. redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Sammanfattning av ärendet

Ett bostadsförsörjningsprogram innehåller riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska beslutas varje mandatperiod. Melleruds nuvarande bostadsförsörjningsprogram löpte ut 2016.

Förslag till bostadsförsörjningsprogram har samråtts och reviderats utefter inkomna synpunkter. Inga större revideringar jämfört med samrådshandlingarna har skett.

Tjänstemannaförslaget innebär att föreslå kommunfullmäktige att anta bostadsförsörjningsprogrammet enligt föreliggande förslag.

Beslutsunderlag

- Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026
- Samrådsredogörelse.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Arbetsutskottet beslutar att

1. återremittera ärendet till vidare handläggning för att inhämta ytterligare underlag från Socialförvaltningen.
2. redovisning av uppdraget ska ske vid arbetsutskottets sammanträde den 11 januari 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Kommunfullmäktige

Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för bostadsförsörjningen för år 2022-2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för åren 2022-2026* enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Ett bostadsförsörjningsprogram innehåller riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska beslutas varje mandatperiod. Melleruds nuvarande bostadsförsörjningsprogram löpte ut 2016.

Förslag till bostadsförsörjningsprogram har samråtts och reviderats utefter inkomna synpunkter. Inga större revideringar jämfört med samrådshandlingarna har skett.

Tjänstemannaförslaget innebär att föreslå kommunfullmäktige att anta bostadsförsörjningsprogrammet enligt föreliggande förslag.

Beslutsunderlag

- Bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun – riktlinjer för bostadsförsörjningen för år 2022-2026
- Samrådsredogörelse

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 22 maj 2018 att ge den dåvarande kommunchefen i uppdrag att ta fram förslag till bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun. Av olika anledningar har presentation av förslaget dröjt ut på tiden.

Arbetsprocess

Arbetet påbörjades under våren 2021 för att verkligen ha tagit fart under hösten 2021. Handläggande tjänsteman har haft två avstämningar med länsstyrelsen och delaktiga i processen har hittills varit socialchef, integrationskoordinator och VD för det kommunala bostadsbolaget.

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Samråd

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen samråddes med berörda kommuner, länsstyrelse, aktörer med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ under perioden från den 21 oktober till och med den 26 november 2021. Inkomna synpunkter har samlats och kommenterats i den tillhörande samrådsredogörelsen.

Bostadsförsörjningsprogrammet har sedan reviderats utefter detta. Inga större revideringar jämfört med samrådshandlingarna har skett.

Karl-Olof Petersson
Kommunchef

Freddie Carlson
Bygglövshandläggare

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen i Västra Götaland
KFS

MELLERUDS
KOMMUN

Samrådsredogörelse

Bostadsförsörjningsprogram -Riktlinjer för bostadsförsörjningen för år 2022-2026

SAMRÅD 21 OKTOBER 2021 – 26 NOVEMBER 2021

KOMMUNFULLMÄKTIGE

2022-01-26

Bakgrund

Samrådsredogörelsen är en sammanställning av de yttranden och synpunkter som inkommit under samrådet för förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram för Melleruds kommun. Samrådet pågick under tiden från den 21 oktober till och med den 26 november 2021.

Samrådsprocessen

Kommunen sände samrådsförslaget till Länsstyrelsen Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, Fyrbodals kommunalförbund, Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommun, Åmåls kommun, Färgelandas kommun och Vänersborgs kommun.

Fortsatt process

Efter samrådet kommer förslaget att finjusteras. Samrådsredogörelsen utgör grunden för dessa ändringar. När förslaget är färdigjusterat kommer det att läggas fram för antagande hos kommunfullmäktige under vintern 2021/2022.

Inkomna yttranden/synpunkter

Utställningsutlåtanden sammanställer alla yttranden/synpunkter som inlämnats. Original finns att ta del av på kommunen.

Inkomna yttranden/synpunkter	Antal
Myndigheter	1
Bolag och förbund	1
Grannkommuner	3
Politiska partier	1
Summa	6

MYNDIGHETER

LÄNSSTYRELSEN

Inledning

Länsstyrelsen välkomnar att Melleruds kommun har valt att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (BFL). Lagen, som reviderades 1 januari 2014, innehåller följande krav på vad riktlinjerna minst ska innehålla:

2 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,
  2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
  3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.
- Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. Lag (2013:866).

Länsstyrelsens yttrande utgår från hur väl riktlinjerna för bostadsförsörjningen lever upp till kraven i 2 § i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Länsstyrelsen lämnar också råd enligt 3 § i samma lag.

Samlad bedömning

Melleruds kommuns förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning är överlag välskrivna och innehåller mycket relevant information. Länsstyrelsen bedömer att riktlinjerna lever upp till kraven i 2 § i lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Kommunens mål och insatser för att nå uppsatta mål är tydligt beskrivna. Åtgärder är formulerade på kort och längre sikt, vilket Länsstyrelsen tycker är ett bra angreppssätt. Åtgärderna kan kompletteras med ansvarig nämnd eller förvaltning för att ytterligare ökar tydligheten kring insatserna. Kommunen resonerar realistiskt kring de verktyg som finns tillgängliga, till exempel genom att ha en god planberedskap.

Melleruds kommun har ett ambitiöst befolkningsmål: 11 000 invånare till år 2030. Länsstyrelsen menar att föreslagna åtgärder behöver följas upp regelbundet med koppling till befolkningsmålet och andra mål, lagar och regler. Kommunen behöver kunna arbeta med bostadsförsörjningen även utifrån det fall att befolkningsmålet inte nås.

Överlag är kommunens analys av den demografiska utvecklingen och de bostadsbehoven den ger upphov till rimlig och välgjord. Det finns perspektiv som

analysen kan kompletteras med för att göra den ännu mer heltäckande, men i stort är de flesta perspektiv täckta.

Kommunens mål och insatser för att nå uppsatta mål

Kommunen formulerar åtgärder på kort och längre sikt under respektive grupp av hushåll för vilka bostadsbehoven analyseras. Detta angreppssätt fungerar bra, men åtgärderna skulle kunna lyftas fram något tydligare så de är enklare för läsaren att hitta och läsa samlat. Det finns en tydlig linje mellan målen, analyserna som ligger till grund för riktlinjerna och åtgärderna.

För åtgärderna skulle kommunen kunna ange vilken förvaltning eller nämnd som är ansvarig för respektive åtgärd. Genom att redovisa ansvarig organisation blir det enklare att följa upp utfallet av insatserna.

I Länsstyrelsens granskningsyttrande till den nyligen antagna översiktsplanen framförde vi att frågorna kring bostadsbehov och bostadsförsörjning inte beskrivits på ett tydligt sätt. Förslaget till bostadsförsörjningsprogram blir därmed ett sätt att knyta ihop de två dokumentet tydligare och lyfta fram åtgärder som tar avstamp i kommunens fortsatta översiktliga planeringsarbete.

Kommunen har på senare år införskaffat ett flertal strategiskt värdefulla fastigheter utifrån bostadsplanering, infrastruktur och rekreation. En aktiv markpolitik är ett viktigt verktyg för att kunna genomföra de åtgärder som behövs för att tillgodose de bostadsbehov som redovisas.

Länsstyrelsens bild är att Melleruds kommun har befintliga detaljplaner som ännu inte har blivit fullt utbyggda. Tillsammans med pågående planändringar ger detta en god planberedskap, vilket är ytterligare ett av kommunens verktyg för att åstadkomma en bra bostadsförsörjning.

Kommentar: Rubriksättning har justerats för ökat tydlighet. Eftersom berörda förvaltningar troligen står inför en omorganisation kommer denna uppgift troligen att bli inaktuell.

Nationella och regionala mål, planer och program

Riktlinjerna innehåller en redovisning av de relevanta nationella och regionala mål, planer och program som har koppling till kommunens arbete med bostadsförsörjningsfrågorna. I riktlinjerna görs också en bra genomgång av olika lagstiftningar som reglerar bostadsförsörjningsarbetet.

Det finns fler nationella mål som kan vara relevanta för bostadsförsörjningsarbetet,

till exempel det övergripande nationella målet för jämställdhetspolitiken. De nationella målen för folkhälsan kan också beaktas i arbetet med riktlinjerna, liksom målet för funktionshinderpolitiken som har koppling till bostadsförsörjningsarbetet. Länsstyrelsen ser också att bostadsförsörjningen är en viktig del i att skapa ett socialt hållbart samhälle och är också en viktig del i genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030.

Västra Götalandsregionen antog under våren 2021 en regional utvecklingsstrategi, RUS, för perioden 2021–2030. Strategin tar utgångspunkt i de stora samhällsutmaningarna och bör beaktas i kommunens strategiska arbete.

Kommentar: Noteras. Texten ses över avseende berörda nationella mål och den regionala utvecklingsstrategin.

Analyser som grund för riktlinjerna

Kommunens målsättning att öka invånarantalet till 11 000 år 2030 är ambitiös, särskilt med hänvisning till den historiska befolkningsutvecklingen. I riktlinjerna uppger dock kommunen att det är troligt att utfallet kommer bli något lägre. Ett förslag är att kommunen följer upp befolkningsutvecklingen och behovet av bostadsbyggande med jämna mellanrum under programperioden. Vid behov kan åtgärderna revideras.

Kommunen har gjort en bra demografisk analys för befolkningsutvecklingen generellt och för olika grupper i synnerhet som lägger grunden för riktlinjerna och resulterar i redovisade bostadsbehov. Det är bra att identifiera åtgärder för hushåll kommunen vill ska flytta till Mellerud, men det är värt att notera att det även i åldersgrupperna 20–64 finns hushåll med olika betalningsförmåga.

En grupp som kommunen skulle kunna komplettera sina resonemang och analyser med är just de med låg betalningsförmåga, men som inte är äldre, funktionsnedsatta, ungdomar eller nyanlända. Hur kan kommunen och bostadsmarknadens aktörer stötta dessa hushålls bostadsbehov? Dessa hushåll är i mindre utsträckning målgruppen för nyproducerade bostäder, utan kommer troligen kunna tillgodose sina bostadsbehov i det befintliga beståndet.

Melleruds kommun kommer troligen, likt många andra landsbygdskommuner i landet, ha en utmaning i att möta behovet av bostäder för ett ökat antal äldre i framtiden. Länsstyrelsen vill tipsa om Socialstyrelsens rapport "Behov av och tillgång till särskilda boendeformer för äldre", där det bland annat konstateras att andelen äldre i särskilt boende generellt bedöms minska framöver. Detta kan vara intressant för det fortsatta bostadsförsörjningsarbetet i kommunen.

Melleruds mottagande av nyanlända på anvisning har varit lågt sedan bosättningslagen

infördes, till följd av att kommunens självbosättning har varit relativt hög och då det funnits många asylsökande i kommunen. När antalet asylsökande minskar och mottagandet av självbosatta också blir mindre är det möjligt att kommunen kommer att få fler anvisningar utifrån bestämmelserna i bostättningslagen. Detta ställer också krav på kommunens förmåga att tillhandahålla lämpliga bostäder med kort varsel. Kommunen kan också själv öka eller minska sitt mottagande av nyanlända genom överenskommelser med andra kommuner i länet. Detta kan vara ett verktyg för kommunen att påverka sin befolkningsutveckling. Kommunen har också ett ansvar för att ta emot ensamkommande barn som anvisas till kommunen med stöd av lagen om mottagande av asylsökande.

Situationen för våldsutsatta kvinnor på bostadsmarknaden kan också arbetas in i riktlinjernas analys, där Länsstyrelsen har tagit fram ett regionalt metodstöd som kan vara en hjälp i arbetet.

Analysen i riktlinjerna bör i större utsträckning utgå från könsuppdelad statistik, vilket går i linje med det övergripande jämställdhetspolitiska målet. Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd som kan bidra i arbetet för ökad jämställdhet.

Länsstyrelsen tycker att det är positivt att kommunen redovisar sin syn på marknadsförutsättningarna på den lokala och delregionala bostadsmarknaden. De trender, tendenser och i vissa fall begränsande faktorer som kommunen beskriver bör kompletteras med underlag och källhänvisningar för att bli mer välgrundade. Exempelvis är frågan om bostadspriserna särskilt komplex, där ökade priser gynnar de som äger sin bostad, men höjer trösklarna för de som vill in på bostadsmarknaden.

Kommentar: Vad avser åldersgruppen 20-64 år har texten kompletterats avseende varierad betalningsförmåga, såväl som resonemanget i stort för de med lägre betalningsförmåga.

Vid anvisning från Migrationsverket ordnar kommunen permanent boende för individen, vanligen genom förtur till lägenheter inom AB Melleruds Bostäders bestånd, som i dagsläget är ett 30-tal vakanta lägenheter.

Avseende källhänvisningar har texten kompletterats med detta, där det ansetts nödvändigt. Analysen av riktlinjerna uppdateras avseende jämställdhet, så även statistiken.

Avvägning gentemot andra allmänna intressen

Länsstyrelsen vill understryka att vad gäller utbyggnadsområdets lämplighet behöver, där så inte skett, det prövas i kommande översikts- och detaljplanering. Avvägningen mellan det allmänna intresset bostadsförsörjning och övriga allmänna intressen sker i kommunens översiktsplanering och avvägning mellan allmänna och enskilda intressen i

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

kommunens detaljplanering enligt plan- och bygglagen (2010:900). Länsstyrelsens bedömning av hur denna avvägning slutligen har gjorts kommer därför att ske inom ramen för kommunens översikts- respektive detaljplanering.

[Kommentar: Noteras.](#)

Antagna riktlinjer

När riktlinjerna för bostadsförsörjningen antagits av kommunfullmäktige önskar vi att ni skickar den antagna handlingen till oss.

[Kommentar: Noteras.](#)

FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUND

Förbundsdirektionen beslutar att avstå från att lämna synpunkter eftersom förbundet i regel inte uttalar sig om medlemskommunernas bostadsförsörjningsplaner.

[Kommentar: Noteras.](#)

BENGTSFORS KOMMUN

Bengtstfors kommun ser positivt på att det tas fram ett bostadsförsörjningsprogram som syftar till att säkerställa kommunens bostadsförsörjning.

Mellerud har, precis som Bengtstfors, en prognos som visar på sjunkande befolkningsantal i många år framöver. Framtiden är svår att förutspå men Bengtstfors kommun ser positivt på att Melleruds kommun tar fram detta program med identifierade åtgärder i syfte att åstadkomma en stabilisering av befolkningskurvan och insatser för att möjliggöra en vändning av befolkningsutvecklingen. Programmet har en tydlig struktur med en indelning i olika grupper med åtgärder som behöver vidtas för respektive grupp.

Bengtstfors kommun ser även positivt på att det finns en hållbarhetsaspekt och att Melleruds kommun planerar för åtgärder som ska göra befolkningsutvecklingen hållbar vilket innebär att riktlinjerna inte enbart handlar om nybyggnation utan även hur man kan utveckla befintligt byggnadsbestånd och att få till stånd hållbara flyttkedjor.

Bengtstfors kommun ser positivt på upprättat förslag till Melleruds kommun bostadsförsörjningsprogram och har inga ytterligare synpunkter att framföra.

[Kommentar: Noteras.](#)

DALS-EDS KOMMUN

Kommunstyrelsen i Dals-Eds kommun beslutar att inte ha något att erinra.

[Kommentar: Noteras.](#)

VÄNERSBORGS KOMMUN

Vänersborgs kommun tackar för möjligheten att inkomma med remissvar i rubricerat ärende, men avstår denna gång att lämna synpunkter.

Kommentar: Noteras.

LIBERALERNA I MELLERUD

Överlag känns förslaget till Bostadsförsörjningsprogram som ett program på lagom nivå och helt i linje med den nyligen antagna Översiktsplanen. Den innehåller också allt väsentligt som ska ingå enligt lag. Dessutom har även en analys gjorts utifrån Melleruds kommuns förutsättningar och behov av tillkommande byggnation. Från Liberalerna har vi läst igenom och har följande synpunkter;

1. I inledningen och även på andra ställen så benämns Mellerud felaktigt och man vet inte om det syftas på kommunen eller orten. Men även på andra ställen och i en rubrik anges enbart Mellerud. Även om det torde vara uppenbart så ska det stå Melleruds kommun eller kommunen. Mellerud är bara en tätort vilket måste skiljas på i skrifter. Det ska vara Melleruds kommun som ska anges utom när det gäller tätorten Mellerud.
2. På sidan 4, lagen om riktlinjer för markanvisningar, borde det hänvisas till att det finns antagna riktlinjer med KF:s beslutsdatum och paragraf.
3. I texten anges funktionshinder, vilket i dag ska skrivas som funktionsvariationer i stället. Det står på flera ställen och behöver rättas till.
4. På sidan 8 om Dals Rostock kan också tilläggas att det var flyktingförläggning och att Migrationsverket hyrde anläggningen ett antal år med start i början av 1990-talet. Kollas upp ordentligt för att veta exakta årtal förstås.
5. I analysen anges att Åsensbruk och Dals Rostock har tappat invånare, men det är enbart Åsensbruk och landsbygden som har tappat, om man ser på diagrammet. Dals Rostock har däremot ökat, så detta måste skrivas om och rättas till. Analysen kan även kompletteras med varför landsbygden minskat som tex. att många av de mindre jordbruken har lagts ner och inte längre är lönsamma eller liknande. De som är kvar får större arealer i stället. Lite mer analys på detta är viktigt i en kommun som till största del består av brukningsvärd areal och har många stora jordbruksföretag.
6. På sidan 14 anges Kroppefjälls Bed & Breakfast och det är inte lämpligt att ange namn på verksamheter som kan ändras när som helst. Man kan enkelt ange Kroppefjällsanläggningen i stället. Eller fastighetsägaren av Kroppefjällsanläggningen.
7. I text på flera ställen anges Mellbo. Det ska stå Melleruds Bostäder AB.
8. I SCB:s analyser finns inte angivet att vi per november 2021 är 9311 invånare vilket kan anges på lämpligt ställe då vi har nya siffror nu. Utvecklingen har inte varit så negativ utan har senaste åren stannat av något.

9. Sidan 17 står en rubrik om särskilt utpekade grupper vilket kan förefalla diskriminerande. Ange i stället människor med särskilda behov eller liknande, samt funktionsvariationer istället för funktionshinder.

10. Åtgärder på lång sikt. Här kan med fördel läggas till en punkt som kan sammanfatta enkäterna; Det finns ju forskning som styrker viktiga aspekter till varför man väljer att bo på en plats; 1 Läget, 2 Jobbet, 3 Kulturellt utbud. Det kulturella har alltså större betydelse än vad gemene man tror, man vill träffa andra människor med samma intressen. Detta behöver kompletteras i analys och i förslag till åtgärd lite mer om möjligt.

11. Ödehusinventeringen är vi tveksamma till om kommunen verkligen ska arbeta med på skattebetalarnas bekostnad? Kanske en ökad dialog med befintliga fastighetsägare inom kommunen för att på så sätt öka boendet genom att hyra ut, eller försäljning av ödehus.

12. Programmet behöver kompletteras med hur lång kölistan är för en lägenhet hos Melleruds Bostäder AB, samt för något av de största privata aktörerna. Att även analysera bostadsköerna i övriga Dalslandskommuner samt Vänersborg och Åmål hade gett ytterligare mervärden för att se hur stor efterfrågan av framförallt hyresrätter är i närområdet. Dessa underlag kan ge viktiga signaler för hur det ser ut ur en omvärldsbevakning.

Kommentar:

1. Noteras. Texten ska ses över vad avser benämningen på Melleruds kommun.
2. Texten kompletteras med information om kommunfullmäktiges antagna riktlinjer.
3. Noteras och justeras.
4. Texten justeras.
5. Av samrådshandlingen framgår att nämnda orter har tappat invånare efter det att stora verksamheter/industrier på orten lagt ned, vilket det inte finns annan uppgift på. Texten kompletteras avseende rationaliseringen av jordbruket och konsekvenserna av detta.
6. Texten justeras.
7. Texten justeras.
8. Omnämnda siffror kan inte spåras, men texten kompletteras med den av SCB senast angivna befolkningsstatistiken, 9 283 invånare per september 2021.
9. Texten justeras.
10. Eftersom det inte finns någon källhänvisning till omnämnd forskning tas inte detta med i resonemangen.
11. Genom en inventering framkommer information om fastighetsägarförhållanden för ödehusen. Målet är inte att kommunen därefter ska marknadsföra och förmedla aktuella ödehus, utan resultera i en utökad dialog.
12. Texten justeras avseende det kommunala bostadsbolaget och för privata aktörer. En omvärldsbevakning bedöms inte inrymmas i detta arbete.

§ 346

Dnr KS 2018/838

Bostadsförsörjningsprogram – riktlinjer för bostadsförsörjningen för år 2022-2026**Arbetsutskottets beslut**

Arbetsutskottet beslutar att

1. godkänna samrådshandlingen.
2. samråda förslag till bostadsförsörjningsprogram till och med den 26 november 2021.

Sammanfattning av ärendet

Ett bostadsförsörjningsprogram innehåller riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska beslutas varje mandatperiod. Melleruds nuvarande bostadsförsörjningsprogram löpte ut 2016.

Förslaget är att godkänna samrådshandlingarna med ambitionen att kunna anta riktlinjerna senare under året.

Beslutsunderlag

- Bostadsförsörjningsprogram – Riktlinjer för bostadsförsörjningen för år 2022-2026
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Förslag till beslut på sammanträdet

1:e vice ordföranden Eva Pärsson (M): Arbetsutskottet beslutar att

1. godkänna samrådshandlingen.
2. samråda förslag till bostadsförsörjningsprogram till och med den 26 november 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Beslutet skickas till

Bygglovhandläggaren

ÄRENDE 14

Dnr KS 2021/678

Dalslands miljö- och energinämnds taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2022**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor enligt föreliggande förslag.
2. timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1 002 kronor/timma handläggnings-/tillsynstid.

Sammanfattning av ärendet

Taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). I samband med tillämpningen av den nya taxan har ett behov av förtydligande kompletteringar noterats gällande vissa verksamheter, framför allt i bilaga 2. Bilaga 3 har förenklats, men innebär ingen egentlig förändring avseende tillämpningen. Två förslag på tillägg har tillkommit i taxebestämmelserna; dels avseende begränsning av den restid som får debiteras i samband med timavgift, dels gällande mindre justeringar som miljö- och energinämnden själv kan besluta om i bilaga 1- 3 utan att taxan behöver fastställas på nytt av fullmäktige.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 40, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att

1. Fastställa förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2022
- Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 69.
- Dalslands miljö- och energiförbund 2021-11-25, § 40.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

BILAGA

Kommunfullmäktige

Dalslands miljö- och energinämnds taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor enligt föreliggande förslag.
2. timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1 002 kronor/timme handläggnings-/tillsynstid.

Sammanfattning av ärendet

Taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). I samband med tillämpningen av den nya taxan har ett behov av förtydligande kompletteringar noterats gällande vissa verksamheter, framför allt i bilaga 2. Bilaga 3 har förenklats, men innebär ingen egentlig förändring avseende tillämpningen. Två förslag på tillägg har tillkommit i taxebestämmelserna; dels avseende begränsning av den restid som får debiteras i samband med timavgift, dels gällande mindre justeringar som miljö- och energinämnden själv kan besluta om i bilaga 1- 3 utan att taxan behöver fastställas på nytt av fullmäktige.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 40, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att

1. Fastställa förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2022
- Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 69.
- Dalslands miljö- och energiförbund 2021-11-25, § 40.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Beslutet skickas till

Dalslands miljö- och energiförbund

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Sammanträdesdatum

2021-11-25

DMEF § 40

Fastställande av taxa för Dalarnas miljö- och energinämnds prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2022

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från SKR. I samband med tillämpningen av den nya taxan har ett behov av förtydligande kompletteringar noterats gällande vissa verksamheter, framför allt i bilaga 2. Bilaga 3 har förenklats, men innebär ingen egentlig förändring avseende tillämpningen. Två förslag på tillägg har tillkommit i taxebestämmelserna; dels avseende begränsning av den restid som får debiteras i samband med timavgift, dels gällande mindre justeringar som miljö- och energinämnden själv kan besluta om i bilaga 1 – 3 utan att taxan behöver fastställas på nytt av fullmäktige.

Ärendet behandlades på direktionens sammanträde den 7 oktober då det beslutades om bordläggning.

Beredning:

Presidium 2021-11-15

Dalarnas miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 69

Direktion 2021-10-07, § 21

Förbundschefens tjänsteskrivelse

--	--	--

Sammanträdesdatum

2021-11-25

Forts § 40

Förslag till beslut på sammanträdet:

Fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2022.

Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1022 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022. (Detta motsvarar en uppräknings av taxan med 2%).

Yrkanden:

Ordföranden Morgan E Andersson (C) och Tobias Bernhardsson (C) yrkar på oförändrad timavgift (1002 kr) från och med 1 januari 2022.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen beslutar bifalla ordföranden Morgan E Andersson (C) och Tobias Bernhardsson (C) yrkande att:

1. fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara oförändrad, 1002 kr/timme, från och med 1 januari 2022.

Bilaga:

Förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2021-09-23

DMEN § 69

Dnr 2021/1263.ADM

Fastställande av taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område, Dalslands miljö- och energinämnd 2022

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för provning och tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1022 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022. Detta motsvarar en uppräknings av taxan med 2%.

Ärendebeskrivning

Taxan för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från SKR. I samband med tillämpningen av den nya taxan har ett behov av förtydligande kompletteringar noterats gällande vissa verksamheter, framför allt i bilaga 2. Bilaga 3 har förenklats, men innebär ingen egentlig förändring avseende tillämpningen.

Två förslag på tillägg har tillkommit i taxebestämmelserna; dels avseende begränsning av den restid som får debiteras i samband med timavgift, dels gällande mindre justeringar som miljö- och energinämnden själv kan besluta om i bilaga 1 – 3 utan att taxan behöver fastställas på nytt av fullmäktige.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-09-23

Forts § 69

Yrkande

- Jörgen Eriksson och Anders Forsdahl yrkar på oförändrad taxa för år 2022.
- Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhman yrkar på 2% uppräknings av taxan att gälla från 1 januari 2022.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns två förslag:

- A. Jörgen Eriksson och Anders Forsdahls förslag om oförändrad taxa för år 2022.
- B. Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhman yrkar på 2% uppräknings av taxan att gälla fr.o.m. 1 januari 2022.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar bifalla förslag .

Omröstning begärs

Propositionsordning 2

Nämnden godkänner följande propositionsordning i omröstningen:

- JA-röst för Jörgen Eriksson och Anders Forsdahls förslag om oförändrad taxa 2022
- NEJ-röst för Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhmans förslag om 2% uppräknings av taxan fr.o.m. 1 januari 2022.

Omröstning:

	JA	NEJ
Carola Qvist (S)		X
Bo Thorn (S)		X
Anders Forsdahl (C)	X	
Per Normark (V)		X
Kerstin Fredriksson (S)		X
Lars Nilsson (S)		X
Jörgen Eriksson (KiM)	X	
Jan Öhman, ordf. (M)		X
	2	6

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-09-23

Forts § 69

Omröstningsresultat

Omröstningen utfaller med 2 JA-röster mot 6 NEJ-röster.

Efter ovanstående omröstningsresultat beslutar nämnden att bifalla Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhmans förslag om 2% uppräknig av taxan fr.o.m. 1 januari 2022.

Reservation

Anders Forsdahl och Jörgen Eriksson reserverar sig till förmån för eget förslag och meddelar att de avser att före justeringen lämna en skriftlig reservation.

Protokollsanteckning:

Jan Öhman lämnar nedanstående anteckning:

- *2020 års budget är fastställd av förbundet och vi kan inte ändra detta.*
- *Vårt årliga budgetarbete inleds med effektmål och nödvändig prioritering av verksamheten. Så långt som vi hittills har kommit så är kostnader i huvudsak i balans inför 2022. En fortsatt återhållsamhet av kostnadsutveckling skulle då stanna vid 2% vid en inflation av drygt 3%. Att räkna på decimalerna på procent är knappast möjligt.*
- *Vi har krav på oss att öka samarbetet med kommunernas byggnadsnämnder. Vi i nämnden har ökade krav på oss själva att delta i nya ansvarsområden i miljöarbetet.*
- *Jag ställer mig därför bakom förslaget om en ökning av ramen på 2%.*
- *Detta befriar oss inte från en fortsatt återhållsamhet av kostnadsutvecklingen*

Beredning:

Presidium 2021-09-09

Förbunds-/miljö- och energischefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Reservation/protokollsanteckning

Vi vill härmed inkomma med följande skriftliga förtydligande av vårt ställningstagande avseende taxehöjning miljöbalken, sprängämnesprekursorer samt strålskydd för år 2022 där vi yrkar på oförändrade taxor.

Då vi under ett antal år följt miljö och energiförbundets delårsbokslut, prognoser samt årsbokslut har vi konstaterat att förbundet under samtliga dessa år haft en onormalt hög positiv budgetavvikelse med resultat på mellan ca 400 000 och drygt 1,6 miljoner kronor. Dessa överskott har sammantaget givit ett upparbetat eget kapital på som högst över 5 miljoner kronor. Detta anser vi inte vara acceptabelt då denna verksamhet bör vara underkastad samma regler som övrig kommunal verksamhet där en budget i balans är målet och när över- eller underskott uppkommer regleras dessa kommande år.

Då varken kommunbidragen eller taxorna uppräknats sedan 2019 så har detta ändå inte hjälpt utan stora överskott har ändå blivit fallet. Därför anser vi inte som Socialdemokraterna, Moderaterna samt Vänsterpartiet i Dalslands Miljö och Energinämnd att en höjning av taxorna med 2 procent är försvarbar. En taxehöjning med 2% motsvarar ca 100 000 kronor i ökade intäkter.

Som grund för detta vill vi redovisa följande som utgör skäl för vårt ställningstagande.

1. Förbundet har idag ca 25 anställda. Med detta relativt stora antal anställda ser vi det som naturligt att personalvakans uppstår, vilket vi också tydligt konstaterat under åren vara huvudorsaken till de positiva budgetavvikelser som uppstått. Att ha 100% täckningsgrad i budgeten för personal är därmed inte rimligt.
2. Förvaltningen har under många år strävat efter att kunna samlas under samma "tak" för att samordningsvinster och effektivisering skulle kunna ske av miljö och tillsynsarbetet, detta har nu skett och därför förväntar vi oss effekter redan under 2022.

3. Ett arbete har inletts i att effektivisera arbetet och kunna få mer debiterbar arbetstid av årsarbetstiden vilket vi också förväntar oss skall ge ytterligare positivt utfall i inkomsterna till förbundet.
4. Då vi konstaterar att ett antal verksamheter i detta taxeförslag redan fått ökade kontrolltider så förstår vi inte behovet av en taxehöjning också utan ser denna som helt orimlig.
5. En taxa om 1004 kronor per timma kan inte anses vara otillräcklig och därför anser vi att förbundet får ses över i sin helhet, vilket också nu sker och där förbundets verksamhet får anpassas till rådande förhållanden.
6. Coronapandemin har gjort att många människor och företagare fått det svårare ekonomiskt och att då ytterligare höja kostnaderna för dessa är inte rätt väg att gå.

Vi som representerar KommunPartiet Mellerud, Centerpartiet Dals Ed i Dalslands Miljö & Energinämnd vill värna våra medborgare, företagare samt verksamheter och inte ytterligare göra det svårare för dessa genom denna taxehöjning när inget tyder på att denna är behövlig.

Därför reserverar vi oss till förmån för eget yrkande om oförändrade taxenivåer under 2022.

Jörgen Eriksson, ledamot

Anders Forsdahl, ledamot

ÄRENDE 15

Dnr KS 2021/679

Dalslands miljö- och energinämnds taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer 2022**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer enligt föreliggande förslag
2. besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1 002 kronor/timma handläggnings-/tillsynstid.

Sammanfattning av ärendet

Taxan avseende tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 41, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer 2022
- Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 70.
- Dalslands miljö- och energiförbund 2021-11-25, § 41.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

BILAGA

Kommunfullmäktige

Dalslands miljö- och energinämnds taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer enligt föreliggande förslag
2. besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1 002 kronor/timme handläggnings-/tillsynstid.

Sammanfattning av ärendet

Taxan avseende tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 41, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer 2022
- Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 70.
- Dalslands miljö- och energiförbund 2021-11-25, § 41.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Beslutet skickas till

Dalslands miljö- och energiförbund

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Sammanträdesdatum

2021-11-25

DMEF § 41

Fastställande av taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer, Dalslands miljö- och energinämnd 2022

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Taxan avseende tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Ärendet behandlades på direktionens sammanträde den 7 oktober då det beslutades om bordläggning.

Beslutsunderlag:

Presidium 2021-11-15

Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 70

Direktion 2021-10-07, § 22

Förbundschefens tjänsteskrivelse

[Handwritten signatures]

Sammanträdesdatum

2021-11-25

Forts § 41

Förslag till beslut på sammanträdet:

Fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2022.

Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1022 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022. (Detta motsvarar en uppräknig av taxan med 2%).

Yrkanden:

Ordföranden Morgan E Andersson (C) och Tobias Bernhardsson (C) yrkar på oförändrad timavgift (1002 kr) från och med 1 januari 2022.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen beslutar bifalla ordföranden Morgan E Andersson (C) och Tobias Bernhardsson (C) yrkande att:

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara oförändrad, 1002 kr/timme, från och med 1 januari 2022.

Bilaga:

Förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

 | |

Sammanträdesdatum

2021-09-23

DMEN § 70

Dnr 2021/1263.ADM

**Fastställande av taxa för tillsyn inom lagen för
tillsyn av sprängämnesprekursorer, Dalslands
miljö- och energinämnd 2022**

Dalslands Miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn inom lagen för tillsyn av sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för prövning och tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1022 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022. (Detta motsvarar en uppräknig av taxan med 2%).

Ärendebeskrivning

Taxan avseende tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Justeraandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-09-23

Forts § 70

Yrkande

- Jörgen Eriksson och Anders Forsdahl yrkar på oförändrad taxa för år 2022.
- Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhman yrkar på 2% uppräknings av taxan att gälla från 1 januari 2022.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns två förslag:

- A. Jörgen Eriksson och Anders Forsdahls förslag om oförändrad taxa för år 2022.
- B. Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhman yrkar på 2% uppräknings av taxan att gälla fr.o.m. 1 januari 2022.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar bifalla förslag B.

Omröstning begärs

Propositionsordning 2

Nämnden godkänner följande propositionsordning i omröstningen:

- JA-röst för Jörgen Eriksson och Anders Forsdahls förslag om oförändrad taxa 2022
- NEJ-röst för Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhmans förslag om 2% uppräknings av taxan fr.o.m. 1 januari 2022.

Omröstning:

	JA	NEJ
Carola Qvist (S)		X
Bo Thorn (S)		X
Anders Forsdahl (C)	X	
Per Normark (V)		X
Kerstin Fredriksson (S)		X
Lars Nilsson (S)		X
Jörgen Eriksson (KIM)	X	
Jan Öhman, ordf. (M)		X
	2	6

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-09-23

Forts § 70

Omröstningsresultat

Omröstningen utfaller med 2 JA-röster mot 6 NEJ-röster

Efter ovanstående omröstningsresultat beslutar nämnden att bifalla Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhmans förslag om 2% uppräknig av taxan fr.o.m. 1 januari 2022.

Reservation

Anders Forsdahl och Jörgen Eriksson reserverar sig till förmån för eget förslag och meddelar att de avser att före justeringen lämna en skriftlig reservation.

Protokollsanteckning:

Jan Öhman lämnar nedanstående anteckning:

- *2020 års budget är fastställd av förbundet och vi kan inte ändra detta.*
- *Vårt årliga budgetarbete inleds med effektmål och nödvändig prioritering av verksamheten. Så långt som vi hittills har kommit så är kostnader i huvudsak i balans inför 2022. En fortsatt återhållsamhet av kostnadsutveckling skulle då stanna vid 2% vid en inflation av drygt 3%. Att räkna på decimalerna på procent är knappast möjligt.*
- *Vi har krav på oss att öka samarbetet med kommunernas byggnadsnämnder. Vi i nämnden har ökade krav på oss själva att delta i nya ansvarsområden i miljöarbetet.*
- *Jag ställer mig därför bakom förslaget om en ökning av ramen på 2%.*
- *Detta befriar oss inte från en fortsatt återhållsamhet av kostnadsutvecklingen.*

Beredning:

Presidium 2021-09-09

Förbunds-/miljö- och energichefens tjänsteskrivelse

Expediering:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Reservation/protokollsanteckning

Vi vill härmed inkomma med följande skriftliga förtydligande av vårt ställningstagande avseende taxehöjning miljöbalken, sprängämnesprekursorer samt strålskydd för år 2022 där vi yrkar på oförändrade taxor.

Då vi under ett antal år följt miljö och energiförbundets delårsbokslut, prognoser samt årsbokslut har vi konstaterat att förbundet under samtliga dessa år haft en onormalt hög positiv budgetavvikelse med resultat på mellan ca 400 000 och drygt 1,6 miljoner kronor. Dessa överskott har sammantaget givit ett upparbetat eget kapital på som högst över 5 miljoner kronor. Detta anser vi inte vara acceptabelt då denna verksamhet bör vara underkastad samma regler som övrig kommunal verksamhet där en budget i balans är målet och när över- eller underskott uppkommer regleras dessa kommande år.

Då varken kommunbidragen eller taxorna uppräknats sedan 2019 så har detta ändå inte hjälpt utan stora överskott har ändå blivit fallet. Därför anser vi inte som Socialdemokraterna, Moderaterna samt Vänsterpartiet i Dalslands Miljö och Energinämnd att en höjning av taxorna med 2 procent är försvarbar. En taxehöjning med 2% motsvarar ca 100 000 kronor i ökade intäkter.

Som grund för detta vill vi redovisa följande som utgör skäl för vårt ställningstagande.

1. Förbundet har idag ca 25 anställda. Med detta relativt stora antal anställda ser vi det som naturligt att personalvakans uppstår, vilket vi också tydligt konstaterat under åren vara huvudorsaken till de positiva budgetavvikelser som uppstått. Att ha 100% täckningsgrad i budgeten för personal är därmed inte rimligt.
2. Förvaltningen har under många år strävat efter att kunna samlas under samma "tak" för att samordningsvinster och effektivisering skulle kunna ske av miljö och tillsynsarbetet, detta har nu skett och därför förväntar vi oss effekter redan under 2022.

3. Ett arbete har inletts i att effektivisera arbetet och kunna få mer debiterbar arbetstid av årsarbetstiden vilket vi också förväntar oss skall ge ytterligare positivt utfall i inkomsterna till förbundet.
4. Då vi konstaterar att ett antal verksamheter i detta taxeförslag redan fått ökade kontrolltider så förstår vi inte behovet av en taxehöjning också utan ser denna som helt orimlig.
5. En taxa om 1004 kronor per timma kan inte anses vara otillräcklig och därför anser vi att förbundet får ses över i sin helhet, vilket också nu sker och där förbundets verksamhet får anpassas till rådande förhållanden.
6. Coronapandemin har gjort att många människor och företagare fått det svårare ekonomiskt och att då ytterligare höja kostnaderna för dessa är inte rätt väg att gå.

Vi som representerar KommunPartiet Mellerud, Centerpartiet Dals Ed i Dalslands Miljö & Energinämnd vill värna våra medborgare, företagare samt verksamheter och inte ytterligare göra det svårare för dessa genom denna taxehöjning när inget tyder på att denna är behövlig.

Därför reserverar vi oss till förmån för eget yrkande om oförändrade taxenivåer under 2022.

Jörgen Eriksson, ledamot

Anders Forsdahl, ledamot

ÄRENDE 16

Dnr KS 2021/680

Dalslands miljö- och energinämnds taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område 2022**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område enligt föreliggande förslag.
2. timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1 002 kronor/timma handläggnings-/tillsynstid.

Sammanfattning av ärendet

Taxan avseende tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 42, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område 2022
- Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 71.
- Dalslands miljö- och energiförbund 2021-11-25, § 42.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

BILAGA

Kommunfullmäktige

Dalslands miljö- och energinämnds taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område enligt föreliggande förslag.
2. timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1 002 kronor/timme handläggnings-/tillsynstid.

Sammanfattning av ärendet

Taxan avseende tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 42, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område 2022
- Dalslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 71.
- Dalslands miljö- och energiförbund 2021-11-25, § 42.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Beslutet skickas till

Dalslands miljö- och energiförbund

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Sammanträdesdatum

2021-11-25

DMEF § 42

Fastställande av taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område, Dalsslands miljö- och energinämnd 2022

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1002 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Taxan avseende tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Ärendet behandlades på direktionens sammanträde den 7 oktober då det beslutades om bordläggning.

Beredning:

Presidium 2021-11-15

Dalsslands miljö- och energinämnd 2021-09-23, § 71

Direktion 2021-10-07, § 23

Förbundschefens tjänsteskrivelse

Sammanträdesdatum

2021-11-25

Forts § 42

Förslag till beslut på sammanträdet:

Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2022.

Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1022 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022. (Detta motsvarar en uppräknings av taxan med 2%).

Yrkanden:

Ordföranden Morgan E Andersson (C) och Tobias Bernhardsson (C) yrkar på oförändrad timavgift (1002 kr) från och med 1 januari 2022.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen beslutar bifalla ordföranden Morgan E Andersson (C) och Tobias Bernhardsson (C) yrkande att:

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara oförändrad, 1002 kr/timme, från och med 1 januari 2022.

Bilaga:

Förslag till taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Handwritten signatures and initials: [Signature] | J.B.

Sammanträdesdatum

2021-09-23

DMEN § 71

Dnr 2021/1263.ADM

Fastställande av taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område, Dalslands miljö- och energinämnd 2022

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2022.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt ovanstående taxa ska vara 1022 kr/timme handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2022. (Detta motsvarar en uppräknings av taxan med 2%).

Ärendebeskrivning

Taxan avseende tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område har uppdaterats och getts en ny utformning för att samtliga taxor ska ha ett likvärdigt utseende och innehålla samma formalia. Ändringarna i taxan utgör i sak ingen ändring i tillämpningen, undantaget ett fastställande av maximal restid som får debiteras vid timavgift.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-09-23

Forts § 71

Yrkande

- Jörgen Eriksson och Anders Forsdahl yrkar på oförändrad taxa för år 2022.
- Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhman yrkar på 2% uppräknig av taxan att gälla från 1 januari 2022.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns två förslag:

- A. Jörgen Eriksson och Anders Forsdahls förslag om oförändrad taxa för år 2022.
- B. Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhman yrkar på 2% uppräknig av taxan att gälla fr.o.m. 1 januari 2022.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar bifalla förslag B.

Omröstning begärs

Propositionsordning 2

Nämnden godkänner följande propositionsordning i omröstningen:

- JA-röst för Jörgen Eriksson och Anders Forsdahls förslag om oförändrad taxa 2022
- NEJ-röst för Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhmans förslag om 2% uppräknig av taxan fr.o.m. 1 januari 2022.

Omröstning:

	JA	NEJ
Carola Qvist (S)		X
Bo Thorn (S)		X
Anders Forsdahl (C)	X	
Per Normark (V)		X
Kerstin Fredriksson (S)		X
Lars Nilsson (S)		X
Jörgen Eriksson (KiM)	X	
Jan Öhman, ordf. (M)		X
	2	6

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-09-23

Forts § 71

Omröstningsresultat

Omröstningen utfaller med 2 JA-röster mot 6 NEJ-röster

Efter ovanstående omröstningsresultat beslutar nämnden att bifalla Lars Nilsson, Kerstin Fredriksson, Bo Thorn, Carola Qvist, Per Normark och Jan Öhmans förslag om 2% uppräknig av taxan fr.o.m. 1 januari 2022.

Reservation

Anders Forsdahl och Jörgen Eriksson reserverar sig till förmån för eget förslag och meddelar att de avser att före justeringen lämna en skriftlig reservation.

Protokollsanteckning:

Jan Öhman lämnar nedanstående anteckning:

- *2020 års budget är fastställd av förbundet och vi kan inte ändra detta.*
- *Vårt årliga budgetarbete inleds med effektmål och nödvändig prioritering av verksamheten. Så långt som vi hittills har kommit så är kostnader i huvudsak i balans inför 2022. En fortsatt återhållsamhet av kostnadsutveckling skulle då stanna vid 2% vid en inflation av drygt 3%. Att räkna på decimalerna på procent är knappast möjligt.*
- *Vi har krav på oss att öka samarbetet med kommunernas byggnadsnämnder. Vi i nämnden har ökade krav på oss själva att delta i nya ansvarsområden i miljöarbetet.*
- *Jag ställer mig därför bakom förslaget om en ökning av ramen på 2%.*
- *Detta befriar oss inte från en fråga om fortsatt återhållsamhet av kostnadsutvecklingen*

Beredning:

Presidium 2021-09-09

Förbunds-/miljö- och energichefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Reservation/protokollsanteckning

Vi vill härmed inkomma med följande skriftliga förtydligande av vårt ställningstagande avseende taxehöjning miljöbalken, sprängämnesprekursorer samt strålskydd för år 2022 där vi yrkar på oförändrade taxor.

Då vi under ett antal år följt miljö och energiförbundets delårsbokslut, prognoser samt årsbokslut har vi konstaterat att förbundet under samtliga dessa år haft en onormalt hög positiv budgetavvikelse med resultat på mellan ca 400 000 och drygt 1,6 miljoner kronor. Dessa överskott har sammantaget givit ett upparbetat eget kapital på som högst över 5 miljoner kronor. Detta anser vi inte vara acceptabelt då denna verksamhet bör vara underkastad samma regler som övrig kommunal verksamhet där en budget i balans är målet och när över- eller underskott uppkommer regleras dessa kommande år.

Då varken kommunbidragen eller taxorna uppräknats sedan 2019 så har detta ändå inte hjälpt utan stora överskott har ändå blivit fallet. Därför anser vi inte som Socialdemokraterna, Moderaterna samt Vänsterpartiet i Dalslands Miljö och Energinämnd att en höjning av taxorna med 2 procent är försvarbar. En taxehöjning med 2% motsvarar ca 100 000 kronor i ökade intäkter.

Som grund för detta vill vi redovisa följande som utgör skäl för vårt ställningstagande.

1. Förbundet har idag ca 25 anställda. Med detta relativt stora antal anställda ser vi det som naturligt att personalvakans uppstår, vilket vi också tydligt konstaterat under åren vara huvudorsaken till de positiva budgetavvikelser som uppstått. Att ha 100% täckningsgrad i budgeten för personal är därmed inte rimligt.
2. Förvaltningen har under många år strävat efter att kunna samlas under samma "tak" för att samordningsvinster och effektivisering skulle kunna ske av miljö och tillsynsarbetet, detta har nu skett och därför förväntar vi oss effekter redan under 2022.

3. Ett arbete har inletts i att effektivisera arbetet och kunna få mer debiterbar arbetstid av årsarbetstiden vilket vi också förväntar oss skall ge ytterligare positivt utfall i inkomsterna till förbundet.
4. Då vi konstaterar att ett antal verksamheter i detta taxeförslag redan fått ökade kontrolltider så förstår vi inte behovet av en taxehöjning också utan ser denna som helt orimlig.
5. En taxa om 1004 kronor per timma kan inte anses vara otillräcklig och därför anser vi att förbundet får ses över i sin helhet, vilket också nu sker och där förbundets verksamhet får anpassas till rådande förhållanden.
6. Coronapandemin har gjort att många människor och företagare fått det svårare ekonomiskt och att då ytterligare höja kostnaderna för dessa är inte rätt väg att gå.

Vi som representerar KommunPartiet Mellerud, Centerpartiet Dals Ed i Dalslands Miljö & Energinämnd vill värna våra medborgare, företagare samt verksamheter och inte ytterligare göra det svårare för dessa genom denna taxehöjning när inget tyder på att denna är behövlig.

Därför reserverar vi oss till förmån för eget yrkande om oförändrade taxenivåer under 2022.

Jörgen Eriksson, ledamot

Anders Forsdahl, ledamot

ÄRENDE 17

Dnr KS 2021/681

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2022**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelsstiftningen för 2022 med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats med anledning av ändringar i lagstiftningen. Eftersom kommunerna inte har uppgifter inom foderkontroll har detta begrepp utmönstrats i det föreliggande förslaget. Taxeförslaget omfattar inte heller kontroll av animaliska biprodukter (ABP).

Det nya begreppet "annan offentlig verksamhet" har införts i taxan och avser enligt kontrollförordningen annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av en myndighet med kontrolluppdrag. Exempel på "annan offentlig verksamhet" är utfärdande av förelägganden vid bristande efterlevnad, handläggning och utredning av livsmedelssanktionsavgifter och handläggning kopplad till faroanalyser i dricksvattenkontrollen.

Den föreslagna taxan medger också möjlighet att ta ut avgift för kontroll vid inköp under dold identitet.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 39, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelsstiftningen med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa, att gälla från och med 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen
- Dalslands miljö- och energinämndens beslut 2021-11-04, § 77.
- Dalslands miljö- och energiförbundets beslut 2021-11-25, § 39.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

BILAGA

Kommunfullmäktige

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen för 2022 med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats med anledning av ändringar i lagstiftningen. Eftersom kommunerna inte har uppgifter inom foderkontroll har detta begrepp utmönstrats i det föreliggande förslaget. Taxeförslaget omfattar inte heller kontroll av animaliska biprodukter (ABP).

Det nya begreppet "annan offentlig verksamhet" har införts i taxan och avser enligt kontrollförordningen annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av en myndighet med kontrolluppdrag. Exempel på "annan offentlig verksamhet" är utfärdande av förelägganden vid bristande efterlevnad, handläggning och utredning av livsmedelssanktionsavgifter och handläggning kopplad till faroanalyser i dricksvattenkontrollen.

Den föreslagna taxan medger också möjlighet att ta ut avgift för kontroll vid inköp under dold identitet.

Direktionen beslutade den 25 november 2021, § 39, att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa, att gälla från och med 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

- Dalslands miljö- och energiförbunds förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen
- Dalslands miljö- och energinämndens beslut 2021-11-04, § 77.
- Dalslands miljö- och energiförbundets beslut 2021-11-25, § 39.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Beslutet skickas till

Dalslands miljö- och energiförbund

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Sammanträdesdatum

2021-11-25

DMEF § 39

Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands miljö- och energinämnd 2022

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

Fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelsstiftningen med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa, att gälla från och med 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats med anledning av ändringar i lagstiftningen. Eftersom kommunerna inte har uppgifter inom foderkontroll har detta begrepp utmönstrats i det föreliggande förslaget. Taxeförslaget omfattar inte heller kontroll av animaliska biprodukter (ABP).

Det nya begreppet "annan offentlig verksamhet" har införts i taxan och avser enligt kontrollförordningen annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av en myndighet med kontrolluppdrag. Exempel på "annan offentlig verksamhet" är utfärdande av förelägganden vid bristande efterlevnad, handläggning och utredning av livsmedels-sanktionsavgifter och handläggning kopplad till faroanalyser i dricksvattenkontrollen.

Den föreslagna taxan medger också möjlighet att ta ut avgift för kontroll vid inköp under dold identitet.

Beredning:

Presidium 2021-11-15

Dalslands miljö- och energinämnd 2021-11-04. § 77

Förbundschefens tjänsteskrivelse

 |

Sammanträdesdatum

2021-11-25

Forts § 39

Förslag till beslut på sammanträdet:

Ordföranden Morgan E Andersson (C): Bifall till Dalslands miljö- och energinämnds förslag enligt följande:

Direktionen beslutar att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

Fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelsstiftningen med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa, att gälla från och med 1 januari 2022.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Bilagor:

Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2021-11-04

DMEN § 77

Dnr 2021/1263.ADM

Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands miljö- och energinämnd 2022

Dalslands Miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbundets direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

- fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelsstiftningen med tillhörande bilaga, innebärande oförändrad timtaxa, att gälla från och med 1 januari 2022.

Ärendet

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats med anledning av ändringar i lagstiftningen. Eftersom kommunerna inte har uppgifter inom foderkontroll har detta begrepp utmönstrats i det föreliggande förslaget. Taxeförslaget omfattar inte heller kontroll av animaliska biprodukter (ABP).

Det nya begreppet "annan offentlig verksamhet" har införts i taxan och avser enligt kontrollförordningen annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av en myndighet med kontrolluppdrag. Exempel på "annan offentlig verksamhet" är utfärdande av förelägganden vid bristande efterlevnad, handläggning och utredning av livsmedels-sanktionsavgifter och handläggning kopplad till faroanalyser i dricksvattenkontrollen.

Den föreslagna taxan medger också möjlighet att ta ut avgift för kontroll vid inköp under dold identitet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att Kjell Johansson, Bo Thorn, Anders Forsdahl, Per Normark, Kerstin Fredriksson, Jörgen Eriksson och Lars Nilsson ställer sig bakom förslaget.

Beredning

Presidium 2021-10-21

Biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

ÄRENDE 18

Dnr KS 2021/620

Svar på remiss - Revidering av vattenvårdsplan för Vänern - mål och åtgärder**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen i Melleruds kommun har inget att erinra kopplat till de förslag på fokusområden som presenterats och ser fram emot det fortsatta gemensamma arbetet.

Sammanfattning av ärendet

Vänerns vattenvårdsförbund påbörjade under 2020-2021 en revidering av vattenvårdsplanen för Vänern. Nuvarande plan gäller mellan åren 2016-2021.

Förslaget är att nästa vattenvårdsplan ska löpa över åtta år med kampanjer/fokusområden som pågår i två år åt gången. De förslag till åtgärder som presenteras är just förslag på vad vattenvårdsförbundet kan göra tillsammans med medlemmarna för att jobba mot vattendirektivets krav och efter de globala målen i Agenda 2030. Vänerns Vattenvårdsförbund skalar helt enkelt ner åtgärderna så att de är anpassade för Vänern och dess närområden. Förbundets roll är att kicka igång arbetet med fokusområden och se samordningsvinster mellan olika aktörer och där det är möjligt även hålla ihop större projekt.

Remissen efterfrågar eventuella svar på följande:

- *Har vi valt rätt fokusområden? Om inte vad saknas?*
- *Är tidsplanen för fokusområdena bra/realistisk?*
- *Fler förslag till lämpliga aktiviteter till respektive fokusområde och hur vi kan genomföra dessa tillsammans med er medlemmar. Även prioritering av aktiviteter - vilka aktiviteter ser din organisation som mest angelägna att genomföra?*
- *Har du och din organisation fler förslag på lämpliga arbetsätt?*
- *Något annat du och din organisation vill skicka med?*

Kommunens svar på remissen ska vara inne senast den 31 januari 2022.

Vid Vänerns Vattenvårdsförbunds styrelsemötet den 8 mars 2022 tas synpunkterna om hand och ett färdigt förslag bereds till årsmötet den 5 maj 2022 där en ny reviderad vattenvårdsplan presenteras och som då kan fastslås av stämman.

Beslutsunderlag

- Remisshandlingar – förslag till revidering av vattenvårdsplan för Vänern - mål och åtgärder
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Kommunstyrelsen

Svar på remiss - Revidering av vattenvårdsplan för Vänern - mål och åtgärder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen i Melleruds kommun har inget att erinra kopplat till de förslag på fokusområden som presenterats och ser fram emot det fortsatta gemensamma arbetet.

Sammanfattning av ärendet

Vänerns vattenvårdsförbund påbörjade under 2020-2021 en revidering av vattenvårdsplanen för Vänern. Nuvarande plan gäller mellan åren 2016-2021.

Förslaget är att nästa vattenvårdsplan ska löpa över åtta år med kampanjer/fokusområden som pågår i två år åt gången. De förslag till åtgärder som presenteras är just förslag på vad vattenvårdsförbundet kan göra tillsammans med medlemmarna för att jobba mot vattendirektivets krav och efter de globala målen i Agenda 2030. Vänerns Vattenvårdsförbund skalar helt enkelt ner åtgärderna så att de är anpassade för Vänern och dess närområden. Förbundets roll är att kicka igång arbetet med fokusområden och se samordningsvinster mellan olika aktörer och där det är möjligt även hålla ihop större projekt.

Remissen efterfrågar eventuella svar på följande:

- *Har vi valt rätt fokusområden? Om inte vad saknas?*
- *Är tidsplanen för fokusområdena bra/realistisk?*
- *Fler förslag till lämpliga aktiviteter till respektive fokusområde och hur vi kan genomföra dessa tillsammans med er medlemmar. Även prioritering av aktiviteter - vilka aktiviteter ser din organisation som mest angelägna att genomföra?*
- *Har du och din organisation fler förslag på lämpliga arbetssätt?*
- *Något annat du och din organisation vill skicka med?*

Kommunens svar på remissen ska vara inne senast den 31 januari 2022.

Vid Vänerns Vattenvårdsförbunds styrelsemötet den 8 mars 2022 tas synpunkterna om hand och ett färdigt förslag bereds till årsmötet den 5 maj 2022 där en ny reviderad vattenvårdsplan presenteras och som då kan fastslås av stämman.

Beslutsunderlag

- Remisshandlingar – förslag till revidering av vattenvårdsplan för Vänern - mål och åtgärder

Karl-Olof Petersson
Kommunchef

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Ingrid Engqvist

Från: Peilot Sara <Sara.Peilot@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 12 november 2021 11:29
Kopia: Frida Nilsson, Lidköpings kommun
Ämne: REMISS: Revidering av vattenvårdsplan för Vänern – mål och åtgärder
Bifogade filer: Remiss_Vattenvårdsplan_Vänern_nov-21.pdf

Hej alla medlemmar i Vänerns vattenvårdsförbund!

Nu kan du tycka till om förslaget till reviderad vattenvårdsplan för Vänern och lämna in synpunkter, se bifogad fil. **Svar på remissen önskas senast den 31 januari 2022.**

Vattenvårdplanens del mål och åtgärder går nu ut på en samlad remiss till alla medlemmar i Vänerns vattenvårdsförbund. Under 2020-2021 har Vänerns vattenvårdsförbund påbörjat en revidering av vattenvårdsplanen för Vänern. Nuvarande plan gäller mellan 2016-2021 . Förslaget är att nästa vattenvårdsplan ska löpa över åtta år med kampanjer/fokusområden som pågår i 2 år åt gången.

Lämna gärna in synpunkter på:

- Har vi valt rätt fokusområden? Om inte vad saknas?
- Är tidsplanen för fokusområdena bra/realistisk?
- Fler förslag till lämpliga aktiviteter till respektive fokusområde och hur vi kan genomföra dessa tillsammans med er medlemmar. Även prioritering av aktiviteter - vilka aktiviteter ser din organisation som mest angelägna att genomföra?
- Har du och din organisation fler förslag på lämpliga arbetsätt?
- Något annat du och din organisation vill skicka med?

Vid styrelsemötet den 8 mars 2022 tas synpunkterna om hand och ett färdigt förslag bereds till årsmötet. Vid årsmötet den 5 maj 2022 presenteras en ny reviderad vattenvårdsplan som kan fastslås av stämman.

Vänliga hälsningar

Sara Peilot, *sekr. Vänerns vattenvårdsförbund*

Sara Peilot
Vänerns vattenvårdsförbund
c/o Länsstyrelsen Västra Götalands län
Hamngatan 1
542 30 Mariestad
Tfn: 010-224 52 05
sara.peilot@lansstyrelsen.se
www.vanern.se

Please consider your environmental responsibility. Before printing this e-mail ask yourself:- "Do I need a hard copy?"

till
Medlemmarna i Vänerns
vattenvårdsförbund

REMISS

Revidering av vattenvårdsplan för Vänern – mål och åtgärder

Innehåll

Vattenvårdsplan för Vänern – förslag på fokusområden och tidsplan.....	2
Lämna in synpunkter på förslaget.....	2
Förslag på fokusområden 2022-2029	2
Främmande arter 2022-2023	2
Vattenkvalitet och närområden 2024-2025.....	3
Miljögifter 2026-2027	4
Vattennivåer och biologisk mångfald 2028-2029	5
Förslag på arbetssätt 2022-2029	5
Bakgrund.....	6
Vänerdagen i fält 15 okt 2021.....	7
Digitala arbetsgrupper våren 2021	7
Kommunbesök 2019-2020.....	7
Tidsplan revidering av vattenvårdsplanen	7

Postadress

Vänerkansliet
Länsstyrelsen
Hamngatan 1
542 30 Mariestad

Besöksadress

Hamngatan 1

Telefonnummer

010-224 52 05

Bankgiro

5203-8627

Postgiro

619 85 46-1

Momsreg. nr

SE873202429701

Organisations nr

873202-4297

Godkänd för F-skatt

E-post

Sara.peilot@lansstyrelsen.se

Webbplats

www.vanem.se

Vattenvårdsplan för Vänern – förslag på fokusområden och tidsplan

Under 2020-2021 har Vänerns vattenvårdsförbund påbörjat en revidering av vattenvårdsplanen för Vänern. Nuvarande plan gäller mellan 2016-2021¹. Förslaget är att nästa vattenvårdsplan ska löpa över åtta år med kampanjer/fokusområden som pågår i 2 år åt gången.

De förslag till åtgärder som presenteras är just förslag på vad vattenvårdsförbundet kan göra tillsammans med medlemmarna för att jobba mot vattendirektivets krav och efter de [globala målen i Agenda 2030](#). Vi skalar helt enkelt ner åtgärderna så att de är anpassade för Vänern och dess närområden. Vattenvårdsförbundets roll är att kicka igång arbetet med fokusområden och se samordningsvinster mellan olika aktörer och där det är möjligt även hålla ihop större projekt.

Lämna in synpunkter på förslaget

Vattenvårdsplanens del mål och åtgärder går nu ut på en samlad remiss till alla medlemmar i Vänerns vattenvårdsförbund. Svar på remissen önskas senast den 31 januari 2022.

Lämna gärna in synpunkter på:

- Har vi valt rätt fokusområden? Om inte vad saknas?
- Är tidsplanen för fokusområdena bra/realistisk?
- Fler förslag till lämpliga aktiviteter till respektive fokusområde och hur vi kan genomföra dessa tillsammans med er medlemmar. Även prioritering av aktiviteter - vilka aktiviteter ser din organisation som mest angelägna att genomföra?
- Har du och din organisation fler förslag på lämpliga arbetsätt?
- Något annat du och din organisation vill skicka med?

Vid styrelsemötet den 8 mars 2022 tas synpunkterna om hand och ett färdigt förslag bereds till årsmötet. Vid årsmötet den 5 maj 2022 presenteras en ny reviderad vattenvårdsplan som kan fastslås av stämman.

Förslag på fokusområden 2022-2029

Nedan följer förslag till fokusområden och tidsplan. Förslaget är att vattenvårdsplanens arbete med kampanjerna ska löpa över åtta år. Inför denna remiss har Vänerkansliet tillsammans med de digitala arbetsgrupperna arbetat fram flera aktiviteter per fokusområde och utvecklat föreslagna aktiviteter som föreslås nedan. Vid Vänerdagen i fält den 15 oktober kom ytterligare förslag in på aktiviteter och arbetsätt.

Vattenvårdsplan för Vänern - förslag på fokusområden och tidsplan:

FOKUSOMRÅDEN VÄNERN:	2022-2023	2024-2025	2026-2027	2028-2029
Främmande arter	■			
Vattenkvalitet och närområden		■		
Miljögifter			■	
Vattennivåer och biologisk mångfald				■

Främmande arter 2022-2023

Risken för att invasiva främmande arter ska spridas och etablera sig i våra stora sjöar Sverige är mycket stor. Arter kan exempelvis komma in i Vänern med sjöfartens barlastvatten och genom utsättningar av främmande växter och djur eller som fripassagerare på båtskrov. Dessa arter kan ställa till med stora problem genom att exempelvis konkurrera ut inhemska arter och sprida smittor. I dag finns det flera kända främmande arter i våra stora sjöar i Sverige. Av dessa har nog sjögull och kräftpest störst negativ påverkan. Vattenvårdsförbundet vill

¹ Fem skäl att satsa på Vänern, Vattenvårdsplan – kampanjer 2016-2021. A. Christensen. Vänerns vattenvårdsförbund, 2016. Rapport nr 94

undersöka hur utbrett problemet med invasiva främmande arter är i Vänern, med fortsatt fokus på tidig upptäckt och information. Exempelvis övervakning med DNA-teknik, fällor i hamnar, informationsfilmer etc.

Förslag på utförande:

- **Ta fram en metod för övervakning av invasiva främmande arter** i Vänerns hamnar för tidig upptäckt. Tidig upptäckt är avgörande för att om möjligt kunna bekämpa eller begränsa utbredningen av invasiva främmande arter. Detta skulle kunna bli ett moment som kan ingå i det ordinarie miljöövervakningsprogrammet för Vänern.
- **Förebyggande arbete, exempelvis:**
  - Ta fram små korta informationsfilmer på sociala medier och på webben om hur man undviker att sprida invasiva främmande arter till Vänern.
  - Ta fram informationsmaterial och uppdatera broschyren om att förhindra spridning av invasiva främmande arter på flera språk.
  - Checklista över hur man gör för att rapportera främmande arter.
  - En dag om främmande arter där man bjuder in brett. Exempelvis ett besök vid sjön Rinnen, som har problem med sjögull.
  - Ta fram information, med en QR-kod om främmande arter till kommunerna som de kan sätta upp vid de kommunala badplatserna.
  - Informationskampanj tillsammans med flera utav medlemmarna – en speciell dag för att leta efter just främmande arter. Detta skulle kunna genomföras under Vänerveckan. Även engagera skolorna under dessa dagar samt dela ut skolmaterial om främmande arter.
- **Uppströmsarbete är viktigt.** Vänerns vattenvårdsförbund stöttar gärna uppströmsarbete och samarbetar med olika projekt uppströms Vänern, exempelvis vattenråd i tillflöden, kommunerna, Hushållningssällskapet och LRF är en viktig aktör här. Vilka arter är problematiska utefter just deras vatten (skunkkalla, jättebalsamin m.fl.). För att informera och engagera markägare efter vattendrag och sjöar kan samarbete med LRF vara en idé.
- **Bekämpningsåtgärder, exempelvis:**
  - Bekämpning av sjögull i sjöar och vattendrag inom Vänerns avrinningsområde.
  - Bekämpa mink på fågelskär. Problem med minken som plundrar fågelskären på ungar.
  - Riktade utskick till strandnära markägare med möjliga åtgärder för bekämpning av invasiva främmande arter som finns på markerna.

Vattenkvalitet och närområden 2024-2025

Vänerns vatten är i dag av god kvalitet, men framtida klimatförändringar kan påverka både dricks- och badvattenkvaliteten. Det kommer att bli vanligare med mer och intensivare nederbörd under hösten och vintern, vilket kan öka risken för spridning av sjukdomsorganismer via exempelvis översvämmad mark, bräddningar av avloppsreningsverk och enskilda avlopp. Vegetationsperioden kommer också att bli längre och vi kommer att få torrare somrar. I ett varmare klimat gynnas parasiter som *Cryptosporidium*, men också mikroorganismer som sjukdomsframkallande bakterier.

Det landområde som är närmast Vänern (Vänerns närområde) kan ha stor betydelse för vattenkvaliteten och biologisk mångfald vid skärgårdar, vikar och stränder. Stora delar av Vänerns närområden ingår inte i något vattenvårdsförbund/vattenråd. När vi kommer till undersökningar och åtgärder faller dessa områden ofta mellan stolarna. Hit hör också många av Vänerns vikar och mindre vattendrag som mynnar i Vänern. Det är därför viktigt att dessa områden kontinuerligt följs upp och ingår i miljöövervakningen. Vänervikar är ett delmoment i miljöövervakningsprogrammet för Vänern, men undersökningar och sammanställningar görs i mån av finansiering. Om Vänerns närområden är ett fokusområde inom vattenvårdsplanen blir det lättare att söka extra medel till bland annat undersökningar.

Förslag på utförande:

- **Både dricksvatten och badvatten av god kvalitet.** Kampanjvisa mätningar som ökar kunskapen av exempelvis olika ämnen som inte ingår i ordinarie miljöövervakning. Detta skulle kunna vara att delta i screening där utsjöstationerna i Vänern utgör referensstationer och där vattenvårdsförbundets medlemmar ges möjlighet att delta vid deras respektive utsläppspunkt och/eller råvattenintag.
- **Identifiera påverkanskällor i närområden.** Vattenkvaliteten kan påverkas lokalt och i detta fokusområde kan vi titta närmare på den lokala påverkan på Vänerns vattenkvalitet. Genom exempelvis uppströmsarbete med information och förslag till åtgärder till berörda markägare.

Genom att undersöka hur vattenkvaliteten i Vänerns närområde påverkas av exempelvis enskilda avlopp, bräddning från avloppsreningsverk, att gässen betar och bajsar vid badstranden, hamnar, markavrinning och övergödning osv.

- **Öka kunskapsunderlaget av vattenkvalitet och biologi i Vänerns vikar och mindre tillrinnande vattendrag.** Exempelvis genom biotopkartering och elfisken, men kanske även en åtgärdsplan för Vänerns mindre tillflödena. Något som skulle kunna ingå i fiskevårdsplanen, ett arbete som med fördel kan genomföras inom Samförvaltning fiske.
- Vattenvårdsförbundet skulle kunna göra en sammanställning av Vänerns vikar och de mindre närliggande vattendragens vattenkvalitet och biologi samt identifiera påverkanskällor. En lokalbeskrivning av närområdet. Rapporten skulle kunna utgöra underlag till kommunernas fortsatta arbete med enskilda avlopp, men även inom arbetet med Greppa näringen. Vattenvårdsförbundet skulle kunna lyfta fram goda exempel och informera om dessa vid en Vänerdagen eller i annat forum.
- **Övervakning av algblomning.** Ett varmare klimat kan leda till att det blir vanligare med giftalgbloomingar i Vänerns grunda vikar. Finns det ett behov av att få mer koll på detta? Finns det ett behov av övervakning i Vänern? I Mälaren använder man sig utav [CyanoAlert app](#), är det något för Vänern?

Miljögifter 2026-2027

Vänerns fiskar har förhöjda halter av kvicksilver, PCB, dioxin och det bromerade flamskyddsmedlet PBDE. Livsmedelsverket har kostrekommendationer över hur ofta man kan äta flera av Vänerns fiskar.

Miljökvalitetsnormerna i Vänern liksom övriga landets sjöar nås inte på grund av bland annat kvicksilver. Miljögifter kan komma till Vänern från diffus spridning från marken och luftnedfall (kvicksilver) eller från förorenade områden runt sjön (kvicksilver, PCB, dioxin). Hur det bromerade flamskyddsmedlet PBDE sprids är mer oklart. Men misstänkta källor är luftnedfall, sopförbränning och slam från avloppsreningsverk.

I februari 2021 presenterades den hittills mest omfattande undersökningen av läkemedelsrester och andra organiska miljöföroreningar i våra tre största sjöar – Vänern, Vättern och Mälaren – med omgivande vattendrag, avloppsreningsverk och dricksvattenverk. Över 100 olika ämnen analyserades. Den här undersökningen gav oss en första bild av vilka kemiska ämnen som finns i vattnet och hur koncentrationerna varierar över året ². I Vänern uppmättes 21 olika ämnen och 50 ämnen i de tillrinnande vattendragen. Generellt var koncentrationerna högre i vattendragen än ute i Vänern. Läkemedel mot depression och epilepsi, beta-blockerare samt nikotin, koffein och industrikemikalier var vanligt förekommande. Dessutom fanns sju PFAS-ämnen i mer än hälften av alla prov. Halterna av hormonet östradiol och PFAS-ämnet PFOS överskred Vattendirektivets miljökvalitetsnormer i flera fall.

Även mikroplaster påträffas både i ytvatten och ner på djupt vatten, vilket en första kartläggning visade som Örebro universitet genomförde 2017 ³. Samma universitet har också analyserat mikroplaster i sedimentprover från Vänern, Vättern och Mälaren. Rapporten kommer hösten 2021. De preliminära resultaten visar på flest mikroplaster återfanns i den mindre storleksfraktionen och att klart högst halter återfanns i proverna från Stockholm. Lägst halter uppmättes i prover från områden utan direkt påverkan från tät bebyggelse. Ett undantag var dock ett sedimentprov från Vänern med förhöjda halter jämfört med andra utsjöstationer.

Förslag på utförande:

- **Övervakning av ”nya miljögifter”** exempelvis mikroplaster och nya PFAS-föreningar, läkemedelsrester, hormoner med flera, både i vatten, fisk och sediment. Detta görs med fördel inom delprogram Stora sjöar där också Vättern och Mälaren ingår. Verksamhetsutövare som industrier och kommuner deltar i miljögiftsövervakningen när det är relevant. Vattenvårdsförbundet håller medlemmarna informerade om aktuella screeningprogram och tipsar om när det är relevant att delta.
- **Miljöövervakningen av sedimentkemi.** Här skulle vi kunna utveckla med övervakning av mikroplaster i sediment för att få se eventuella trender och eventuellt kunna spåra mikroplasternas ursprung.

² [Förekomst av organiska miljöföroreningar i Svenska ytvatten. Daniel Malnes, Oksana Golovko, Stephan Köhler, Lutz Ahrens. Sektionen för organisk miljökemikologi och ekotoxikologi och Sektionen för geokemi och hydrologi, Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala 2020. Vänerns vattenvårdsförbund, 2021. Rapport nr 121.](#)

³ [Mikroplaster i Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren 2017. Anna Rottandef och Anna Härrman, Örebro Universitet, MTM Forskningscentrum, Institutionen för naturvetenskap och teknik. Vänerns vattenvårdsförbund, 2019. Rapport nr 110.](#)

- **Uppdatera miljögiftsövervakningen.** Se över pågående miljöövervakningsprogram så att nya miljögifter kommer med. Förbundets roll är att övervakning bedrivs av relevanta ämnen i utsjöstationerna, vilka är referensstationerna.
- **Strandstädning under Vänerveckan.** Samordna en dag eller under en hel vecka där vi städar längs Vänerns stränder likt "Håll Sverige rent". Lyfta vikten av detta. Gör gemensam satsning tillsammans med Vänerkommunerna. Men även jobba med att samla in rester av fiskeredskap i vattnet. Ett arbete som skulle kunna samordnas av samförvaltning fiske.

Vattennivåer och biologisk mångfald 2028-2029

Både högt och lågt vattenstånd är av stor betydelse för naturmiljön och den biologiska mångfalden och i förlängning för friluftslivet, båtlivet och fisket. Det behövs ett systematiskt arbete för att bevara och återskapa den biologiska mångfalden i Vänern, då stränder och skär växer igen. Det finns omkring 270 hotade arter i och omkring Vänern och många av dessa är knutna till Vänerns historiskt sett unika miljöer, med öppna kala solbelysta stränder och skär, klapperstenstränder och strandängar. Speciellt viktiga är de ansvarsarter som finns för Vänern. Med ansvarsart menas de arter där Vänern har en stor del av Europas bestånd och därmed ett speciellt ansvar för deras överlevnad. Några exempel är fiskgjuse, fisktärna, storlom, rördrom och ursprunglig sjövandrande lax, öring och fisken asp, samt växterna strandbräsma och grönskära.

Strandzonen är speciell och det är vattenståndsvariationerna som gör den speciell. Det behövs regelbundna översvämningar på våren för att en lämplig vegetationszonering ska uppstå med viktiga habitat för växter, fåglar, groddjur, fiskar och andra djur. Hade vattennivån varit helt jämn hade inte livsmiljön funnits. Dessa är Vänerns unika och sällsynta miljöer.

Förslag på utförande:

- **Fortsatt miljöövervakning** av Vänerns stränder med stråk, samt rekrytering av gäddyngel, eventuell annan lämplig miljöövervakning.
- **Information.** Informera allmänheten om miljötillståndet i Vänern.
- **Delta i Vänerrådet**⁴. Arbeta för att Vänern får en långsikt hållbar naturanpassad tappningsstrategi för ökad biologisk mångfald i och vid Vänern. Vänerrådet kan ta fram en sammanställning av kunskapsläget av biologisk mångfald med koppling till vattennivåer.
- **Bevara och återskapa den biologiska mångfalden.** Ta fram underlag som redovisar vilka arter och miljöer som behöver aktiva åtgärder idag och i framtiden. Vilka områden och biotoper har i dag finansiering för att skötas och vilka har det inte. Även förslag på finansiering, ideella krafter som exempelvis röjningsinsatser på fågelskär och sandstränder, eller möjliga bidrag som kan sökas kan ingå i ett sådant här uppdrag.
- **Motiv till att bevara och återskapa biologisk mångfald.** Vad kostar det för kommuner och andra att mångfalden försvinner och kan åtgärder bli lönsamma? Kanske försöka med något nytt tänk som ekosystemtjänster, vattnets självrenerande förmåga, strändernas betydelse och strandbetes betydelse för den biologiska mångfalden.

Förslag på arbetssätt 2022-2029

Hur ska vi jobba med vattenvårdsplanens mål och åtgärder under nästkommande period? Hur ska vi få vattenvårdsförbundets medlemmar engagerade och förtydliga deras roll i arbete med vattenvårdsplanen? Vad är vattenvårdsförbundets roll? Vattenvårdsförbundet kan starta upp kampanjerna och inspirera verksamhetsutövare och kommuner till att genomföra åtgärder.

- Förslaget är att varje kampanj löper över två år för då kan vattenvårdsförbundet fokusera på att starta upp arbetsinsatser och kanske större projektet som med fördel kan sträcka sig över fler år.
- Försöka planera långsiktigt i projekten och kanske skala ner för att få en bättre långsiktighet och inte bara små punktinsatser.
- Kommunträffar kan bli ett arbetssätt inom vattenvårdsplanen. Förslagsvis har vi ett rullande schema där vi besöker alla Vänerkommuner under nästkommande åttaårsperiod. Då skulle det bli cirka två kommuner per år. Vi skulle även kunna utveckla träffen genom att vara en heldag per kommun med

⁴ Syftet med Vänerrådet är att få till stånd en säker och naturanpassad tappningsstrategi för Vänern som tar till vara både naturvärden och samhällsintressen. Läs mer om Vänerrådets arbete på Vänersamarbetets webb: [Vanerradet - Vänern \(lakevanern.se\)](http://Vanerradet-Vanern.lakevanern.se)

studiebesök, träff med tjänstepersoner och avslutning med kommunfullmäktige- eller nämndmöten. Övriga medlemmar besöker vi vid årsmöten och styrelsemöten.

- Vattenvårdsförbundet skulle även kunna genomföra ett av sina ordinarie styrelsemöten i samband med en kommunträff om detta är möjligt. Vi kan med fördel göra det på prov med en kommun och se om de faller väl ut. Hela styrelsen kan då engagera sig mer i samband med kommunträffarna. Bra tidpunkt för denna typ av möten skulle kunna vara i samband med styrelsemötet i maj eller september/oktober. Vid kommunträffen får vi förhoppningsvis träffa både tjänstepersonerna i kommunen och politiker från någon utav nämnderna och då kan vi få lite tid för grupparbeten och diskussion. I kommunfullmäktige kan vattenvårdsförbundet hålla ett kortare föredrag.
- Vattenvårdsförbundet fortsätter att bjuda in sig hos medlemmarna vid årsmöten och gärna med ett efterföljande studiebesök efter där det går.
- Vänerdagen kan utvecklas genom att vartannat eller vart tredje år genomförs i fält, exempelvis besöka ett närområde till Väneren eller ett vattendrag eller en vik. Övriga år har vi den traditionella Vänerdagen med föredrag och senaste nytt från projekt och miljöövervakningen i Väneren.
- Söka bidrag för ett större projekt för att få ½ till 1 tjänst på 1 till 2 år. Exempelvis kan vi söka bidrag till en åtgärdssamordnare som kan jobba aktivt med vattenvårdsplanens åtgärder. En åtgärdssamordnare skulle också kunna jobba med riktade insatser mot markägare, exempelvis vid vattendrag som mynnar till Väneren eller vid Vänerens vikar. Denna person kan med fördel sitta på en kommun. Vattenvårdsförbundet och Vänerkommunen kan lämna in en gemensam bidragsansökan om en åtgärdssamordnare.
- Fortsätta att söka bidrag för att utöka miljöövervakningen där så behövs. Detta utgör sedan underlag till kommande åtgärder.
- Fortsätta med att kommuniceras ut resultaten från miljöövervakningen i Väneren på ett begripligt sätt. Dels genom webben, dels genom sociala medier, samt andra lämpliga informationskanaler. Webben ska bli mer användarvänlig. Det är viktigt med ett bra informationsflöde.

Bakgrund

Vänerens vattenvårdsförbund har tidigare tagit fram en Vattenvårdsplan för Väneren, bestående av tre bakgrundsdocument samt huvuddokumentet Mål och åtgärder⁵. Vattenvårdsplanens fyra dokument antogs av Vänerens vattenvårdsförbund 2006 och 2007, efter över fem års arbete. Vid utvärderingen av planen tyckte flera av förbundets medlemmar att den behöver bli mer känd. Förbundet behöver en mer "levande" plan med uppföljningar och återkopplingar. Därför föreslog vattenvårdsförbundet årsvisa kampanjer, vilket är en uppdatering av vattenvårdsplanens dokument "Mål och åtgärder".

Mål och åtgärder

I nuvarande plan har vattenvårdsförbundet valt att under sex år lyfta fem av Vänerens viktigaste miljöfrågor 1. Medlemmarna ansluter till de aktiviteter som passar deras verksamhet. Inför varje kampanj-år bestämmer förbundet närmare vad som ska göras.

Nuvarande kampanjer under 2016-2021:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Vänerens dricksvatten	■	■				
2. Vänerens vikar		■	■			
3. Inga invasiva främmande arter till Väneren			■	■	■	
4. Giftfri Väner				■	■	■
5. Vänerens tillgängliga stränder	■	■	■	■	■	■

⁵ Vattenvårdsplan för Väneren - Hur mår Väneren? Bakgrundsdocument 1. Vänerens vattenvårdsförbund, 2006. Rapport nr 40.

Vattenvårdsplan för Väneren. Djur och växter i Väneren - Fakta om Väneren. Bakgrundsdocument 2.

Vänerens vattenvårdsförbund, 2006. Rapport 44.

Vattenvårdsplan för Väneren. Väneren och människan. Bakgrundsdocument 3. Vänerens vattenvårdsförbund, 2007. Rapport nr 43.

Vattenvårdsplan för Väneren - Mål och åtgärder. Vänerens vattenvårdsförbund, 2006. Rapport nr 39.

Vänerdagen i fält 15 okt 2021

Vid Vänerdagen i fält var en av stationerna information om vattenvårdsförbundets arbete med revideringen av vattenvårdsplanen. Här fick deltagarna i de fyra olika grupperna tycka till om de nya förslagen hittills i vattenvårdsplanen samt lämna in synpunkter. Totalt deltog 42 personerna vid Vänerdagen i fält och de representerade flera av Vänerkommunerna, Region Värmland och Västragötalands regionen, länsstyrelsen i Västra Götaland, Värmland och Jönköping, LRF Värmland samt ideella föreningar.

Digitala arbetsgrupper våren 2021

För att kunna fortsätta med arbetet med vattenvårdsplanen genomförde vattenvårdsförbundet digitala möten under våren 2021. Vid de digitala arbetsgrupperna ville vi diskutera lämpliga aktiviteter till föreslagna fokusområden. Vänerkansliet har haft digitala möten med:

- tjänstepersoner på några av Vänerkommunerna och länsstyrelserna
- övriga intresserade medlemmar i vattenvårdsförbundet,
- samt de ur styrelsen som ville delta i arbete.

Det var lagom att vara cirka tre till fem personer i varje grupp för att lättare kunna diskutera. Vi testade olika idéer och vi fick in värdefull information och feedback för fortsatt arbete. Totalt har vi genomfört fem digitala arbetsmöten sedan den 16 december 2020 till 17 juni 2021:

- 2020-12-16: Dalslands miljö- och energikontor: (fyra kommuner Mellerud, Bengtsfors och Dals-Ed och Färgelanda), Länsstyrelsen Värmland
- 2021-03-11: Vänersborgs kommun, Länsstyrelsen Västra Götaland
- 2021-03-17: Dalslands miljö- och energikontor
- 2021-05-18: Karlstads kommun, LRF Värmland, Länsstyrelsen Värmland
- 2021-06-17: Götene och Mariestads kommuner

Kommunbesök 2019-2020

Vattenvårdsförbundet har tillsammans med Samförvaltning fiske i Vänern genomfört en kommuntournée runt Vänern. Vi har besökt 6 av Väners 13 kommuner vid deras kommunfullmäktigemöte eller liknande där kommunens samtliga nämnder är representerade, för att nå så många som möjligt. I samband med besöken bokade vi också in ett möte med några av tjänstepersonerna på kommunen. Vi ville informera om vad vi gör inom Väners vattenvårdsförbund och vad vårt uppdrag är. Vi ville också berätta om vårt arbete med vattenvårdsplanen för Vänern samt vad vi gör inom projektet Samförvaltning fiske i Vänern. Under 2019 har vi besökt 6 kommuner av 13. Alla planerade kommunträffar under 2020 har blivit inställda på grund av Corona pandemin. Dock gjordes ett försök att få delta vid ett kommunfullmäktige digitalt, men det avbokades strax innan det planerade mötet. Vi träffade dock tjänstepersonerna digitalt från den kommunen, vilket blev ett bra möte.

Under 2021 var planen att ta upp kommunträffarna med politikerna igen. Detta kommer med största sannolikhet kunna ske tidigast under hösten med anledning av pandemin. Vi kommer då inte att hinna med att besöka resterande sju kommuner innan vattenvårdsplanen behöver gå ut på remiss hösten 2021. Ett av förslagen till arbetssätt inom vattenvårdsplanen är just att löpande besöka 3-4 kommuner per år. Så detta kommer förhoppningsvis bli ett återkommande koncept.

Tidsplan revidering av vattenvårdsplanen

- **9 Februari 2021** – Styrelsemöte, ett andra utkast till plan presenteras. Samt förslag till reviderad tidsplan.
- **13 april 2021** – Årsmöte, presentera ett första utkast till vattenvårdsplan med förslag på arbetssätt. Informera om digitala arbetsgrupper för att diskutera aktiviteter till fokusområdena.
- **Hösten 2021** – vattenvårdsplanen går ut på remiss till medlemmarna.
- **8 mars 2022** – styrelsemöte, färdigt förslag bereds till årsmötet.
- **5 maj 2022** – Årsmöte, ny reviderad vattenvårdsplan fastslås!

ÄRENDE 19

Aktuella frågor

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsutskottets ledamöter och kommunchefen diskuterar aktuella frågor.

ÄRENDE 20

Rapporter

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsutskottets ledamöter och kommunchefen rapporterar från sammanträden m.m.